

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**Інформаційно-аналітичні матеріали за підсумками
2018/2019 навчального року**

За загальною редакцією В.С. Бакірова

ЗМІСТ

ВСТУП

I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ – ОСНОВНІ КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ

IV. ЯКІСТЬ ОСВІТИ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

V. ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКЕ НАВЧАННЯ. РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ УЧНІВСЬКОЮ МОЛОДДЮ

VI. КУЛЬТУРНА, ВИХОВНА І СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

VII. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

VIII. МУЗЕЙНО-ВИСТАВКОВИЙ КОМПЛЕКС УНІВЕРСИТЕТУ

IX. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

X. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

XI. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

XII. ВИКОНАННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ, А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ

XIII. ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ

XIV. РЕЙТИНГИ КАФЕДР ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ У 2018/2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

ПІДСУМКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ

ВСТУП

В «Інформаційно-аналітичних матеріалах» наведено дані про кадрове забезпечення університету, схарактеризовано наукову, освітню, культурно-просвітницьку діяльність, підготовку фахівців і кадрів вищої кваліфікації, доуніверситетську та післяуніверситетську підготовку, фінансовий стан Каразінського університету та господарчу діяльність, надано інформацію про соціальну підтримку працівників і студентів.

У 2018/2019 навчальному році Каразінський університет підтвердив статус провідного вищого навчального закладу, посідає високі позиції у міжнародних та національних рейтингах закладів вищої освіти. Продовжувалася робота із вдосконалення навчального процесу, розвитку нових освітніх програм, розширення можливостей студентів визначати індивідуальні траєкторії професійного становлення. Запроваджувалися новітні інформаційно-комп'ютерні технології у навчальній та науковій роботі, започаткована комплексна програма кадрового та інформаційного забезпечення якості підготовки іноземних студентів, інтенсивно розвивались міжнародні зв'язки. Успішно проведено вступну кампанію, збільшено обсяги фінансування наукових досліджень як за рахунок коштів державного бюджету, так і за кошти замовників.

Проведено значну роботу із забезпечення якості університетської освіти відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту». Підтверджені вимоги стандарту ISO 9001:2015. Підтверджено статус національного університету. Затверджено Стратегію розвитку університету до 2025 року і започатковано проекти щодо її реалізації.

I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Станом на 1 липня 2019 року в Каразінському університеті працювали 1 708 штатних науково-педагогічних працівників та 197 науковців, серед яких – два академіки НАН України, 3 члени-кореспонденти НАН України, 287 докторів наук, професорів і 982 кандидати наук, доценти (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Кадровий склад Каразінського університету станом на 1 липня 2019 року

№ з/п	Науково-педагогічні працівники та працівники	Кількість штатних працівників, осіб	
		2017/2018 н. р.	2018/2019 н. р.
	Разом	4 565	4 598
1	Науково-педагогічні працівники	1 670	1 708
2	Наукові працівники	201	197
3	Доктори наук, професори, у тому числі	280	287
	3.1. науково-педагогічні працівники	261	268
	3.2. наукові працівники НДЧ	19	19
4	Кандидати наук, доценти, у тому числі	941	982
	4.1. науково-педагогічні працівники і співробітники	849	898
	4.2. наукові працівники НДЧ	79	84
5	Навчально-допоміжний персонал	738	741
6	Допоміжний персонал НДЧ	91	82
7	Адміністративно-управлінський персонал	1 027	1 025
8	Господарський і обслуговуючий персонал	838	845

В університеті працюють 588 зовнішніх сумісників, серед яких – 26 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 153 доктори наук і 260 кандидатів наук.

Таким чином, разом у навчальному процесі й науковій роботі брали участь 440 докторів наук, професорів і 1 242 кандидати наук, доценти.

Серед науково-педагогічних працівників 66,8 % мають наукові ступені та вчені звання (у 2017/2018 навчальному році – 66,4 %) (табл. 1.2).

Найбільший відсоток кадрів вищої кваліфікації мають факультети: історичний (100 %), радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем (93 %), юридичний (89,3 %); фізико-технічний (94,2 %), філософський (89,3 %).

Серед деканів факультетів 69,5 % – докторів наук, професорів і 30,5 % – кандидатів наук, доцентів; середній вік – 58,0 років; серед завідувачів кафедр 69,5 % – докторів наук, професорів, 30,5 % – кандидатів наук, доцентів; середній вік – 59,0 років.

Таблиця 1.2

Науково-педагогічні працівники

Науково-педагогічні працівники	2017/2018 н. р.		2018/2019 н. р.	
	Кількість	%	Кількість	%
Разом	1 670	100	1 708	100
У тому числі:				
докторів наук, професорів	261	15,6	268	15,6
кандидатів наук, доцентів	849	50,8	873	51,1
Разом науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями	1 110	66,4	1 141	66,8

Середній вік	48		49	
До 30 років	140	8,3	116	6,7
30–39 років	424	25,3	441	25,8
40–49 років	452	27,0	551	32,2
50–59 років	265	15,8	242	14,1
Понад 60 років	389	23,2	358	20,9
Пенсійного віку, чол.	235	60,4	224	62,5
Пенсійного віку, жін.	154	39,5	134	37,4
Разом науково-педагогічних працівників пенсійного віку	389	23,2	358	20,9

Таблиця 1.3.

Науково-педагогічні працівники на факультетах
(станом на 1 липня 2019 року)

№ з/п	Структурний підрозділ	Кількість осіб	У тому числі							
			Доктори наук, професори		Кандидати наук, доценти		Викладачі з н. ст. і вч. зв.		Викл. без н. ст. і вч. звання	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
1	Біологічний	81	13	16,0	45	55,5	58	71,6	23	28,3
2	Геології, географії, рекреації і туризму	47	11	23,4	17	36,1	28	59,5	19	40,4
3	Екологічний	18	5	27,7	8	44,4	13	72,2	5	27,7
4	Економічний	120	17	14,1	77	64,1	94	78,3	26	21,6
5	Іноземних мов	220	14	6,3	88	40,0	102	46,3	118	53,6
6	Історичний	36	15	41,6	21	58,3	36	100	-	-
7	Комп'ютерних наук	67	18	26,8	32	47,7	50	74,6	17	25,3
8	Медичний	278	23	8,2	118	42,4	141	50,7	137	49,2
9	Математики і інформатики	58	12	20,6	37	63,7	49	84,4	9	15,5
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	81	10	12,3	49	60,4	59	72,8	22	27,1
11	Психології	37	5	13,5	24	64,8	29	78,3	8	21,6
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	43	14	32,5	26	60,4	40	93,0	3	6,9
13	Соціологічний	56	8	14,2	33	58,9	41	73,2	15	26,7
14	Фізико-енергетичний	19	2	10,5	13	68,4	15	78,9	4	21,0
15	Фізико-технічний	35	13	37,1	20	57,1	33	94,2	2	5,7
16	Фізичний	56	14	25,0	35	62,5	49	87,5	7	12,5
17	Філологічний	103	13	12,6	62	60,1	75	72,8	28	27,1
18	Філософський	93	27	29,0	56	60,2	83	89,2	10	10,7
19	Хімічний	47	11	23,4	29	60,7	40	85,1	7	14,4
20	Юридичний	66	16	24,2	43	65,1	59	89,3	7	10,6
21	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	85	2	2,3	27	31,7	29	34,1	57	67,0
22	Кафедра фізичного виховання і спорту	30	-	-	3	10,0	3	10,0	27	90,0
23	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	18	5	27,7	9	50	14	77,7	4	22,2
24	Інститут заочного навчання та післядипломної освіти	14	-	-	1	7,1	1	7,1	13	92,8
	Разом в університеті	1 708	268	15,6	873	51,1	1 141	66,8	568	33,2

Таблиця 1.4

Керівники факультетів і кафедр

	Керівний склад	2017/2018 н. р.		2018/2019 н. р.	
		К-ть	%	К-ть	%
1	Декани, директори інститутів	23	100	23	100
	Із них докторів наук, професорів	15	65,2	16	69,5
	кандидатів наук, доцентів	8	34,7	7	30,5
	За віком:				
	Середній вік	57,0		58	
	До 30 років	-	-	-	-
	30–39 років	2	8,6	2	8,6
	40–49 років	4	17,3	4	17,3
	50–59 років	8	34,7	7	30,4
	Понад 60 років	10	43,4	10	43,4
	Пенсійного віку	10	43,4	10	43,4
2	Завідувачі кафедр	126	100	128	100
	Із них докторів наук, професорів	89	70,6	89	69,5
	кандидатів наук, доцентів	37	29,3	39	30,5
	За віком:				
	Середній вік	59,5		59	
	До 30 років	-	-	-	-
	30–39 років	6	4,7	6	4,6
	40–49 років	25	19,8	29	22,6
	50–59 років	28	22,2	23	17,9
	Понад 60 років	67	53,1	70	54,6
	Пенсійного віку	67	53,1	70	54,6

Таблиця 1.5

Науково-педагогічні працівники пенсійного віку
(станом на 1 липня 2019 року)

№ з/п	Структурний підрозділ	2017/2018 н. р.			2018/2019 н. р.		
		Осіб	Із них пенс. віку	% осіб пенс. віку	Осіб	Із них пенс. віку	% осіб пенс. віку
1	Біологічний	74	18	24,3	81	17	20,9
2	Геології, географії, рекреації і туризму	48	19	39,5	47	14	29,7
3	Екологічний	19	4	21,0	18	4	22,2
4	Економічний	120	31	25,8	120	30	25,0
5	Іноземних мов	231	39	16,8	220	37	16,8
6	Історичний	38	14	36,8	36	13	36,1
7	Комп'ютерних наук	58	19	32,7	67	19	28,3
8	Медичний	226	21	9,2	278	18	6,4
9	Математики і інформатики	58	21	36,2	58	21	36,2
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	81	12	14,8	81	9	11,1
11	Психології	38	7	18,4	37	7	18,9
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	39	21	53,8	43	19	44,1
13	Соціологічний	63	11	17,4	56	9	16,0
14	Фізико-енергетичний	19	3	15,7	19	3	15,7
15	Фізико-технічний	35	18	51,4	35	18	51,4
16	Фізичний	59	32	54,2	56	31	55,3
17	Філологічний	101	19	18,8	103	15	14,5
18	Філософський	93	21	22,5	93	25	26,8
19	Хімічний	45	14	31,1	47	15	31,9
20	Юридичний	67	3	4,4	66	2	3,0
21	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	100	33	33,0	85	23	27,0
22	Кафедра фізичного виховання і спорту	33	6	18,1	30	5	16,6
23	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	11	2	18,1	18	3	16,6
24	Інститут заочної та післядипломної освіти	14	1	7,1	14	1	7,1
	Разом в університеті	1 670	389	23,2	1 708	358	20,9

В Каразінському університеті на штатних посадах факультету іноземних мов працювали та продовжують працювати 5 викладачів з Італії, КНР, Сирії та ФРН.

53 фахівці з Болгарії, Бразилії, Великої Британії, Естонії, Ізраїлю, Іспанії, Італії, КНР, Люксембургу, Норвегії, Польщі, Республіки Корея, Румунії, Сінгапуру, Словаччини, США, Угорщини, Фінляндії, Франції, ФРН, Чехії, Швейцарії та Швеції читали лекції для студентів і співробітників університету, в тому числі – в межах Програми Еразмус+, Проєкту Жана Моне.

ХНУ імені В. Н. Каразіна став базою проведення у Харкові різних заходів Інформаційного центру Німецької служби академічних обмінів (ДААД) у Києві.

Протягом 2017/2018 та 2018/2019 навчальних років на посаді старшого викладача кафедри німецької філології та перекладу факультету іноземних мов працювала лектор Німецької служби академічних обмінів (ДААД) Вера Терстеєген.

Каразінський університет плідно співпрацює з офісом Програми академічних обмінів імені Фулбрайта (США) в Україні.

Із вересня 2018 року до червня 2019 року включно стипендіат ЕТА Програми імені Фулбрайта Крістофер Гері Коллісон виконував дослідницький проєкт «Після Майдану: зростання громадянської культури в Україні» на соціологічному факультеті.

У травні 2019 року в Каразінському університеті перебувала колишній стипендіат ЕТА Програми імені Фулбрайта Анжела Качуєвскі, вона ознайомила науковців Каразінського університету зі своїми дослідженнями, над якими працювала протягом весняного семестру 2017/2018 навчального року.

У наступному навчальному році Каразінський університет готовий відвідати стипендіат Програми академічних обмінів імені Фулбрайта Філіпп

Копац – із метою дослідницької та асистентської роботи на історичному факультеті.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і співробітників Каразінського університету – важлива складова системи управління якістю. Упродовж минулого навчального року Інститутом післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання здійснювалася реалізація рішень Вченої ради університету, якими було затверджено Порядок ідентифікації результатів підвищення кваліфікації працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» (від 26 лютого 2018 року) та Вимоги щодо отримання практичного результату за підсумками підвищення кваліфікації, стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів і установ освіти в Центрі післядипломної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» (від 29 травня 2018 року). Аналіз основних напрямів підвищення кваліфікації та пріоритетні завдання для подальшої якісної роботи було розглянуто на засіданні ректорату 3 червня 2019 року.

За 2018/2019 навчальний рік підвищили кваліфікацію 670 науково-педагогічних працівників та співробітників Каразінського університету (у 2017/2018 навчальному році – 355).

Інформацію про структуру системи підвищення кваліфікації та кількість осіб, які підвищили кваліфікацію за різними формами, подано в табл. 1.6.

У 2018/2019 навчальному році 163 науково-педагогічні працівники Каразінського університету підвищили наукову та методичну кваліфікацію шляхом стажування як на споріднених кафедрах університету, так і на базі інших закладів вищої освіти та наукових закладів, організацій і установ м. Харкова та інших міст України.

Із зазначеної раніше кількості викладачів 74 особи (45 % від загальної кількості) проходили стажування безпосередньо на кафедрах університету, 51 особа (31 % від загальної кількості) – в інших закладах вищої освіти, 25

осіб (15 % від загальної кількості) – у наукових установах, а 13 осіб (9 % від загальної кількості) – в інших організаціях, установах та закладах.

Порівняно з 2017/2018 навчальним роком, спостерігається позитивна тенденція зменшення кількості стажувань на споріднених кафедрах університету.

Найбільш поширеною формою стажування викладачів є стажування без відриву від виробництва (майже 91 % викладачів) та терміном від 1,5 до 4 місяців (91 % викладачів). Лише 15 науково-педагогічних працівників Каразінського університету стажувалися з відривом від основного місця роботи (9,2 % від загальної кількості, з яких 13 – викладачі медичного факультету. Терміном у 6 місяців стажувалися лише 5 викладачів (табл. 1.7, 1.8).

Таблиця 1.6

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і співробітників Каразінського університету

№ з/п	Форми підвищення кваліфікації	Кількість осіб	
		2017/2018 н. р.	2018/2019 н. р.
1.	Стажування в межах України	153	163
2.	Програма «Технології дистанційної освіти у ЗВО»	50	80
3.	Програма «Українська мова – професійне спрямування»	69	129
4.	Стажування за кордоном	35	32
5.	Захист дисертацій	11	12
6.	Каразінська школа лідерства	35	25
7.	Програма «Сучасні методи навчання»	0	127
8.	Семінари Центру післядипломної освіти	0	73
9.	Інші форми	2	29
Разом		355	670

Таблиця 1.7

Стажування науково-педагогічних працівників

Бази стажування	2017/2018 н. р.		2018/2019 н. р.	
	Кількість осіб	%	Кількість осіб	%

Кафедри університету	90	59	74	45
Інші заклади вищої освіти	16	10	51	31
Наукові установи	26	17	25	15
Інші організації та заклади	21	14	13	9
Разом	153	100	163	100

Таблиця 1.8

**Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у
2018/2019 навчальному році**

№ з/п	Структурний підрозділ	Кількість направлених на стажування	Форми стажування				Бази стажування			
			Із відривом від роботи		Без відриву від роботи		Кафедри університету		Інші бази	
			Кіл-ть осіб	%	Кіл-ть осіб	%	Кіл-ть осіб	%	Кіл-ть осіб	%
1.	Біологічний	5	1	20 %	4	80 %	2	40 %	3	60 %
2.	Геології, географії, рекреації і туризму	3	1	33 %	2	67 %		0 %	3	100 %
3.	Екологічний	2		0 %	2	100 %		0 %	2	100 %
4.	Економічний	16		0 %	16	100 %	3	19 %	13	81 %
5.	Іноземних мов	29		0 %	29	100 %	19	66 %	10	34 %
6.	Історичний	8		0 %	8	100 %	7	88 %	1	13 %
7.	Комп'ютерних наук	1		0 %	1	100 %		0 %	1	100 %
8.	Медичний	23	13	57 %	10	43 %	3	13 %	20	87 %
9.	Математики і інформатики	6		0 %	6	100 %	5	83 %	1	17 %
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	7		0 %	7	100 %		0 %	7	100 %
11.	Психології	2		0 %	2	100 %	1	50 %	1	50 %
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	5		0 %	5	100 %		0 %	5	100 %
13.	Соціологічний	4		0 %	4	100 %	3	75 %	1	25 %
14.	Фізико-технічний	6		0 %	6	100 %		0 %	6	100 %
15.	Фізико-енергетичний	1		0 %	1	100 %		0 %	1	100 %
16.	Фізичний	7		0 %	7	100 %	5	71 %	2	29 %
17.	Філологічний	7		0 %	7	100 %	6	86 %	1	14 %
18.	Філософський	3		0 %	3	100 %	3	100 %		0 %
19.	Хімічний	4		0 %	4	100 %	3	75 %	1	25 %
20.	Юридичний	1		0 %	1	100 %		0 %	1	100 %
21.	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	14		0 %	14	100 %	14	100 %		0 %

22.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»									
23.	Кафедра фізичного виховання та спорту	9		0 %	9	100 %		0 %	9	100 %
Разом		163	15	9 %	148	91 %	74	45 %	89	55 %

У 2018/2019 навчальному році штатними співробітниками і докторантами Каразінського університету захищено 14 докторських дисертацій:

Бондаренко М. В. – фізико-технічний факультет;

Вишнякова Г. М. – факультет математики і інформатики;

Глущенко О. В. – економічний факультет;

Голіков О. С. – соціологічний факультет;

Каріков С. А. – історичний факультет;

Кошман С. О. – факультет комп'ютерних наук;

Лахно І. В. – медичний факультет;

Лебідь А. Є. – філософський факультет;

Луценко О. Л. – факультет психології;

Миколенко Д. В. – історичний факультет;

Ольховська А. С. – факультет іноземних мов;

Рибін О. М. – факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;

Сухін В. С. – медичний факультет;

Філоненко О. С. – філософський факультет.

Кандидатські дисертації захистили 67 осіб.

Вчене звання професора отримали 7 осіб:

Зиков О. В. – фізико-технічний факультет;

Кадець В. М. – факультет математики і інформатики;

Литовченко С. В. – фізико-технічний факультет;

Попов С. Л. – філологічний факультет;

Рошаль О. Д. – НДІ хімії;

Шерстюк С. О. – медичний факультет;

Шкодінa І. В. – факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу.

Вчене звання доцента отримали 16 осіб, вчене звання старшого дослідника – 2 особи.

Звання «Почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» присвоєно: Ярославському О. В. – відомому громадському діячу та меценату, власнику фінансово-промислової групи *DCH*; Янку Ю. В. – директору Харківської обласної філармонії, Заслуженому діячу мистецтв України.

Звання «Заслужений професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» присвоєно Вовку Р. В. (фізичний факультет), Карпенку І. В. (філософський факультет), Хворостову Є. Д. (медичний факультет).

Звання «Заслужений викладач Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» присвоєно Стервоєдову М. Г. (факультет комп'ютерних наук).

Звання «Заслужений науковий співробітник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» отримав Лазурик В. Т. (факультет комп'ютерних наук).

Державну премію України в галузі науки і техніки 2018 року присуджено завідувачу кафедри фізичної хімії, члену-кореспонденту НАН України Мчедлову-Петросяну М. О. (у складі авторського колективу) за роботу «Хімічний дизайн наноструктурованих матеріалів».

Орденом княгині Ольги III ступеня нагороджено декана юридичного факультету Кагановську Т. Є.

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Організація науково-дослідної діяльності

Важливою частиною загальноосвітньої діяльності є науково-дослідна робота, яка забезпечує вдосконалення навчально-виховного процесу на основі результатів фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на поглиблення теоретичних знань, одержання компетенцій у конкретній галузі діяльності та підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати сучасні професійні завдання. Вона проводиться відповідно до українського законодавства, а також нормативно-правових актів, що регламентують планування, організацію та проведення досліджень в Каразінському університеті.

Стан та ефективність науково-дослідної роботи закладу вищої освіти оцінюється за такими критеріями, як обсяг фінансування науково-дослідних робіт (у тому числі – позабюджетними коштами), обсяг грантів на виконання досліджень, кількість отриманих патентів, кількість опублікованих статей, які входять до провідних міжнародних науково-метричних баз даних, перш за все – це *Scopus*, *Web of Science Core Collection* та *Index Copernicus*, цитованість наукових статей, співпраця з міжнародними організаціями, кількість захищених дисертацій, науковий рівень звітів із НДР, кількість студентів, залучених до виконання наукової роботи. За цими показниками останнім часом Каразінський університет посідає лідируючі позиції в системі Міністерства освіти і науки України.

Як і в попередні роки, основне джерело фінансування науково-дослідних робіт в Каразінському університеті складають кошти загального фонду державного бюджету.

У 2018 році до тематичного плану наукових досліджень і розробок університету було включено 89 НДР з обсягом фінансування 63 779,129 тис. грн, із них 62 НДР виконувалися за фундаментальними дослідженнями на загальну суму 43 148,436 тис. грн, 15 НДР – за прикладними дослідженнями на загальну

суму 12 967,178 тис. грн та 3 прикладні розробки на суму 3 917,141 тис. грн, 9 наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених на загальну суму 3 746,374 тис. грн (із них 8 наукових робіт та 1 науково-технічна (експериментальна) розробка). Цільові надходження на придбання обладнання становлять 3 500 тис. грн. Розподіл обсягів фінансування науково-дослідних робіт за науковими підрозділами університету наведено у табл. 2.1, 2.2.

На підтримку 5 наукових об'єктів національного надбання МОН України виділило 2 843,642 тис. грн.

За кошти замовників у 2018 році виконувалося 56 науково-дослідних робіт на суму 8 497,46 тис. грн, у тому числі 2 НДР – згідно з договорами за зовнішніми зобов'язаннями (Литва, Польща). Виконувалися 3 гранти Президента для молодих учених та 8 грантів із різних джерел фінансування.

На цей час до тематичного плану 2019 року включено 91 НДР з обсягом фінансування 73 776,357 тис. грн, із них 60 – фундаментальні дослідження на загальну суму 48 378,990 тис. грн, 23 прикладні – на загальну суму 19 742,335 тис. грн, 1 прикладна розробка на суму 1 950,0 тис. грн, 6 наукових робіт молодих учених на суму 3 262,532 тис. грн, 1 науково-експериментальна розробка молодих учених на суму 442,5 тис. грн. Усього у 2019 році виконуються 7 науково-дослідних робіт молодих учених на загальну суму 3 705,032 тис. грн.

На підтримку 5 наукових об'єктів національного надбання МОН України виділило 2 843,64 тис. грн. Цільові надходження на придбання обладнання становлять 2 000 тис. грн (табл. 2.2).

У першому півріччі 2019 року за кошти замовників виконуються 29 НДР на суму 3 708,59 тис. грн, у тому числі 2 НДР – згідно з договорами за зовнішніми зобов'язаннями (Франція, Польща).

Для класичних університетів співвідношення фінансування фундаментальних та прикладних робіт повинно складати 60 % та 40 %, відповідно. У 2018 році на прикладні дослідження було витрачено 17 474,319

тис. грн, що складає близько 30 %. У 2019 році це співвідношення зберігається.

У 2019 році Каразінським університетом за тематичним планом виконуються 8 науково-дослідних робіт і розробок, результати яких мають важливе значення для підвищення обороноздатності та національної безпеки держави й мають прикладні результати подвійного використання на загальну суму 10,236 млн грн. У 2018 році університетом виконувалося 11 таких НДР на загальну суму 11,8 млн грн.

Для розвитку матеріально-технічної бази Каразінського університету, зокрема, для виконання робіт цього напрямку у 2018 році, за рахунок коштів спеціального фонду університету придбано обладнання на 21,5 млн грн.

Наказом МОН України № 444 від 02.05.2018 р. «Про створення центрів колективного користування науковим обладнанням» на базі Каразінського університету створено крупний регіональний центр «Лабораторія мікро- і наносистем, новітніх матеріалів та технологій» за участю Харківського національного університету радіоелектроніки, Національного фармацевтичного університету МОЗ України, Українського державного університету залізничного транспорту, Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет». На підтримку Центру у 2018 році Міністерством освіти і науки України було виділено 3 500 тис. грн. У 2019 році виділено 2 000 тис. грн.

Із 2008 року в Каразінському університеті діє «Фонд розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання». Метою цього конкурсу є, крім модернізації навчально-наукового обладнання, активізація наукової діяльності, підтримка науково-дослідних робіт, що пов'язані зі створенням та впровадженням новітніх технологій. У 2018 році за рахунок цього Фонду виконувалося 34 роботи на загальну суму 3 895,0 тис. грн. У 2019 році виконуються 30 робіт на загальну суму 4 368,2 тис. грн.

Однією із задач науково-дослідної частини Каразінського університету є розвиток та збільшення обсягів позабюджетного фінансування. Переважна

частина коштів припадає на фінансування робіт, що проводяться за міжнародними грантами і програмами.

Наявність грантів на проведення фундаментальних НДР є визнанням авторитету вчених Каразінського університету й актуальності тематики наукових досліджень.

Щорічно в межах міжнародного співробітництва виконується 7–10 проєктів УНТЦ, Горизонт – 2020, *NATO*, *МАGATE*, *CRDF*, а також за угодами з міжнародними науковими центрами. Станом на 1 червня 2019 року за міжнародними програмами і партнерськими угодами в Каразінському університеті виконуються такі 10 робіт на загальну суму близько 3 млн грн.

- Грант «Дедуктивна квантова молекулярна механіка алотропних сполук карбону». Термін: 2017–2019 рр. Загальний обсяг фінансування – 83,3 тис. євро. Фінансується Рейнсько-Вестфальським університетом (м. Аахен, Німеччина). Керівник – докт. хім. наук, проф. Черановський В. О.

- Проєкт «Участь у розробці приладу на місячному супутнику». Термін виконання – 2017–2019 рр. Фінансується Корейським інститутом авіакосмічних досліджень у розмірі 30,0 тис. дол. Керівник – канд. фіз.-мат. наук, старший дослідник Кайдаш В. Г.

- Проєкт Міжнародного Вишеградського фонду «Політичні та економічні аспекти збереження біорізноманіття в країнах Вишеградської групи» (2016–2019 рр.). Разом із Центрально-Європейським університетом, Угорщина. Керівник – д-р геогр. наук, доц. Максименко Н. В.

- Проєкт Еразмус+ «*INTENSE*: Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології» (2017–2021 рр.). Разом з Естонським університетом наук про життя». Керівник – канд. геогр. наук, доц. Тітенко Г. В.

- «Інструменти екологічної політики ЄС» Програма Жана Моне (2017–2020 рр.). Керівник – канд. геогр. наук, доц. Тітенко Г. В.

- «Діалог та відмінності» Освітній проєкт разом із університетом

Мейсон (США) (2019–2020 рр.). Фінансується Посольством США в Україні. Керівник проєкту – канд. соц. наук, доцент кафедри соціології Філіппова О. А.

- «Акомодація регіонального розмаїття в Україні» Дослідницький проєкт разом із університетом ОслоМет (Норвегія) (2018–2021 рр.). Фінансується Норвезькою Науковою Радою. Керівник проєкту – канд. соц. наук, доцент кафедри соціології Філіппова О. А.

- «Зовнішня політика ЄС» – Модуль Жана Моне (2018–2021 рр.). Керівник – канд. юрид. наук, доц. Новікова Л. В.

- «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика» (2018–2022 рр.). Фінансується Департаментом соціології та суспільної географії Університету Осло. Керівник – д-р геогр. наук, проф. Немець Л. М.

- Грант на проведення конференції «Леонардо да Вінчі і Місяць». Конференція відбулася 24 травня 2019 року. Прийом іноземних учасників проходив із 22 до 30 травня 2019 року включно. Фінансування – від посольства Італії в Україні. Відповідальний виконавець – канд. іст. наук Сорочан К. С.

Наукова частина Каразінського університету постійно проводить роботу з підвищення наукового рівня фундаментальних та прикладних досліджень, сприяє отриманню вагомих результатів уже на рівні планування наукових досліджень, згідно з якими відбувається відкриття нової тематики, прийняття завершених робіт та оцінка отриманих результатів. Оцінювання результатів здійснює Науково-технічна рада університету, незалежні експерти-рецензенти. Основними критеріями є отримання принципово нових результатів, які мають важливе значення для подальшого розвитку окремих галузей науки та наукових напрямів; наявність результатів, що дають вагомі підстави для проведення актуальних прикладних досліджень і розробок за результатами фундаментальних досліджень, об'єктів права інтелектуальної

власності, створених під час виконання роботи; кількість і якість публікацій, наукових обговорень на конференціях тощо.

2.2. Результати наукових досліджень

Усі науково-дослідні роботи, які виконує Каразінський університет, відповідають пріоритетним напрямкам розвитку науки і техніки на період до 2020 року (Закон України № 2519-VI від 09.09.2010 р.) та переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 року (Постанова КМ України від 07.09.2011 р. № 942) зі змінами (Постанова КМ України від 23 серпня 2016 р. № 556).

У 2019 році завершуються 33 держбюджетні НДР: 23 – фундаментальні, 8 – прикладних, 2 – науково-технічні розробки на суму 21 020, 12 тис. грн, у тому числі – 1 науково-технічна розробка молодих учених.

Результати наукових досліджень фахівців Каразінського університету відповідають світовому рівню та затребувані науковою спільнотою. У рейтингу за показниками бази даних *SciVerse Scopus* університет посідає друге місце серед ЗВО України за абсолютним значенням публікацій у міжнародній наукометричній базі даних *Scopus*. У 2018 році у *Scopus* було проіндексовано 683 публікації. Станом на 19 серпня 2019 року у БД *Scopus* проіндексовано 355 публікацій працівників університету, індекс Хірша університету дорівнює 70, а загальна кількість публікацій – 9 639; у БД *Web of Science* проіндексовано 252 публікації, разом налічується 8 177 публікацій.

У травні 2019 року з нагоди святкування Дня науки відбулося нагородження переможців *Scopus Awards Ukraine – 2019*. Каразінський університет отримав нагороду від компанії *ELSEVIER* «За науковий внесок у життя і сільськогосподарські науки».

У 2018 році видано 82 монографії (з них 22 – за кордоном), 43 випуски «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 70 збірників наукових праць, 4 565 статей та тез доповідей, із них 1 177 – у зарубіжних виданнях. У міжнародних наукометричних базах даних зареєстровано 1 536 статей та тез

доповідей. Проведено 165 конференцій, із них 74 – міжнародні, взято участь у 309 конференціях та 203 виставках (табл. 2.3).

У першому півріччі 2019 року видано 49 монографій (із них 16 – за кордоном), 15 випусків «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 34 збірники наукових праць, 2 872 статті та тези доповідей, із них 850 – у зарубіжних виданнях, у тому числі – 254 статті у *Scopus*, 150 – у *Web of Science*. Проведено 128 конференцій, із них 34 – міжнародні, взято участь у 133 виставках (табл. 2.4).

Серед проведених конференцій можна відзначити такі: Міжнародна наукова конференція «Безатмосферні тіла Сонячної системи в епоху освоєння космічного простору», конференція з міжнародною участю «ГІС-форум – 2018», XXI Міжнародна науково-практична конференція «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво – 2018», XVII наукова конференція «Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація» з міжнародною участю, V Міжнародна науково-технічна конференція «Комп'ютерне моделювання у наукоємних технологіях (КМНТ – 2018)», XV Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Актуальні питання сучасної медицини», Міжнародна конференція «Реабілітація сімей військовослужбовців, які загинули під час проведення АТО», Міжнародна науково-технічна конференція «Фізико-технічні проблеми енергетики та шляхи їхнього вирішення – 2018», 3-тя Міжнародна конференція «Диференціальні рівняння і теорія керування», 9-та Міжнародна конференція з надширокополосних та ультракоротких імпульсних сигналів та ін.

У першому півріччі 2019 року проведено такі заходи: XXII Міжнародна науково-практична конференція «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво – 2019», X наукова конференція «Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу» (з міжнародною участю), Міжнародна конференція «Стратегічні напрями зовнішньої

політики Європейського Союзу», II Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні перетворення міжнародного бізнесу», науково-практична конференція «Психосоціальний супровід родин воїнів ООС», 50-та ювілейна міжнародна науково-практична конференція «Застосування лазерів у медицині та біології» та ін.

Результати досліджень учених Каразінського університету визнані державою та науковою спільнотою України.

У 2019 році Указом Президента України від 09.04.2019 р. № 110/2019 за роботу «Хімічний дизайн наноструктурованих матеріалів» Державну премію України в галузі науки і техніки 2018 року отримав у складі колективу докт. хім. наук, проф. Мchedлов-Петросян М. О.

Грант Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2018 рік призначено Чебанову В. А. – докторові хімічних наук, професору – для здійснення наукового дослідження «Багатокомпонентні ізоціанідні реакції функціоналізованих вихідних реагентів та пост-трансформації синтезованих сполук».

Гранти Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених на 2018 рік отримали: Пуертас Савіна Даніела Клавдія, канд. психол. наук – для проведення дослідження «Стратегії професійної самореалізації у жінок»; Сегіда К. Ю., докт. геогр. наук, доц. – для проведення дослідження «Формування людського потенціалу України через нівелювання демографічних проблем»; Трусова В. М., докт. фіз.-мат. наук, доц. – для проведення дослідження «Розробка нових анти-амілоїдних стратегій на основі широкомасштабного скринінгу інгібіторів патологічної агрегації білків».

У 2019 році:

Премії імені видатних вчених НАН України:

Премію імені Льва Шубникова за виявлення властивостей, що притаманні магنونним кристалом у шубниковській фазі новітніх напівпровідників, отримали: декан фізичного факультету, професор *Руслан*

Вовк, проректор, професор *Заріф Назиров*. Премія присуджується за видатні роботи в галузі експериментальної фізики.

Премію імені Олександра Ахієзера за цикл праць «Деякі проблеми фізики твердого тіла та квантової електродинаміки» отримали випускники фізико-технічного факультету університету, у числі яких – завідувач кафедри ядерної та медичної фізики фізико-технічного факультету, почесний доктор Каразінського університету, академік *Микола Шульга*. Премія присуджується за видатні наукові роботи в галузі теоретичної фізики та фізики плазми.

Іменну стипендію Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених на 2019 рік отримала Сегіда К. Ю., докт. геогр. наук, доц. (Постанова ВР від 17.01.2019 р. № № 9410).

Премію НАН України для молодих учених і студентів за кращі наукові роботи за підсумками конкурсу 2018 року отримали: Сухоребська Д. Д., студентка магістратури за роботу «Прості замкнені геодезичні на правильних тетраедрах у просторі Лобачевського»; Івахненко О. В., студент магістратури – за роботу «Моделювання низки квантових явищ з використанням класичної системи зв'язаних осциляторів» (Постанова Президії НАН України № 41 від 13.02.2019 р.).

Стипендіатами Кабінету Міністрів України для молодих вчених у 2019 році стали 5 молодих вчених: Сінна О. І., Мінєнков О. О., Сегіда К. Ю., Трусова В. М., Вус К. О. (термін – травень–жовтень 2019 року). (Додаток № 2 до Постанови президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 13 травня 2019 року № 1).

Дипломом *Харківського обласного конкурсу «Найкращий молодий науковець Харківщини»* у напрямі «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави» нагороджено Прус Юлію (наукова конкурсна робота

«Особливості реалізації регіональної інноваційної політики у контексті стратегії розумної спеціалізації»).

Іменні стипендії Харківської обласної адміністрації:

Стипендію імені М. В. Остроградського (з математики) для видатних науковців отримала Світлана Ігнатович, професор кафедри прикладної математики факультету математики і інформатики.

Стипендію імені А. М. Краснова в номінації «*Науки про Землю*» для обдарованих молодих науковців отримала Катерина Сегіда.

2.3. Діяльність спеціалізованих вчених рад

Протягом 2018/2019 навчального року в Каразінському університеті діяли 23 спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора наук (із них 14 докторських і 9 кандидатських), у яких проводилися захисти дисертацій за 48 спеціальностями (30 спеціальностей – у докторських спецрадах, 18 спеціальностей – у кандидатських). У спеціалізованих учених радах університету було проведено захисти 94 дисертацій: 84 кандидатські та 10 докторських, із них здобувачами університету було захищено 51 кандидатську та 7 докторських дисертацій (табл. 2.5).

У першому півріччі 2019 року діяли 24 спеціалізовані вчені ради, в спецрадах університету захищено 6 докторських дисертацій (із них 4 – працівниками університету), а також 46 кандидатських дисертацій (із них 28 – працівниками університету) (табл. 2.6.).

У Каразінському університеті ефективно діє Консультативна служба з питань атестації здобувачів наукових ступенів. Набуло чинності рішення Вченої ради про затвердження «Положення про порядок проведення попередньої експертизи та захисту дисертацій у спеціалізованих учених радах Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна». Разом із керівниками спецрад підготовлено до затвердження «Положення про

атестацію здобувачів наукового ступеня доктора філософії у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна».

2.4. Студентська науково-дослідна робота

Невід'ємною частиною науково-дослідної діяльності Каразінського університету є студентська наука. Основними формами наукової роботи студентів є індивідуальна робота на кафедрах і в лабораторіях факультетів, участь у виконанні НДР кафедр, у наукових гуртках, дискусійних клубах, круглих столах, семінарах, олімпіадах, конкурсах наукових робіт, конференціях, а також написання наукових статей.

У Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за різними галузями у 2018/2019 навчальному році перемогли 20 студентів.

Крім того, впродовж 2018/2019 навчального року студенти Каразінського університету брали участь у таких всеукраїнських та міжнародних олімпіадах і конкурсах, як:

- VIII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка – студентка філологічного факультету Ломака Олександра отримала диплом III ступеня.

- Міжнародна олімпіада студентів закладів вищої освіти з теоретичної механіки – команда в складі Олександра Ніколаєнка, Максима Мазанова, Григорія Овчаренка (фізичний факультет), Орини Іваштенко, Іллі Лукіна (фізико-технічний факультет) посіла II місце. В особистому заліку диплом I ступеня виборов Олександр Ніколаєнко, III ступеня – Оринка Іваштенко.

- IV Міжнародний студентський саміт «Права людини в умовах сучасних глобалізаційних викликів» – команда зі складу 4 студентів юридичного факультету отримала диплом I ступеня.

- Міжнародний турнір природничих дисциплін *Sciteen-19* – збірна команда Каразінського університету у складі Михайла Щуки (фізико-

технічний факультет), Олесі Балан (біологічний факультет), Анастасії Нігей (хімічний факультет), Юрія Рузина (біологічний факультет) здобула III місце.

- XXIX Міжнародна студентська олімпіада з математики імені Войтеха Ярника – студент факультету математики і інформатики Роман Скуріхін виборов II місце.

- XI Міжнародний турнір фізиків – команда зі складу студентів Каразінського університету посіла III місце.

- III Всеукраїнський студентський турнір із філософії: команду у складі: Володимира Панова, Антона Жеронкіна, Дар'ї Захлипи було нагороджено дипломом I ступеня.

- Всеукраїнський студентський економічний турнір – команда з 6 студентів економічного факультету отримала диплом III ступеня.

У межах проведення Франко-української школи високих технологій та медичної фізики пройшов конкурс студентських наукових проєктів, у якому перемогу одержала Анастасія Смерчук (фізичний факультет).

Переможцями XIII Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук стали 13 студентів Каразінського університету. Природничий напрямок: I місце завоювали Дяченко Анастасія (хімічний факультет) та Квітка Ніна (фізичний факультет), II місце – Рижков Віталій (екологічний факультет), Олімова Ганна (хімічний факультет) та Венгрін Дар'я (факультет геології, географії, рекреації і туризму), III місце – Шабленко Володимир (фізичний факультет), Самойлова Юлія (екологічний факультет), Камуз Ольга (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем), Зайцев Євгеній (факультет геології, географії, рекреації і туризму). Соціально-гуманітарний напрямок: II місце завоювала Урста Марія (філологічний факультет), III місце – Телічко Дмитро (історичний факультет) та Банделет Катерина (філологічний факультет). Технічний напрямок: III місце завоював Болото Данило (фізико-технічний факультет).

Стипендіатами Верховної Ради України стали 3 студенти: Ольга Зайцева (фізичний факультет), Іваштенко Орина (фізико-техічний факультет), Максим Широченков (соціологічний факультет).

Стипендію Президента України у 2018/2019 навчальному році отримують 13 студентів Каразінського університету.

Академічну стипендію імені Героїв Небесної Сотні у 2018/2019 навчальному році отримували: студентка економічного факультету Марина Левицька (спеціальність – «економіка»), студентка факультету психології Поліна Погановська (напрямок – «психологія»), студентка факультету геології, географії, рекреації і туризму Дар'я Ушкварок (напрямок – «географія»).

Студенти Каразінського університету беруть активну участь в організації та роботі міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференцій. У 2018/2019 навчальному році були проведені такі конференції за участю студентів: VI Міжнародна наукова конференція студентів і молодих вчених «Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», XVII Міжнародна наукова конференція студентів та аспірантів «Соціологія у (пост)сучасності», XV Міжнародна конференція молодих вчених та студентів «Від громадянського суспільства – до правової держави», Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон – 2019: суспільно-географічні аспекти», XIV Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Сучасні проблеми математики і її застосування в природничих науках і інформаційних технологіях», студентська наукова конференція з прикладної фізики «Актуальні проблеми сучасної фізики».

Результати наукових досліджень студентів відображені в публікаціях. Протягом 2018/2019 навчального року студентами опубліковано 1 100 статей та тез доповідей (із них самостійно – 623).

2.5. Інноваційна діяльність

У Каразінському університеті проводиться робота, спрямована на розвиток інноваційної діяльності. Виданий наприкінці 2018 року 2-й том інформаційного збірника «Інноваційні розробки університетів і наукових установ МОН України» включив 16 описів інноваційних розробок університету.

У межах виконання Стратегії розвитку університету на 2019–2025 роки проводиться робота щодо відбору найбільш перспективних з погляду комерціалізації розробок, а також стосовно відкриття суб'єкта господарської діяльності у формі товариства з обмеженою відповідальністю, наукового парку, бізнес-інкубатора тощо.

Каразінським університетом подано чотири проекти для «*Eō Business-Incubator*», що підтримується програмою Агентства США з міжнародного розвитку (*USAID*) «Конкурентоспроможна економіка України» з метою можливості протестувати свої бізнес-ідеї та перетворити їх на стартапи, презентувати себе і свій продукт венчурним фондам для залучення фінансування.

Відбулася зустріч делегації представників міжнародної ІТ-компанії «*GlobalLogic*», на якій були обговорені стратегічні цілі договору про співпрацю Каразінського університету з компанією, зокрема – ініціативи компанії «*GL University Proof of Concepts*». Це програма для студентів і викладачів зі створення спільних навчальних проєктів компанії з університетами, у межах яких учасники навчаються командній роботі, отримують досвід реалізації проєктів і знайомляться із популярними на ринку технологіями.

Каразінський університет відвідали делегації Національного Наукового Фонду США та представники американського венчурного фонду «Фенікс» і експерти *USAID*, яким було репрезентовано перспективні розробки університету. Обговорювалися можливі шляхи їхньої комерціалізації у бізнес-інкубаторі, що відкривається у Харкові у 2019 році.

Із метою ознайомлення з інноваційною діяльністю Каразінського університету й методами вирішення проблемних питань щодо комерціалізації розробок та розвитку інноваційної діяльності університет відвідала делегація Великої Британії у складі виконавчого директора ТОВ «*Cormack Consultancy Baltic*» Чарльза Кормака, заступника керівника із забезпечення співробітництва Лондонського університету «*Goldsmiths*» Тома Франса, головного виконавчого директора ТОВ «*Really English*» Найджел Кіллік.

У Каразінському університеті проведено низку заходів, зокрема: круглий стіл «Підхід Старт-спеціалізацій та *entrepreneurial discovery* для Харківської області», організований ННІ «Каразінська школа бізнесу», під час якого відбувся відкритий діалог із представниками бізнесу, наукових установ та громадянського суспільства; круглий стіл «Університетська політика у сфері інтелектуальної власності», організований юридичним факультетом, на якому було розглянуто питання щодо патентування університетських розробок, капіталізації інтелектуальної власності, академічної доброчесності вітчизняних академічних видань, формування політики і культури інтелектуальної власності в університетах тощо.

Завдяки проєкту підтримки участі України в програмі «Горизонт 2020» *RI-LINKS2UA* у співпраці з Харківською обласною державною адміністрацією, департаментом із підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації та Харківським університетським консорціумом в університеті пройшов Інформаційний день «Програма ЄС «Горизонт 2020»: правила та можливості для участі». Захід було присвячено обговоренню перспективних напрямків найбільшої Рамкової програми Європейського Союзу з фінансування науки та інновацій «Горизонт 2020», доступної для українських вчених, науково-дослідних установ та організацій. Особливу увагу було приділено фінансовим аспектам програми «Горизонт 2020», напрямкам наукової мобільності, доступним для

українських вчених, а також можливостям, які для України відкриває Європейська рада з досліджень.

До Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації направлено пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правових актів стосовно державного сприяння участі українського бізнесу у фінансуванні пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, інноваційної діяльності, новітніх технологій.

Каразінський університет брав участь у заходах інноваційної спрямованості, зокрема, у роботі круглого столу за темою «Університетська наука космосу» у межах сьомої Міжнародної конференції «Космічні технології: сучасне та майбутнє», де розглядалися актуальні питання взаємовигідної співпраці у сфері створення ракетно-космічної техніки. За результатами роботи Круглого столу підготовлено та направлено на узгодження Меморандум про партнерство та співпрацю між Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» ім. М. К. Янгеля» та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна з метою проведення сумісних досліджень та впровадження їхніх результатів; у роботі інноваційного регіонального аерокосмічного кластеру «Мехатроніка».

24 червня 2019 року за участю представників Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства освіти і науки України та державної організації «Національний офіс інтелектуальної власності» відкрито перший у Харківській області Центр підтримки технологій та інновацій (*TISC*) на базі університету.

Станом на 15 червня 2019 року Каразінський університет є власником 172 чинних охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, з яких: патентів на винаходи – 24, патентів на корисні моделі – 141, свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір – 5. У 2018 році отримано 24 патенти на корисну модель, 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. До Укрпатенту надіслано 31 заявку на отримання патенту на корисну модель та 1 заявку на отримання патенту на винахід.

У першому півріччі 2019 року до Укрпатенту надіслано 28 заявок, із них 18 – на корисну модель та 10 – на винахід. 2 заявки на корисну модель перебувають в обробці. Отримано за перше півріччя 25 охоронних документів: 2 патенти на винаходи та 23 патенти на корисні моделі, з них власником 19 є університет.

Таблиця 2.1

Розподіл обсягів науково-дослідних робіт з усіх видів фінансування за науковими підрозділами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 2018 році

№ з/п	Структурний підрозділ	Факт			
		Загальний фонд		Спеціальний фонд	
		кількість	обсяг, тис. грн	кількість	обсяг, тис. грн
1	Біологічний	4	899,00		
2	Геології, географії, рекреації і туризму	1	83,60	2	75,00
3	Екологічний	1	229,80	11	857,33
4	Економічний				
5	Іноземних мов				
6	Історичний			1	120,00
7	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	2	895,60	1	40,00
8	Комп'ютерних наук	2	2 450,00	6	1 426,00
9	Математики і інформатики	3	1 400,60		
10	Медичний				
11	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу				
12	НДІ астрономії	8	5 825,40	1	1 125,00
13	НДІ біології	1	431,20	2	190,00
14	НДІ хімії	3	1 622,90	6	172,00
15	Психології			1	60,00
16	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	35	27 026,90	3	650,00
17	Соціологічний факультет				
18	Фізико-енергетичний			1	110,00
19	Фізико-технічний	19	17 370,40	8	882,20
20	Фізичний	7	3 795,20	4	238,40
21	Філологічний	1	139,10		
22	Філософський	1	200,00		
23	Хімічний	5	3 038,10	7	1 286,50
24	Юридичний				
25	Центр болгаристики			1	175,70
26	ЦНБ	1	1 215,00		
27	Українсько-німецький академічний центр			1	431,5
28	Темпус				21,3
29	EURO-3				162,5
	Цільові надходження на придбання обладнання		3 500,00		
	Благодійні внески				474,03
	Разом	94	70 122,80	56	8 497,46

Таблиця 2.2

Розподіл обсягів науково-дослідних робіт з усіх видів фінансування за науковими підрозділами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у першому півріччі 2019 року

№ з/п	Структурний підрозділ	План			
		Загальний фонд		Спеціальний фонд	
		кількість	обсяг, тис. грн	кількість	обсяг, тис. грн
1	Біологічний	4	898,80		
2	Геології, географії, рекреації і туризму			3	230,28
3	Екологічний	1	229,80	4	403,26
4	Економічний			2	63,00
5	Іноземних мов	1	200,00		
6	Історичний				
7	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	3	1 381,40		
8	Комп'ютерних наук	3	2 990,00	3	647,00
9	Математики і інформатики	3	1 455,60		
10	Медичний				
11	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу			1	298,5
12	НДІ астрономії	8	7 863,80	1	278,07
13	НДІ біології	2	731,40	1	36,38
14	НДІ хімії	2	1 735,90	1	45,00
15	Психології				
16	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	33	29 831,30		
17	Соціологічний факультет	1	315,00	1	207,78
18	Фізико-енергетичний				
19	Фізико-технічний	19	18 328,60	4	787,00
20	Фізичний	9	5 413,10		
21	Філологічний		-		
22	Філософський	1	200,00		
23	Хімічний	5	3 830,30	6	479,68
24	Юридичний				
25	Центр болгаристики			1	63,58
26	ЦНБ	1	1 215,00		
27	Українсько-італійський академічний центр			1	169,06
28	Темпус				
29	EURO-3				
	Цільові надходження на придбання обладнання		2 000,00		
	Благодійні внески				180,25
	Разом	96	78 620,00	29	3 888,84

Таблиця 2.3

Оприлюднення результатів науково-дослідної роботи за 2018 рік

№ з/п	Структурний підрозділ	Вісники	Збірники наукових праць	Монографії	Статті		Тези доповідей		Патенти	Конференції		Виставки	
					Разом	У міжнародних	Разом	У міжнародних		Разом	Міжнародні	Проведені в університеті	У яких брав участь
1	Біологічний	2	1		50	10	50	10		3	3		
2	Геології, географії, рекреації і туризму	2	3	1	17	3	46	26		8	6		
3	Екологічний	2	3	1	74	15	96	32	1	7	3		
4	Економічний	1	9	19	154	18	63	9	2	2			
5	Іноземних мов	2	16	8	479	31	361	18		30	8		
6	Історичний		6	4	133	12	70	12		10	9		
7	Комп'ютерних наук	4	2		43	10	82	3	10	3	2		
8	Медичний	2	5	4	192	66	272	85	11	15	4		
9	Математики і інформатики	2		1	50	39	34	30		2	2		
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	3	3	3	168	24	149	11	2	3			
11	Психології	2	4	6	30	5	29	1		2			
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2	4	6	84	64	106	35	4	3	3	1	2
13	Соціологічний	3	1	2	47	3	105	3		4	4		
14	Фізико-енергетичний			2	41	10	136	46		1	1		
15	Фізико-технічний		5	3	126	60	70	10	1	15	5		
16	Фізичний	2			60	52	73	53		2	1		
17	Філологічний	2	2	1	107	8	22	4		7	2		
18	Філософський	8	4	7	125	30	118	8		6	3		
19	Хімічний	2		1	92	78	62	30		2	1		
20	Юридичний	2		2	77	15	70	50		4	4		
21	НДІ астрономії				49	45	28	26		1	1		
22	НДІ біології				3	3							
23	НДІ хімії			4	23	13	24	18	2				
24	Загальноуніверситетські відділи									27	8	22	2
25	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти		2	1	105	10	44			2	1		
26	ЦНБ				6		10	1		5	2	177	
27	Ботанічний сад									1	1		
28	ННІ «Каразінська школа бізнесу»			6	57	8	53	24					

Разом	43	70	82	2 392	632	2 173	545	31	165	74	203	1
-------	----	----	----	-------	-----	-------	-----	----	-----	----	-----	---

Таблиця 2.4

**Оприлюднення результатів науково-дослідної роботи
за перше півріччя 2019 року**

№ з/п	Структурний підрозділ	Вісники	Збірники наукових праць	Монографії	Статті		Тези доповідей		Патенти	Конференції	
					Разом	У міжнародних виданнях	Разом	У міжнародних виданнях		Разом	міжнародні
1.	Біологічний	1	1		10	9	1			1	
2.	Геології, географії, рекреації і туризму	1	2	2	80	34	107	42		5	2
3.	Екологічний	2	1		43	13	69	28	3	4	2
4.	Економічний	2	1	6	52	7	68	12		2	1
5.	Іноземних мов	1	12	7	318	9	221	17		25	4
6.	Історичний			2	20		0			7	1
7.	Комп'ютерних наук	1	1	2	84	26	41	34	1	6	
8.	Медичний	1	1	3	159	35	221	88	10	13	6
9.	Математики і інформатики	1			23	16	30	19		4	2
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу		2	4	82	24	104	3		5	1
11.	Психології	1	1	1	19	7	18	1		4	3
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2	0	3	53	38	41	38	7	1	1
13.	Соціологічний				9	4	35			2	1
14.	Фізико-енергетичний				14	11	31	31	2	2	2
15.	Фізико-технічний		3	4	67	41	28	3		6	
16.	Фізичний				81	57	51	24	1	1	1
17.	Філологічний	1	1	2	78	4	14	1		4	
18.	Філософський	1	4	7	109	22	56	8	1	3	2
19.	Хімічний				49	42	31	15		1	
20.	Юридичний			2	39	11	60	29		3	1
21.	НДІ астрономії				11	9	8	5			
22.	НДІ біології				8	4	2	1			
23.	НДІ хімії				12	11	11	2	1		
24.	Загальноуніверситетські відділи		1		0		0			26	1
25.	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти		3	1	93	1	44			1	1
26.	ЦНБ				13		0			1	1
27.	Ботанічний сад				1		10	9		1	1
28.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»			3	27	5	16				

	Разом	15	34	49	1 554	440	1 318	410	25	128	34
--	--------------	-----------	-----------	-----------	--------------	------------	--------------	------------	-----------	------------	-----------

**Захисти дисертацій у спеціалізованих вчених радах
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за 2018/2019 навчальний рік**

№ з/п	Спецрада	Кількість спеціальностей	Голова спецради	Захисти <u>кандидатських</u> дисертацій			Захисти <u>докторських</u> дисертацій			Разом	Галузь науки
				ХНУ імені В. Н. Каразіна	Сторонні	Разом	ХНУ імені В. Н. Каразіна	Сторонні	Разом		
1	Д64.051.01	1	Тютюнникова С.В.				1		1	1	Економ.
2	Д64.051.02	3	Шульга С. М.	1	3	4				4	Фіз.-мат.
3	Д64.051.03	3	Шкуратов Ю. Г.	2	1	3				3	Фіз.-мат.
4	Д64.051.06	3	Карпенко І. В.	1		1	1		1	2	Філол.
5	Д64.051.08	2	Кочарян О. С.	4		4		2	2	6	Психол.
6	Д64.051.09	2	Жолткевич Г. М.		1	1				1	Техн.
7	Д64.051.10	2	Калініченко В. В.	3	1	4	1		1	5	Істор.
8	Д64.051.12	2	Азаренков М. О.	1	1	2				2	Фіз.-мат.
9	Д64.051.13	1	Катрич В. О.		1	1				1	Фіз.-мат.
10	Д64.051.14	2	Дорошенко А. О.	3	6	9		1	1	10	Хім.
11	Д64.051.15	3	Бакіров В. С.	3	1	4	1		1	5	Соціол.
12	Д64.051.27	2	Шевченко І. С.	8	5	13				13	Філол.
13	Д64.051.28	2	Венедіктова І. В.	2		2	2		2	4	Юр.
14	Д64.051.29	2	Потій О. В.				1		1	1	Техн.
15	К64.051.07	2	Безхутрий Ю. М.	2	1	3				3	Філол.
16	К64.051.11	4	Коробов В. І.	1		1				1	Фіз.-мат.
17	К64.051.17	3	Божков А. І.	4		4				4	Біол.
18	К64.051.19	1	Пасинок В. Г.	1	1	2				2	Пед.
19	К64.051.23	1	Немець Л. М.	3	1	4				4	Геогр.
20	К64.051.25	1	Гончаренко В. В.	10	1	11				11	Економ.
21	К64.051.30	2	Даньшин М. В.	2	3	5				5	Юр.
22	К64.051.31	2	Головка О. М.		6	6				6	Юр.
23	К64.051.32	2	Жмурко В. В.								Біол.
Разом		48		51	33	84	7	3	10	94	

Таблиця 2.6

**Захисти дисертацій у спеціалізованих вчених радах
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за перше півріччя 2019 року**

№ з/п	Спецрада	Кіл-ть спеціальностей	Голова спецради	Захисти <u>кандидатських</u> дисертацій			Захисти <u>докторських</u> дисертацій			Разом	Галузь науки
				ХНУ імені В. Н. Каразіна	Сторонні	Разом	ХНУ імені В. Н. Каразіна	Сторонні	Разом		
1	Д64.051.01	1	Тютюнникова С. В.								Економ.
2	Д64.051.02	3	Шульга С. М.	1	1	2				2	Фіз.-мат.
3	Д64.051.03	3	Шкуратов Ю. Г.		1	1				1	Фіз.-мат.
4	Д64.051.06	3	Карпенко І. В.	1		1				1	Філосо.
5	Д64.051.08	2	Кочарян О. С.	2		2		1	1	3	Психол.
6	Д64.051.09	2	Жолткевич Г. М.		1	1				1	Техн.
7	Д64.051.10	2	Калініченко В. В.	1	1	2	1		1	3	Істор.
8	Д64.051.12	2	Азаренков М. О.	1	1	2				2	Фіз.-мат.
9	Д64.051.13	1	Катрич В. О.		1	1				1	Фіз.-мат.
10	Д64.051.14	2	Дорошенко А. О.	2	5	7		1	1	8	Хім.
11	Д64.051.15	3	Бакіров В. С.	3	1	4	1		1	5	Соціол.
12	Д64.051.27	2	Шевченко І. С.	2	1	3				3	Філол.
13	Д64.051.28	2	Венедіктова І. В.	1		1	1		1	2	Юр.
14	Д64.051.29	2	Потій О. В.				1		1	1	Техн.
15	К64.051.07	2	Безхугрій Ю. М.	1	1	2				2	Філол.
16	К64.051.11	4	Коробов В. І.								Фіз.-мат.
17	К64.051.17	3	Божков А. І.	2		2				2	Біол.
18	К64.051.19	1	Пасинок В. Г.	1	1	2				2	Пед.
19	К64.051.22	3	Фісун О. А.								Політ.
20	К64.051.23	1	Немець Л. М.								Геогр.
21	К64.051.25	1	Гончаренко В. В.	9	1	10				10	Економ.
22	К64.051.30	2	Даньшин М. В.	1		1				1	Юр.
23	К64.051.31	2	Головко О. М.		2	2				2	Юр.

24	К64.051.32	2	Жмурко В. В.								Біол.
Разом		51		28	18	46	4	2	6	52	

2.6. Періодичні видання

Із 2018 року супровід періодичних наукових видань Каразінського університету здійснюють співробітники відділу реклами та брендингу й Видавництва ХНУ імені В.Н. Каразіна. Особливу увагу приділено роботі з присвоєння виданням унікального цифрового ідентифікатора об'єкта (*DOI*). Здійснюється постійне адміністрування акаунту та профілю Каразінського університету у міжнародній базі *CrossRef*. Розроблено фірмовий стиль обкладинок та сайтів університетських видань.

Відділом реклами та брендингу було здійснено моніторинг видань та підготовлено детальні рекомендації щодо просування видань у міжнародних наукових базах. Із метою визначення стану видань Каразінського університету та з урахуванням загальних вимог міжнародних наукометричних баз було розроблено документ (Паспорт видання), що містить вичерпну інформацію щодо видання, яку буде використано під час процесу реєстрації видань Каразінського університету у міжнародних наукометричних базах. Пункти Паспорту дублюють питання реєстраційних анкет/аплікаційних форм міжнародних наукових баз.

Відповідно до тематики видання, редактори отримали пропозиції щодо просування видань у загальних та спеціалізованих міжнародних наукових базах. Наразі тривають переговори з адміністраторами загальних та спеціалізованих міжнародних наукових баз (*Social Science Research Network; Columbia International Affairs Online; GEObs та Mathematical Reviews*) щодо реєстрації тих видань Каразінського університету, які відповідають критеріям міжнародних наукових баз (загальна запропонована кількість таких видань – 24).

Відділом реклами та брендингу було здійснено моніторинг усіх видань Каразінського університету, за результатами якого виявлено низку недоліків у діяльності редакційних колегій певних видань, – це може спричинити перепони на шляху просування видань у міжнародних наукових базах. У разі усунення проблем видання ХНУ імені В. Н. Каразіна можуть розраховувати на просування у міжнародних наукових базах.

Редактори видань отримали зауваження щодо сторінок видань на сайті *periodicals.karazin.ua* (неточна/неповна інформація щодо подання матеріалів до публікації, редакційної колегії (етики, процедури рецензування), наявної індексації у міжнародних наукових базах, помилки тощо).

Було виявлено, що деякі з видань Каразінського університету не дотримувалися поданої у Свідоцтві про державну реєстрацію періодичності – це може спричинити втрату фаховості видання.

Певні видання мають некоректні ISSN-номери, що унеможлиблює реєстрацію та просування видань у міжнародних наукових базах.

III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ – ОСНОВНІ КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ

3.1. Напрями і спеціальності підготовки фахівців

У 2018/2019 навчальному році підготовка бакалаврів, магістрів, спеціалістів за напрямами і спеціальностями здійснювалася відповідно до «Відомостей на право здійснення освітньої діяльності Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» ліцензії, наданої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1352-л від 21.06.2018 р.).

Освітня діяльність із підготовки фахівців провадилася згідно з «Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 (таблиця 3.1):

на 1–3 курсах – підготовка бакалаврів за 38 спеціальностями у 16 галузях знань;

на 1–2 курсах – підготовка магістрів за освітньо-професійними й освітньо-науковими програмами за 35 спеціальностями у 14 галузях знань;

на 1–2 курсах – підготовка магістрів за спеціальністю 222 Медицина; на 3 курсі – підготовка спеціалістів за спеціальністю 222 Медицина в галузі 22 Охорона здоров'я.

Продовжувалася підготовка спеціалістів за спеціальністю 7.12010001 Лікувальна справа на 4–6 курсах (згідно з переліком спеціальностей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 787) (таблиця 3.2).

У 2018/2019 навчальному році завершено провадження освітньої діяльності з підготовки бакалаврів за 46 напрямами згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 р. № 1719, окрім заочної форми навчання з п'ятирічним навчальним планом.

Таблиця 3.1

№ з/п	Код та найменування спеціальності	Галузь знань
БАКАЛАВР (1–3 курси)		
1.	014 Середня освіта	01 Освіта / Педагогіка
2.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
3.	033 Філософія	
4.	034 Культурологія	
5.	035 Філологія	
6.	051 Економіка	
7.	052 Політологія	05 Соціальні та поведінкові науки
8.	053 Психологія	
9.	054 Соціологія	
10.	061 Журналістика	
11.	071 Облік і оподаткування	07 Управління та адміністрування
12.	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
13.	073 Менеджмент	
14.	075 Маркетинг	
15.	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
16.	081 Право	
17.	091 Біологія	08 Право
18.	101 Екологія	09 Біологія
19.	102 Хімія	
20.	103 Науки про Землю	
21.	104 Фізика та астрономія	
22.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
23.	106 Географія	
24.	111 Математика	
25.	113 Прикладна математика	
26.	122 Комп'ютерні науки	10 Природничі науки
27.	123 Комп'ютерна інженерія	
28.	125 Кібербезпека	
29.	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	11 Математика та статистика
30.	153 Мікро- та наносистемна техніка	
31.	162 Біотехнології та біоінженерія	12 Інформаційні технології
32.	231 Соціальна робота	15 Автоматизація та приладобудування
33.	241 Готельно-ресторанна справа	
34.	242 Туризм	
35.	281 Публічне управління та адміністрування	
36.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	16 Хімічна та біоінженерія
		23 Соціальна робота
		24 Сфера обслуговування
		28 Публічне управління та адміністрування
		29 Міжнародні відносини

37.	292 Міжнародні економічні відносини	
38.	293 Міжнародне право	
МАГІСТР (1–2 курси)		
1.	014 Середня освіта	01 Освіта / Педагогіка
2.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
3.	033 Філософія	
4.	034 Культурологія	
5.	035 Філологія	
6.	051 Економіка	05 Соціальні та поведінкові науки
7.	052 Політологія	
8.	053 Психологія	
9.	054 Соціологія	
10.	061 Журналістика	06 Журналістика
11.	071 Облік і оподаткування	07 Управління та адміністрування
12.	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
13.	073 Менеджмент	
14.	075 Маркетинг	
15.	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
16.	081 Право	08 Право
17.	091 Біологія	09 Біологія
18.	101 Екологія	10 Природничі науки
19.	102 Хімія	
20.	103 Науки про Землю	
21.	104 Фізика та астрономія	
22.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
23.	106 Географія	
24.	111 Математика	
25.	113 Прикладна математика	11 Математика та статистика
26.	122 Комп'ютерні науки	12 Інформаційні технології
27.	123 Комп'ютерна інженерія	
28.	125 Кібербезпека	
29.	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	15 Автоматизація та приладобудування
30.	153 Мікро- та наносистемна техніка	
31.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я
32.	241 Готельно-ресторанна справа	24 Сфера обслуговування
33.	242 Туризм	
34.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	29 Міжнародні відносини
35.	292 Міжнародні економічні відносини	
36.	293 Міжнародне право	

Освітньо-кваліфікаційний рівень СПЕЦІАЛІСТ (3 курс)		
1.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я

Таблиця 3.2

№ з/п	Код та найменування напрямку підготовки, спеціальності
--------------	---

Освітньо-кваліфікаційний рівень СПЕЦІАЛІСТ (4-6 курси)	
1.	7.12010001 Лікувальна справа

На виконання «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347, Каразінський університет одержав ліцензію з можливістю здійснювати підготовку іноземців та осіб без громадянства за спеціальностями 222 Медицина, 293 Міжнародне право, 111 Математика.

У лютому 2019 року було скорочено загальний ліцензований обсяг університету за рахунок зменшення обсягів за спеціальностями, з яких контингент здобувачів вищої освіти складає менш ніж 50 % від ліцензії.

У 2018/2019 навчальному році одержані ліцензії на провадження освітньої діяльності на бакалаврському рівні вищої освіти за спеціальностями 014 Середня освіта (математика), 144 Теплоенергетика (наказ МОНУ від 09.04.2019 р. № 262-л).

У лютому-квітні 2019 року в Каразінському університеті проведено акредитацію підготовки спеціалістів за спеціальністю 7.12010001 Лікувальна справа, рішення Акредитаційної комісії від 18.04.2019 р. протокол № 135 (наказ МОНУ від 23.04.2019 р. № 535). Термін дії сертифіката – до 01.07.2029 р.

У квітні-червні 2019 р. в ХНУ імені В. Н. Каразіна проведено акредитацію напрямів підготовки бакалаврів: первинну – напрям 6.051401 Біотехнологія (термін дії сертифіката про акредитацію – до 01.07.2024 року), чергову – напрями 6.010203 Здоров'я людини, 6.030401 Правознавство, 6.140103 Туризм (термін дії сертифікатів про акредитацію – до 01.07.2029 р.). Рішення Акредитаційної комісії про акредитацію напрямів від 06.06.2019 р. протокол № 136 (наказ МОНУ від 12.06.2019 р. № 821).

3.2. Контингент осіб, які навчаються

У 2018/2019 навчальному році в Каразінському університеті навчалися 16 800 здобувачів вищої освіти, з них 12 236 студентів – громадяни України, в

тому числі 9 854 особи – за денною, 2 382 особи – за заочною формами навчання. Кількість іноземних студентів сягала 4 296 осіб. Навчалися іноземні громадяни з 64 країн. В аспірантурі навчалися 255 громадян України та 9 іноземців, у докторантурі – 4 громадян України.

За державним бюджетом навчалися 6 213 студентів. Із них: 6 200 громадян України (36,9 % від загальної кількості здобувачів): 5 961 осіб – за денною формою навчання (35,5 %), 239 – за заочною формою навчання (1,4 %).

За кошти фізичних та юридичних осіб навчалися 10 444 особи (62,1 % від загальної кількості здобувачів університету). Серед них 6 152 – громадяни України (36,6 % від загальної кількості здобувачів) і 4 292 особи – громадяни іноземних держав (25,5 % від загальної кількості здобувачів).

У Центрі довузівської освіти, Лінгвістичному центрі факультету іноземних мов, Центрі післядипломної освіти Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, Навчально-науковому інституті міжнародної освіти навчалися 3 530 осіб.

Загальна кількість осіб, які навчалися в Каразінському університеті у 2018/2019 навчальному році, – 20 330 осіб.

3.3. Успішність студентів і випуск фахівців за денною формою навчання

У 2018/2019 навчальному році одним із головних пріоритетів залишалося забезпечення високого рівня освітнього процесу, дотримання державних стандартів вищої освіти та вимог Міністерства освіти і науки України. Порівнюючи показники успішності здобувачів у літню екзаменаційну сесію 2018/2019 навчального року з успішністю 2017/2018 навчального року, можна відзначити, що показник абсолютної успішності зменшився – і становить 90,1 % (проти 92,0 %). Показник якісної успішності також зменшився – і дорівнює 38,1 % (40,0 % у 2017/2018 навчальному році) (табл. 3.3, 3.4).

Аналіз підсумків літньої екзаменаційної сесії 2018/2019 навчального року

свідчить про те, що показник «кількість боржників» збільшився – і дорівнює 585 осіб (7,0 %), у 2017/2018 навчальному році – 533 (5,4% здобувачів). Треба відзначити те, що на факультеті геології, географії, рекреації і туризму, юридичному факультеті боржників після літньої екзаменаційної сесії немає зовсім. Найбільша кількість осіб, які отримали оцінку «незадовільно», – на таких факультетах: медичному – 71 (14,1 %), комп'ютерних наук – 70 (11,6 %), математики і інформатики – 51 (15,6 %), історичному – 43 (13,7 %), соціологічному – 42 (8,4 %), економічному – 41 (3,9 %) (табл. 3.5).

Найменша кількість осіб, які отримали оцінку «незадовільно», – на таких факультетах: екологічному – 4 (3,0 %), філософському – 8 (5,0 %), філологічному – 10 (2,1 %), хімічному – 12 (4,6 %), ННІ «Каразінська школа бізнесу» – 11 (7,7 %). 222 особи (2,7 %) не з'явилися на іспити без поважних причин. Серед них: на економічному факультеті – 49 осіб (4,7 %), юридичному факультеті – 36 (8,9 %), факультеті геології, географії, рекреації і туризму – 31 (11,2 %), факультеті іноземних мов – 20 (2,4 %). У 2017/2018 навчальному році не з'явилися на іспити 137 осіб (1,6 %). Слід відзначити, що цей показник значно знижує абсолютну та якісну успішність на факультетах і в цілому в університеті. На факультетах: фізичному, фізико-енергетичному, хімічному, біологічному, історичному, медичному, математики і інформатики, екологічному та в ННІ «Каразінська школа бізнесу» не було здобувачів, які не з'явилися на іспити без поважних причин.

Усього в Каразінському університеті за денною формою навчання налічується 1 000 здобувачів освіти (12,0 %), які склали літню екзаменаційну сесію лише на «5». Найвищим цей показник є на таких факультетах: економічному – 143 (13,6 %), іноземних мов – 101 (12,0 %), міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 100 (9,4 %), філологічному – 68 (14,6 %), медичному – 68 (13,5 %), фізичному – 64 (32,7 %), соціологічному – 53 (10,6 %). Слід відзначити, що насамперед це здобувачі освіти другого

освітнього рівня: магістри і спеціалісти.

Зменшився показник відсіву здобувачів. Він становить у 2018/2019 навчальному році 5,9 % (6,7 % – у 2017/2018 навчальному році). Із них за академічну заборгованість відраховано 4,6 % осіб: цей показник збільшився. У 2017/2018 навчальному році він становив 3,9 % (табл. 3.6, 3.7).

Найбільший відсів був на таких факультетах:

- медичному – 65 осіб (9,9 %); із них за академічну неуспішність відраховано 55 осіб (8,4 %);
- економічному – 50 осіб (4,0 %), із них за академічну неуспішність відраховано 44 особи (3,5 %);
- комп'ютерних наук – 44 особи (6,5 %), із них за академічну неуспішність відраховано 38 осіб (5,6 %);
- соціологічному – 45 осіб (7,5 %), із них за академічну неуспішність відраховано 35 осіб (5,9 %);
- іноземних мов – 42 особи (4,3 %), із них за академічну неуспішність відраховано 30 осіб (3,1 %);
- міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 42 особи (3,6%), із них за академічну неуспішність відраховано 31 особу (2,6 %);
- біологічному – 35 осіб (8,2 %), із них за академічну неуспішність відраховано 28 осіб (6,6 %).

У цілому в Каразінському університеті у період з вересня до липня 2018/2019 навчального року відраховано 589 осіб. Із них за академічну неуспішність – 463 особи.

У 2018/2019 навчальному році за денною та заочною формами навчання випуск фахівців – громадян України має такі показники: за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 1 812 осіб, за другими освітніми рівнями: «спеціаліст» (медичний факультет) – 127 осіб, «магістр» – 1 428 осіб.

Серед випускників денної форми навчання другого освітнього рівня – 127

спеціалістів (у тому числі 92 особи навчалися за контрактом) та 975 магістрів (285 осіб навчалися за контрактом). За першим освітнім рівнем «бакалавр» отримали дипломи 1 446 осіб (із них 441 особа навчалася за контрактом) (табл. 3.8).

Дипломи із відзнакою отримали 277 випускників другого освітнього рівня, з них: магістрів – 264, спеціалістів – 13 (табл. 3.10).

Найбільший коефіцієнт випуску магістрів і спеціалістів дорівнював 100 % за денною формою навчання таких факультетів: геології, географії, рекреації і туризму, психології, філологічного (табл. 3.9).

Таблиця 3.3

Динаміка основних показників успішності студентів, %

Форма навчання	Сесія	Абсолютна успішність		«5»		«5» і «4»		Лише «3»	
		17/18 н. р.	18/19 н. р.	17/18 н. р.	18/19 н. р.	17/18 н. р.	18/19 н. р.	17/18 н. р.	18/19 н. р.
Денна	Зимова	93,4	91,1	13,7	13,2	26,7	26,7	12,9	12,7
	Літня	91,6	90,1	14,0	12,0	26,2	26,1	9,9	10,1
Заочна	Зимова	89,2	89,0	6,4	6,5	32,5	33,1	16,6	10,8
	Літня	85,7	88,6	4,2	4,5	30,8	31,9	11,3	10,3

Таблиця 3.4

**Основні показники екзаменаційних сесій за факультетами
(денна форма навчання), %**

№ з/п	Структурний підрозділ	Сесія	2017/2018 навчальний рік		2018/2019 навчальний рік	
			Абсолютна	Якісна	Абсолютна	Якісна
1	Біологічний	зимова	97	50	83,4	45,0
		літня	88	48	87,5	42,7
2	Геології, географії, рекреації і туризму	зимова	99	50	90,4	36,2
		літня	90	56	88,8	39,7
3	Економічний	зимова	93	44	91,6	42,8
		літня	94	44	91,5	40,5
4	Екологічний	зимова	96	35	98,8	31,5
		літня	99	27	95,5	50,1
5	Іноземних мов	зимова	97	44	93,3	48,5
		літня	94	39	93,6	41,5
6	Комп'ютерних наук	зимова	87	29	85,7	27,5
		літня	89	36	87,7	34,1
7	Історичний	зимова	90	36	96,0	44,9
		літня	83	26	86,3	26,5
8	Математики і інформатики	зимова	85	29	87,5	35,8
		літня	88	37	84,4	35,8
9	Медичний	зимова	96	39	97,4	43,1
		літня	96	43	85,9	38,3
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	зимова	99	37	95,7	35,1
		літня	96	36	96,0	33,6
11	Психології	зимова	85	34	85,2	34,1
		літня	87	34	83,5	22,3
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	зимова	98	39	87,4	39,3
		літня	84	31	88,7	36,9
13	Соціологічний	зимова	96	41	88,0	35,9
		літня	90	42	87,2	37,5
14	Фізико-технічний	зимова	93	50	91,7	45,5
		літня	92	48	83,7	53,7
15	Фізико-енергетичний	зимова	74	39	78,3	35,4
		літня	87	36	82,9	36,6
16	Фізичний	зимова	81	44	83,7	49,8
		літня	84	46	83,2	56,6
17	Філологічний	зимова	92	49	94,8	45,3
		літня	97	54	97,2	50,4
18	Філософський	зимова	95	55	85,4	48,1
		літня	94	56	92,5	54,1
19	Хімічний	зимова	93	34	90,8	38,0
		літня	86	34	92,0	42,6
20	Юридичний	зимова	98	29	96,8	36,3
		літня	88	26	90,6	27,2
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	зимова	89	40	76,7	32,7
		літня	83	33	79,7	32,9
По університету в цілому		зимова	93	40	91,1	39,8
		літня	92	40	90,1	38,1

Таблиця 3.5

**Боржники після літньої екзаменаційної сесії 2018/2019 навчального року
(денна форма навчання)**

№ з/п	Структурний підрозділ	Отримали «2» після літньої сесії 2017/2018 н. р.	Із них відраховано на 01.09.2018 р.	Отримали «2» після літньої сесії 2018/2019 н. р.
1	Біологічний	30	24	39
2	Геології, географії, рекреації і туризму	4	4	-
3	Економічний	55	31	41
4	Екологічний	-	-	4
5	Іноземних мов	45	29	29
6	Комп'ютерних наук	51	20	70
7	Історичний	41	20	43
8	Математики і інформатики	43	19	51
9	Медичний	25	25	71
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	26	26	20
11	Психології	30	16	38
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	33	12	21
13	Соціологічний	34	34	42
14	Фізико-технічний	9	4	17
15	Фізико-енергетичний	16	12	25
16	Фізичний	38	11	33
17	Філологічний	12	12	10
18	Філософський	6	6	8
19	Хімічний	27	17	12
20	Юридичний	3	3	-
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	5	3	11
По університету в цілому		533	328	585

Таблиця 3.6

**Відсів студентів на факультетах у 2018/2019 навчальному році
(денна форма навчання), %**

№ з/п	Структурний підрозділ	Разом					За академічну неуспішність				
		14/15 н. р.	15/16 н. р.	16/17 н. р.	17/18 н. р.	18/19 н. р.	14/15 н. р.	15/16 н. р.	16/17 н. р.	17/18 н. р.	18/19 н. р.
1	Біологічний	8,2	11,6	5,9	11,3	8,2	4,5	7,0	4,1	6,8	6,6
2	Геології, географії, рекреації і туризму	6,9	13,4	5,5	3,5	4,1	4,6	8,8	4,7	0	2,4
3	Економічний	6,2	7,4	4,3	3,9	4,0	3,2	4,6	2,6	1,5	3,5
4	Екологічний	5,5	8,5	4,9	7,0	3,0	3,3	5,6	2,7	5,4	2,4
5	Іноземних мов	6,3	9,0	5,1	5,6	4,3	1,7	2,4	3,2	0,8	3,1
6	Комп'ютерних наук	12,2	8,4	10,5	6,7	6,5	8,3	6,4	6,6	4,5	5,6
7	Історичний	8,9	3,0	4,1	7,4	5,5	5,8	0,6	2,2	4,7	3,3
8	Математики і інформатики	10,1	11,3	12,3	10,0	8,3	7,0	7,8	8,4	6,4	7,8
9	Медичний	7,5	9,8	6,6	9,4	9,9	4,8	5,7	5,9	8,1	8,4
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	6,0	5,8	3,6	3,5	3,6	2,3	1,6	2,9	2,7	2,6
11	Психології	8,7	5,9	7,2	5,6	7,5	4,3	1,7	5,2	4,0	5,6
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	5,7	11,0	8,6	8,3	11,0	4,2	10,0	8,3	6,7	10,7
13	Соціологічний	7,6	11,0	6,7	8,5	7,5	4,3	1,9	4,7	2,9	5,9
14	Фізико-технічний	7,2	12,7	6,8	5,2	8,3	3,0	9,8	3,2	2,9	5,7
15	Фізико-енергетичний	9,4	3,2	10,6	9,1	6,5	6,3	2,3	8,3	8,7	5,0
16	Фізичний	10,7	7,9	12,1	8,7	9,9	7,3	5,9	8,8	6,2	6,8
17	Філологічний	8,6	10,3	5,7	9,3	4,9	5,8	7,9	4,3	6,7	3,3
18	Філософський	13,2	6,8	8,7	7,9	8,1	10,3	5,2	7,3	4,2	6,9
19	Хімічний	4,5	7,7	3,9	7,4	4,9	1,3	4,8	2,4	3,2	2,1
20	Юридичний	6,5	6,4	3,6	5,3	3,6	4,2	2,8	1,1	3,0	2,7
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	8,2	11,6	-	9,8	10,9	-	-	-	5,9	9,1
	По університету в цілому	7,6	8,6	6,2	6,7	5,9	4,4	4,8	4,4	3,9	4,6

Таблиця 3.7

**Відрахування студентів денної форми навчання
у 2018/2019 навчальному році**

Контингент денної форми навчання	Структурний підрозділ	Разом		Академічна заборгованість	
		Кількість	%	Кількість	%
427	Біологічний	35	8,2	28	6,6
340	Геології, географії, рекреації і туризму	14	4,1		2,4
1 241	Економічний	50	4,0	44	3,5
166	Екологічний	5	3,0	4	2,4
978	Іноземних мов	42	4,3	30	3,1
682	Комп'ютерних наук	44	6,5	38	5,6
364	Історичний	20	5,5	12	3,3
400	Математики і інформатики	33	8,3	31	7,8
651	Медичний	65	9,9	55	8,4
1 175	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	42	3,6	31	2,6
306	Психології	23	7,5	17	5,6
281	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	31	11,0	30	10,7
598	Соціологічний	45	7,5	35	5,9
157	Фізико-технічний	13	8,3	9	5,7
200	Фізико-енергетичний	13	6,5	10	5,0
222	Фізичний	22	9,9	15	6,8
544	Філологічний	27	4,9	18	3,3
186	Філософський	15	8,1	13	6,9
287	Хімічний	14	4,9	6	2,1
474	Юридичний	17	3,6	13	2,7
175	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	19	10,9	16	9,1
9 854	По університету в цілому	589	5,9	463	4,6

Таблиця 3.8

**Випуск фахівців-громадян України
(за денною і заочною формами навчання)**

Форма навчання	Бакалаври		Спеціалісти		Магістри	
	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік	2018 рік	2019 рік
Денна	1 738	1 446	127	127	1 003	975
Заочна	441	366	2	-	356	453
Разом	2 179	1 812	129	127	1 359	1 428

Таблиця 3.9

**Коефіцієнт випуску спеціалістів і магістрів за денною формою навчання
(% відносно прийому)**

№ з/п	Структурний підрозділ	Навчальний рік				
		2013/2014	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1	Біологічний	98,8	100	95,1	87,0	96,0
2	Геології, географії, рекреації і туризму	96,4	100	85,1	100,0	100,0
3	Економічний	98,5	98,7	95,1	97,4	87,2
4	Екологічний	100	100	89,0	91,3	93,3
5	Іноземних мов	96,8	100	100,0	93,0	95,0
6	Комп'ютерних наук	84,7	98,7	91,1	96,0	97,0
7	Історичний	98,3	100	97,3	98,0	98,0
8	Математики і інформатики	97,9	-	86,0	90,0	96,1
9	Медичний	92,1	85,0	86,5	91,3	88,2
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	98,7	100	94,1	100,0	98,0
11	Психології	98,3	100	100,0	100,0	100,0
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	97,8	-	100,0	91,0	98,0
13	Соціологічний	95,2	100	87,0	73,4	94,3
14	Фізико-технічний	98,5	97,7	79,0	100,0	93,0
15	Фізико-енергетичний	100,0	98,7	100,0	91,0	97,0
16	Фізичний	97,2	-	87,5	85,0	73,0
17	Філологічний	98,4	-	100,0	99,0	100,0
18	Філософський	84,8	-	92,0	94,0	91,0
19	Хімічний	100,0	-	100,0	100,0	98,0
20	Юридичний	98,7	100	100,0	95,3	98,3
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	-	-	-	100,0	91,0
По університету в цілому		97,7	95,3	93,2	95,2	93,4

Таблиця 3.10

Випуск фахівців у 2018/2019 навчальному році за другим (магістерським) освітнім рівнем і освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» (денна форма навчання)

№ з/п	Структурний підрозділ	Випуск	Дипломи з відзнакою	
			Кількість	%
1	Біологічний	48	28	50,3
2	Геології, географії, рекреації і туризму	55	22	40,0
3	Економічний	116	25	21,6
4	Екологічний	28	8	28,6
5	Іноземних мов	90	17	19,0
6	Комп'ютерних наук	57	10	17,5
7	Фізико-технічний	25	10	40,0
8	Фізико-енергетичний	20	7	35,0
9	Історичний	31	8	26,0
10	Математики і інформатики	52	17	32,7
11	Медичний	127	13	10,2
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	73	16	22,0
13	Психології	28	7	25,0
14	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	61	10	16,4
15	Соціологічний	66	16	24,2
16	Фізичний	32	12	37,5
17	Філологічний	60	23	38,3
18	Філософський	20	10	50,0
19	Хімічний	35	2	5,7
20	Юридичний	57	8	14,0
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	21	8	38,0
По університету в цілому		1 102	277	25,1

3.4. Підготовка та випуск здобувачів вищої освіти за заочною формою навчання

У 2018/2019 навчальному році підготовка здобувачів вищої освіти

здійснювалася за заочною формою на 16 факультетах за першим (бакалаврським) освітнім рівнем та другим (магістерським) освітнім рівнем. У Навчально-науковому інституті «Каразінська школа бізнесу» за спеціальністю «Менеджмент» навчаються здобувачі за освітньо-науковим рівнем «магістр». Навчання за заочною формою здійснюється за державним замовленням та на умовах контракту. Також здобувають другу вищу освіту.

Упродовж 2018 /2019 навчального року за заочною формою навчалися 2 401 здобувач, із них за кошти юридичних і фізичних осіб – 2 159 осіб.

Згідно з результатами проведення літньої атестації здобувачів вищої освіти 2018/2019 навчального року, середній абсолютний показник успішності за заочною формою (порівняно з минулим навчальним роком) підвищився на 2,9 %. Слід відзначити, що найбільше успішність підвищили такі факультети: філологічний (11,5 %), історичний (10,5 %), юридичний (8,4 %), іноземних мов (6 %) та соціологічний (2,4 %) (табл. 3.11). Показники абсолютної успішності зимової екзаменаційної сесії 2018/2019 навчального року (порівняно із зимовою екзаменаційною сесією 2017/2018 навчального року) майже не змінилася.

У 2018/2019 навчальному році випуск фахівців заочної форми має такі показники: всього отримали дипломи 819 випускників. За першим (бакалаврським) освітнім рівнем дипломи отримали 366 осіб (із відзнакою – 5 осіб (1,4 %)), за другим (магістерським) освітнім рівнем – 453 особи (з відзнакою – 55 осіб (12,1 %) (табл. 3.8).

Другу вищу освіту здобували 163 особи за заочною формою навчання. У 2019 році захистили дипломи 52 здобувачі за освітнім рівнем «бакалавр».

За 2018/2019 навчальний рік відсів за заочною формою склав 207 осіб (8,6 % від загальної кількості здобувачів заочної форми навчання), у тому числі: за порушення фінансових умов контракту – 90 осіб, за академічну заборгованість – 98 осіб (табл. 3.12).

Таблиця 3.11

**Абсолютна успішність здобувачів вищої освіти за заочною формою
навчання (літня сесія) (у %)**

№ з/п	Структурний підрозділ	Навчальний рік	
		2017/2018	2018/2019
1	Біологічний	96,9	97,5
2	Геології, географії, рекреації і туризму	77,3	72,8
3	Економічний	95,0	96,3
4	Іноземних мов	78,3	84,3
5	Історичний	67,0	77,5
6	Математики і інформатики	76,9	100,0
7	Психології	91,9	86,7
8	Комп'ютерних наук	80,0	68,4
9	Соціологічний	83,2	85,6
10	Філологічний	81,2	92,7
11	Філософський	73,9	70,7
12	Хімічний	96,2	97,0
13	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	97,5	95,5
14	Юридичний	74,6	83,0
15	Екологічний	100,0	100,0
16	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	83,3	84,6
По університету в цілому		85,7	88,6

Таблиця 3.12

**Відрахування здобувачів вищої освіти за заочною формою навчання
у 2018/2019 навчальному році**

№ з/п	Структурний підрозділ	Контингент	Разом		За академічну заборгованість	
			Кількість	%	Кількість	%
1	Біологічний	164	11	6,7	4	2,4
2	Геології, географії, рекреації і туризму	106	10	9,4	9	8,5
3	Економічний	470	35	7,4	27	5,7
4	Іноземних мов	334	19	5,7	-	-
5	Історичний	108	23	21,3	3	2,8
6	Математики і інформатики	14	2	14,3	1	7,2
7	Психології	189	5	2,6	2	1,0
8	Соціологічний	159	15	9,4	1	0,6
9	Філологічний	175	15	8,6	10	5,7
10	Філософський	49	10	20,4	8	16,3
11	Хімічний	39	4	10,2	1	2,5
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	190	14	7,4	11	5,8
13	Юридичний	258	22	8,5	6	2,3
14	Комп'ютерних наук	34	12	35,3	10	29,4
15	Екологічний	66	8	12,1	4	6,0
16	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	46	2	4,3	1	2,1
	Разом	2 401	207	8,6	98	4,1

3.5. Навчально-виробнича практика

Практика студентів Каразінського університету є невід'ємним складником підготовки фахівців першого (бакалаврського) й другого (магістерського) рівнів вищої освіти за різними освітньо-професійними або освітньо-науковими програмами. Метою практики є формування та розвиток у студентів професійних компетентностей, оволодіння сучасними методами та формами організації праці. У 2018/2019 навчальному році факультети працювали згідно з наскрізними програмами практики. Програми проведення виробничих практик спрямовані на поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі

вивчення певного циклу дисциплін, а також наближення практичної підготовки до потреб ринку праці. Було укладено 875 договорів на проведення практики. За межами університету (на виробництві) пройшли практику 792 студенти (57 %) (табл. 3.13).

Стаціонарні бази практик використовують факультети: біологічний; геології, географії, рекреації і туризму; факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем. За минулий навчальний рік стан цих баз практик значно поліпшився. Слід відзначити суттєве покращення житлових умов студентів на Біологічній станції в селищі Гайдари Зміївського району Харківської області. Цьогорічну практику студенти 1 та 2 курсів біологічного факультету мали змогу проживати у нових сучасних та якісних будиночках (із вбудованими санвузлами) та харчуватися у відремонтованій їдальні.

На навчальних базах Каразінського університету пройшли практику 259 студентів.

На засіданнях кафедр і вчених рад факультетів обговорювалися питання щодо ретельної підготовки до проведення практики та її методичного забезпечення, розширення співпраці з базами практик, аналізувалися результати проходження практики студентами, удосконалено програми усіх видів практик.

Студенти-практиканти отримали позитивні відгуки щодо рівня їхньої теоретичної та методичної підготовки. Усі студенти, які пройшли практику, отримали позитивні результати. Було забезпечено належний науковий і методичний рівні керівництва студентами під час проведення практики, 100 % керівників практик мали вчені ступені та звання (табл. 3.14). Практика проводилася організовано, без порушень та нещасних випадків, чому сприяв ретельний контроль із боку керівників практики студентів на факультетах та відділу охорони праці.

Таблиця 3.13

Місця проходження виробничої практики

№ з/п	Структурний підрозділ	Рік	Курс	Кількість студентів	Пройшли практику			
					На виробництві, %	У філіях кафедр, %	На кафедрах, %	На оплачуваних місцях, %
1	Біологічний	2018	2 м	53	8,0	-	92,0	-
		2019	2 м	49	2,0	-	98,0	-
2	Геології, географії, рекреації і туризму	2018	1 м, 2 м	99	63,0	-	37,0	-
		2019	1 м, 2 м	103	54,0	-	46,0	-
3	Екологічний	2018	2 м	23	9,0	-	91,0	-
		2019	1 м, 2 м	50	40,0	-	60,0	-
4	Економічний	2018	1 м, 2 м	120	92,0	-	8,0	-
		2019	1 м, 2 м	138	83,0	-	17,0	-
5	Іноземних мов	2018	2 м	99	-	-	100	-
		2019	2 м	96	-	-	100	-
6	Історичний	2018	1 м	36	100	-	-	-
		2019	IV	49	100	-	-	-
7	Комп'ютерних наук	2018	III	92	71,0	-	29,0	-
		2019	III	125	58,0	-	42,0	-
8	Медичний	2018	IV, V	271	100	-	-	-
		2019	V	127	100	-	-	-
9	Математики і інформатики	2018	2 м	19	84,0	-	16,0	-
		2019	2 м	33	9,0	-	91,0	-
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	2018	IV, 2 м	199	77,0	-	23,0	-
		2019	IV, 1 м	143	78,0	-	22,0	-
11	Психології	2018	2 м	32	-	-	100	-
		2019	1 м, 2 м	58	52,0	-	48,0	-
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2018	2 м	53	32,0	-	68,0	-
		2019	2 м	53	49,0	-	51,0	-
13	Соціологічний	2018	IV	135	66,0	-	34,0	-
		2019	IV	89	58,0	-	42,0	-
14	Фізико-енергетичний	2018	2 м	21	-	-	100	-
		2019	2 м	23	4,0	-	96,0	-
15	Фізико-технічний	2018	2 м	32	28,0	-	72,0	-
		2019	2 м	25	40,0	-	60,0	-
16	Фізичний	2018	2 м	53	-	-	100	-
		2019	2 м	44	-	-	100	-
17	Філологічний	2018	1 м	60	55,0	-	45,0	-
		2019	1 м	49	20,0	-	80,0	-
18	Філософський	2018	1 м, 2 м	53	43,0	-	57,0	-
		2019	1 м, 2 м	47	60,0	-	40,0	-
19	Хімічний	2018	2 м	36	100	-	-	-
		2019	2 м	35	100	-	-	-
20	Юридичний	2018	IV	75	89,0	-	11,0	-
		2019	IV	47	79,0	-	21,0	-
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	2018	2 м	5	100	-	-	-
		2019	1 м	10	90,0	-	10,0	-
	Разом	2018		1 566	64,0	-	36,0	-
		2019		1 393	57,0	-	43,0	-

Таблиця 3.14

Керівництво виробничою практикою

№ з/п	Структурний підрозділ	Роки	Курс	Кількість студентів	Керували практикою		
					Разом	Професори, доктори наук, %	Доценти, кандидати наук, %
1	Біологічний	2018	2 м	53	10	40,0	60,0
		2019	2 м	49	20	10,0	90,0
2	Геології, географії, рекреації і туризму	2018	1 м, 2 м	99	12	25,0	75,0
		2019	1 м, 2 м	103	16	19,0	81,0
3	Екологічний	2018	2 м	23	1	-	100
		2019	1 м, 2 м	50	11	45,0	55,0
4	Економічний	2018	1 м, 2 м	120	18	44,0	56,0
		2019	1 м, 2 м	138	18	11,0	89,0
5	Іноземних мов	2018	2 м	99	12	25,0	75,0
		2019	2 м	96	20	40,0	60,0
6	Історичний	2018	1 м	36	5	80,0	20,0
		2019	IV	49	7	43,0	57,0
7	Комп'ютерних наук	2018	III	92	3	67,0	33,0
		2019	III	125	2	50,0	50,0
8	Медичний	2018	IV, V	271	6	67,0	33,0
		2019	V	127	5	20,0	80,0
9	Математики і інформатики	2018	2 м	19	7	43,0	57,0
		2019	2 м	33	8	12,0	88,0
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	2018	IV, 2 м	199	5	20,0	80,0
		2019	IV, 1 м	143	8	25,0	75,0
11	Психології	2018	2 м	32	15	7,0	93,0
		2019	1 м, 2 м	58	9	89,0	11,0
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2018	2 м	53	22	36,0	64,0
		2019	2 м	53	24	62,0	38,0
13	Соціологічний	2018	IV	135	5	60,0	40,0
		2019	IV	89	8	50,0	50,0
14	Фізико-енергетичний	2018	2 м	21	10	60,0	40,0
		2019	2 м	23	13	46,0	54,0
15	Фізико-технічний	2018	2 м	32	6	50,0	50,0
		2019	2 м	25	6	17,0	83,0
16	Фізичний	2018	2 м	53	6	17,0	83,0
		2019	2 м	44	6	17,0	83,0
17	Філологічний	2018	1 м	60	12	8,0	92,0
		2019	1 м	49	14	14,0	86,0
18	Філософський	2018	1 м, 2 м	53	8	62,0	38,0
		2019	1 м, 2 м	47	9	56,0	44,0
19	Хімічний	2018	2 м	36	3	33,0	67,0
		2019	2 м	35	3	33,0	67,0
20	Юридичний	2018	IV	75	2	-	100
		2019	IV	47	1	100	-
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	2018	2 м	5	2	-	100
		2019	1 м	10	1	-	100
	Разом	2018		1 566	170	36,0	64,0
		2019		1 393	209	34,0	66,0

3.6. Співпраця із роботодавцями і сприяння працевлаштуванню студентів та випускників

У 2018/2019 навчальному році значно посилилася інформаційна складова роботи Центру працевлаштування студентів та випускників. Зокрема, на сайті Центру, у розділі банку вакансій, було розміщено понад 800 вакансій для студентів університету.

Традиційно в Каразінському університеті відбувалися презентації роботодавців, зокрема було проведено презентації: *AbInBev/EFEC*, *Philip Morris Ukraine*, «ПриватБанк», «УкрСибБанк», *GameLoft*, *PWC*, Державної служби зайнятості, Національного антикорупційного бюро та ін. Спільно із компанією *Philip Morris Ukraine* було проведено курс для студентів економічних спеціальностей “*Real Life of Finance*”, у межах курсу було проведено 8 лекцій керівниками відділів компанії. Кращі студенти отримали запрошення на стажування у компанії.

У звітний період роботодавці активно співпрацювали з університетом в освітній галузі, зокрема продовжилася співпраця компанії “*SHELL*” із університетом у межах магістерської програми “Екогеохімія нафти та газу”. Компанії “*TeamInternational*”, “*GlobalLogic*”, “*SigmaSoftware*” активно залучалися до освітнього процесу на факультетах комп’ютерних наук та математики і інформатики. На факультеті математики і інформатики спільно з компанією “*INTEGO GROUP*” відбувалася підготовка фахівців із біостатистики та аналізу великих даних. У минулому навчальному році вперше проведено набір студентів на магістерську програму «Стратегічні комунікації та нові медіа», яку було розроблено соціологічним факультетом спільно із Харківським ІТ-кластером. Усе це гарантує високу якість підготовки фахівців та відповідність здобутої освіти вимогам ринку праці.

Важливим компонентом роботи Центру працевлаштування є проведення тренінгів для студентів університету стосовно пошуку роботи, складання резюме, проходження співбесіди та адаптації на першому робочому місці. Особлива увага приділяється питанням, пов'язаним із розвитком підприємницьких навичок у студентів університету.

Іншим напрямком діяльності Центру є організація екскурсій на підприємства та організації, які є потенційними роботодавцями.

У жовтні 2018 року відбувся фестиваль кар'єри Каразінського університету «Старт кар'єри», в межах заходу було організовано понад 80 презентацій роботодавців на факультетах університету.

У квітні 2019 року проведено тиждень кар'єри Каразінського університету, у межах якого було організовано зустрічі з роботодавцями та презентації кар'єрних можливостей для студентів 3–6 курсів.

1 листопада 2018 року відбувся ярмарок вакансій «Кар'єра у великому місті». У заході взяли участь більше 40 роботодавців та понад 800 студентів. На ярмарку було репрезентовано більше 200 вакансій.

4 квітня 2019 року відбувся ярмарок вакансій «4.04 – твоя помилка не прийти», у заході взяли участь більше 60 роботодавців та понад 800 студентів. На ярмарку було репрезентовано більше 350 вакансій.

3.7. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук

Із 2016 року Каразінський університет здійснює підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». Одержано дозвіл на освітню діяльність за 24 спеціальностями.

На сьогодні в аспірантурі навчається дві категорії аспірантів. Перша – ті, хто вступив до 1 січня 2016 року (таких залишається 34 особи, на них поширюються правила, визначені постановою Кабінету Міністрів України 1999 року «Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних кадрів». Вони продовжують навчання за «старими» науковими спеціальностями. До другої категорії належать вступники 2016–2018 років, які навчаються за новими спеціальностями і програмами.

Усього в аспірантурі навчаються 255 аспірантів (158 осіб – за денною формою навчання, 97 – за заочною та вечірньою). Найбільша кількість аспірантів – на юридичному (33 особи) та філософському (23 особи) факультетах.

3 аспіранти одержують академічні стипендії:

- стипендію Президента України – аспірант фізико-технічного факультету Тарабара У. К.;
- стипендію Кабінету Міністрів України – аспірант біологічного факультету Хоменко А. М.;
- стипендію імені М. С. Грушевського – аспірант історичного факультету Ховтура А. С.

Також аспіранти реалізують своє право на академічну мобільність – проходять навчання та стажування в Іспанії, ФРН, Франції, Польщі, Швеції, Канаді.

До наукового керівництва залучено 97 докторів наук та 74 кандидати наук. Найбільш активно ведеться підготовка на факультетах: геології, географії, рекреації і туризму (проф. Немець Л. М.), історичному (проф. Калініченко В. В., доцент Тумаков О. І.), філологічному (проф. Московкіна І. І., доц. Пономаренко В. Д.), психології (проф. Кочарян О. С.).

У 2018 році аспірантуру закінчив 71 аспірант, у тому числі із захистом дисертації у строк – 15 аспірантів. Значно знизився відсів з аспірантури: якщо у 2017 році він склав 37 осіб, то у 2018 році – лише 16.

На сьогодні в докторантурі Каразінського університету навчаються 4 особи. У 2018 році аспірантуру закінчили 5 докторантів, у тому числі 2 – із захистом дисертації у строк (Хижняк О. В. – соціологічний факультет, Миколенко Д. В. – історичний факультет).

3.8. Розвиток академічної мобільності

Каразінський університет активно впроваджує програму подвійних дипломів та розвиває міжнародне співробітництво з провідними світовими закладами вищої освіти.

У 2018/2019 навчальному році ХНУ імені В. Н. Каразіна мав 37 договорів у межах програми Європейського Союзу *ERASMUS+ KA1*: Міжнародна кредитна мобільність, а саме з: Технічним університетом м. Софія, Великотирновським університетом імені Святих Кирила та Мефодія (Болгарія); Астон Університетом (Велика Британія); Афінським університетом прикладних наук, Університетом Аристотеля в Салоніках (Греція); Талліннським університетом (Естонська Республіка); Університетом Барселони, Університетом Жирони, Університетом Кадіса, Університетом Мурсії (Іспанія); Болонським університетом, Університетом Л'Акваїла, Університетом м. Ходжа (Італійська Республіка); Європейським університетом Віадрина у Фракфурті-на-Одері, Університетом прикладних наук Людвігсхафен, Університетом імені Фрідріха-Александра в Ерлангені-Нюрнберзі (Німеччина); PVPU Євро Коледжем Кума ново (Північна Македонія); Інститутом адміністрації та менеджменту, Університетом Мінью (Португалія); Варшавською школою економіки, Лодзьким університетом, Куявсько-Поморською вищою школою в Бидгощі, Політехнічним університетом Лодзі, Університетом Миколая

Коперника в Торуні, Щецинським університетом (Республіка Польща); Університетом Орадя (Румунія); Університетом імені Коменського в м. Братислава, Університетом імені Павла-Йозефа Шафарика в м. Кошице (Словаччина); Аланья НЕР Університетом, Анатолійським університетом, Стамбульським комерційним університетом, Фатіх Султан Мехмет Вакіф Університет (Туреччина); Університетом наук і технологій – Лілль 1, Університетом Ніцци – Софія Антиполіс, Університетом Париж – Південь, Університетом Поля Сабатьє – Тулуза III (Франція); Університетом Південної Богемії в м. Чеське-Будейовіце (Чеська Республіка).

Відтепер студенти Каразінського університету, окрім кредитної мобільності, мають змогу взяти участь у ступеневій мобільності, отримавши подвійні дипломи з університетом Вісмара (Німеччина) за спеціальністю «Німецьке та міжнародне право» в магістратурі на юридичному факультеті. Університет Вісмара має понад сторічну науково-дослідну та академічну історію, є провідним державним закладом вищої освіти Німеччини, орієнтованим на сучасні бізнес-процеси та актуальні міждисциплінарні дослідження. За результатами навчання студенти зможуть отримати диплом Каразінського університету та диплом Університету Вісмара за магістерською програмою в галузі міжнародного права.

Студенти Каразінського університету на сьогодні мають широкі можливості для отримання подвійних дипломів у різних галузях за 11 партнерськими програмами з європейськими закладами вищої освіти, серед яких – Технічний університет Лодзі (м. Лодзь, Польща), Університет Ніцци – Софії Антиполіс (Франція), Університет Л'Аква (Італія), Університет наук і технологій – Лілль 1 (м. Вільньов-д'Аск, Франція), Політехнічна школа (м. Палезо, Франція), Університет Павла Йозефа Шафарика в Кошицях (Словаччина), Університет Поля Сабатьє – Тулуза 3 (Франція) та Університет прикладних наук, технологій, бізнесу і дизайну (м. Вісмар, Німеччина).

У 2018/2019 навчальному році за програмами подвійних дипломів з Університетом Л'Аква (Італія), Політехнічним університетом Лодзі (Польща), Університетом Ніцци – Софії Антиполіс, Політехнічної школи м. Палезо, Університетом Лілль 1, науки та технології (Франція) до цих закладів вищої освіти виїхали 14 студентів.

14 листопада 2019 року відбувся візит делегації Республіки Польща на чолі з консулом Яном Здановським із метою презентації діяльності Національного агентства академічних обмінів та обговорення програм мобільності і подвійних дипломів.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8365

У 2018/2019 академічному році Каразінський університет вперше бере участь у створенні Спільного коледжу за кордоном. Учасниками проекту є Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна) та Ханчжоуський педагогічний університет (Китайська Народна Республіка). Створення цього Спільного коледжу відбувається за фінансової підтримки Міністерства освіти КНР. На цей момент обрано 6 програм, а саме:

Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»:

- Прикладна хімія;
- Фізика полімерів, матеріалознавство;
- Геоінформатика.

Освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»:

- Органічна хімія;
- Ботаніка;
- Прикладна математика.

До Міністерства освіти КНР були надані підписані договори про співробітництво у межах згаданого проєкту та описи освітніх програм за відповідними напрямками. Восени 2019 року очікуються офіційні результати від

Міністерства освіти КНР про надання фінансової підтримки для реалізації цього проєкту на 2020–2023 навчальні роки.

http://univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8785

У 2018/2019 навчальному році за проєктами програми «Еразмус+» Європейського Союзу до Великої Британії, Греції, Іспанії, Італії, Польщі, Словаччини, Франції, ФРН, Естонії та Туреччини виїхали 65 осіб, у тому числі – 31 науково-педагогічний і науковий працівник, 2 аспіранти та 32 студенти, які репрезентували факультети: екологічний, економічний, хімічний, іноземних мов, математики і інформатики та ННІ «Каразінська школа бізнесу».

За науковою грантовою програмою *IP@Leibniz* до Ганноверського університету виїхало двоє молодих вчених кафедри фізичної та біомедичної електроніки та комплексних інформаційних технологій. Університетським координатором є керівник Українсько-Німецького академічного центру Центру міжнародного академічного партнерства Управління міжнародних відносин.

За програмою Прямої мобільності (*Mobility Direct*) до Лодзького університету виїхало 11 студентів економічного факультету. Університетським координатором є керівник Українсько-Німецького академічного центру Центру міжнародного академічного партнерства Управління міжнародних відносин.

Каразінський університет плідно співпрацює з офісом Програми академічних обмінів імені Фулбрайта (США) в Україні та Інформаційним центром німецької служби академічних обмінів *DAAD* у Києві.

У межах проєкту "*Alumni Network Ukraine-Germany*" з 24 до 28 вересня 2018 року включно спільно з Вюрцбурзьким університетом Юліуса-Максиміліана пройшла масштабна конференція Українсько-Німецької мережі випускників за підтримки Німецької служби академічного обміну (*DAAD*), Німецько-українського академічного товариства, Федерального міністерства освіти та досліджень Німеччини, Посольства Німеччини в Україні.

Попередньо між університетами було підписано договір про співробітництво у межах проєкту “*Alumni Network Ukraine-Germany*”. Сума договору склала 19 500 €. Координатором проєкту є керівниця Українсько-Німецького академічного центру Центру міжнародного академічного партнерства Управління міжнародних відносин.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/research/all_conferences/conferences?news_id=8183

Усього у 2018/2019 навчальному році право на академічну мобільність реалізували 613 осіб (із них викладачів та співробітників – 387 осіб, аспірантів – 19 осіб та студентів – 207 осіб), які виїздили до 49 країн.

Найбільше виїздів за програмами академічної мобільності було на факультетах: геології, географії, рекреації і туризму, економічному, іноземних мов, медичному, математики і інформатики, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, соціологічному, фізико-технічному, фізичному, хімічному, а також у ННІ «Каразінська школа бізнесу».

3.9. Освіта дорослих

У 2018/2019 навчальному році Центр післядипломної освіти Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання організував стажування 96 науково-педагогічних працівників інших закладів вищої освіти на кафедрах університету, в тому числі 84 – за договорами про співпрацю та 12 – за умовами контракту. 4 особи підвищили кваліфікацію на курсах «Технології дистанційного навчання у закладах вищої та фахової передвищої освіти».

Упродовж 2018/2019 навчального року 542 педагоги різних закладів загальної середньої освіти різних типів і форм власності, закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти, що надають відповідний рівень повної загальної середньої освіти, підвищили свою кваліфікацію за 22 фаховими

освітніми напрямами. Уперше в Каразінському університеті було організовано навчання вчителів математики на семінарі-тренінгу «Літня математична школа», який відвідали 10 осіб.

Центром післядипломної освіти проведено 17 обласних науково-практичних семінарів для вчителів і керівників закладів загальної середньої освіти. У них взяли участь 511 педагогів різних закладів загальної середньої освіти районів м. Харкова та Харківської області, окремих об'єднаних територіальних громад (у 2017/2018 навчальному році показник становив 243 особи).

Також на базі Каразінського університету свою кваліфікацію підвищили 10 працівників соціальних служб Харківської міської ради.

Загалом у 2018/2019 навчальному році на базі Центру післядипломної освіти Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання підвищили кваліфікацію 1 173 особи.

У 2018/2019 навчальному році на курсах іноземних мов Лінгвістичного центру навчався 301 слухач. Центр забезпечував вивчення англійської (13 груп), французької (2 групи), іспанської (1 група), німецької (1 група), китайської (1 група) мов; надав можливість фахового вивчення англійської мови для медиків (1 група) та інтенсивного вивчення англійської мови (4 групи).

При Лінгвістичному центрі впроваджено екзамен з іноземної мови на отримання сертифіката відповідного рівня знань. Сертифікат надає право викладати іноземною мовою. У 2018/2019 навчальному році сертифікат отримали 192 викладачі Каразінського університету та інших закладів освіти.

3.10. Прийом на навчання до університету у 2019 році

Конкурсний відбір вступників **на основі повної загальної середньої освіти** у 2019 році здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень, підтверджених сертифікатами Українського

центру оцінювання якості освіти. Вступники повинні були мати результати тестування з трьох загальноосвітніх дисциплін і могли подавати сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти, видані у 2019, 2018 та 2017 роках, окрім оцінок з англійської, німецької, французької та іспанської мов. Якщо як конкурсний предмет було встановлено іноземну мову, вступник мав право подавати оцінку із сертифіката 2018 або 2019 року з однієї з іноземних мов (англійська, німецька, французька або іспанська) на власний розсуд. Крім цього, для конкурсного відбору враховувався середній бал документа про повну загальну середню освіту за 200-бальною шкалою. До конкурсної суми балів ці складові входили з коефіцієнтами, визначеними у Правилах прийому. Вступні випробування проводилися лише для абітурієнтів, яким Правилами прийому надане таке право. Прийом абітурієнтів, які вступали на навчання на основі повної загальної середньої освіти, здійснювався за 51 спеціальністю (спеціалізацією) і 100 освітніми програмами.

Денна форма здобуття освіти. Загальний ліцензований обсяг складав 5 013 місць (у 2018 році – 5 525 місць), максимальний обсяг державного замовлення становив 1 509 місць, на які було отримано 1 226 рекомендацій і зараховано 1 162 особи (у 2018 році – 1 082 місця). До університету у 2019 році на *денну* форму здобуття освіти на основі повної загальної середньої освіти було подано 19 006 заяв абітурієнтів (у 2018 році – 19 205 заяв). Це дало змогу Каразінському університету утриматись, як і минулого року, на сьомому місці в Україні за кількістю заяв вступників

Від абітурієнтів, які претендують на зарахування за квотами, було подано 60 заяв, зараховано на місця державного замовлення 22 особи.

Конкурс у цілому по університету на *денну* форму здобуття освіти на місця *державного замовлення* складав 9,03.

Найбільший конкурс був за такими спеціальностями: «Журналістика» – 111,7; «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» –

79,93; «Право» – 49,54; «Міжнародні економічні відносини» – 44,3; «Маркетинг» – 40.14.

Студентами університету стали 9 призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із базових предметів, 9 призерів III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України і 8 першокурсників набрали 200 балів на зовнішньому незалежному оцінюванні з конкурсних предметів. Найбільша кількість таких студентів – на факультетах: хімічному, математики і інформатики, біологічному і медичному.

Заочна форма здобуття освіти. Максимальний обсяг державного замовлення на заочну форму здобуття освіти складав 51 місце, на які було отримано 27 рекомендацій і зараховано 17 осіб (у 2018 році – 28). Конкурс у цілому по університету на *заочну* форму здобуття освіти на місця *державного замовлення* – 3,1.

Навчання для здобуття ступеня «бакалавр» із фінансуванням підготовки за рахунок фізичних та/або юридичних осіб. У 2019 році зараховано на *денну* форму навчання 1 192 абітурієнти (у минулому році – 1 185), на *заочну* – 189 (у минулому році – 203).

У цілому, кількість зарахованих на навчання на основі повної загальної середньої освіти за денною й заочною формами становить 2 560 осіб, що на 2,5 % більше, ніж у 2018 році.

Прийом абітурієнтів, які вступали на навчання для здобуття **ступеня «магістр»**, здійснювався за 44 спеціальностями (спеціалізаціями). На *денну* форму здобуття освіти було зараховано 629 осіб на місця державного замовлення (у минулому році – 826) і 233 вступники були зараховані на навчання з оплатою підготовки за кошти фізичних та/або юридичних осіб (у 2018 році – 286). На *заочну* форму здобуття освіти було зараховано 29

абітурієнтів на місця держзамовлення (у 2018 році – 46) і 295 осіб – на навчання за контрактом (у 2018 році – 434).

Кількість зарахованих на навчання для здобуття ступеня «магістр» за денною і заочною формами становить 1 186 особи, що на 25,5 % менше, ніж минулого року.

Вступні випробування були проведені в строк, згідно з розкладом. Усі предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії працювали на високому професійному рівні, чітко та злагоджено. Найбільша кількість абітурієнтів брала участь у вступному випробуванні з іноземної мови під час вступу до магістратури.

Комп'ютерне забезпечення роботи приймальної комісії здійснювалося під керівництвом співробітників Навчального центру комп'ютерних технологій Управління якості освіти – і було оперативним та чітким.

IV. ЯКІСТЬ ОСВІТИ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

4.1. Університетська система забезпечення якості освіти

Важливим кроком у формуванні університетської системи забезпечення якості освіти стала розробка «Стратегії розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2019–2025 роки» (затверджено рішенням Конференції трудового колективу від 27 грудня 2018 року).

Одним із основних завдань Стратегії є забезпечення високої якості освітньої діяльності, яка має відповідати сучасним світовим стандартам.

На виконання Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Критеріїв надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, ґрунтуючись на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю. Вимоги» університет у 2017 році отримав сертифікат відповідності міжнародному стандарту *ISO 9001:2015* «Системи управління якістю. Вимоги» від німецької компанії *TÜV Rheinland Cert GmbH*.

Система управління якістю за моделлю *ISO 9001* – це дієвий механізм зміцнення конкурентоздатності будь-якої організації на ринку послуг у сфері вищої освіти, демонстрація прозорості управління діяльністю організації, механізм постійного поліпшення системи менеджменту якістю та підвищення ефективності роботи співробітників на всіх рівнях.

У травні 2019 року університет успішно пройшов другу наглядову інспекцію міжнародною агенцією *TÜV Rheinland Cert GmbH*. Аудитори відвідали 18 структурних підрозділів та провели співбесіду з близько 45 співробітниками університету та здобувачами вищої освіти. За результатами роботи аудиторів Каразінський університет отримав рекомендації щодо

необхідності оновлення процесної моделі освітньої та наукової діяльності, поширення позитивного досвіду реагування на зауваження студентського моніторингу, необхідності більш детально ознайомити керівний склад факультетів і працівників університету з процес-орієнтованим підходом та ризик-орієнтованим мисленням в управлінні освітньою та науковою діяльністю.

Із метою удосконалення функціонуючої системи управління якістю у 2018/2019 навчальному році було оновлено стандарти організації:

- Порядок проведення перевірки наукових праць, наукових видань та дипломних робіт (проєктів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів;
- Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНУ імені В. Н. Каразіна;
- Положення про порядок підготовки та тиражування навчальних і наукових видань.

Розроблено Положення про науково-методичну комісію факультету (інституту) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (затверджено рішенням Вченої ради від 22.04.2019 р., введено в дію наказом ректора від 23.04.2019 р. № 0208-1/323) та Положення про Науково-методичну раду Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (затверджено рішенням Вченої ради від 24.06.2019 р., введено в дію наказом ректора від 01.07.2019 р. № 0208-1/381).

Відповідно до вимог ISO 9001:2015, у 2018 році було вдосконалено нормативну базу системи управління якістю.

- Оновлено (переглянуто) документи, що заявляють про спрямованість і здатність Каразінського університету надавати якісні освітні послуги та здійснювати продуктивні наукові дослідження: «Політика Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2017–2020 роки»;

- Розроблено і затверджено «Цілі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2018/2019 навчальний рік». Цілі у сфері якості, визначені на 2018/2019 навчальний рік, було досягнуто на 80 % (на 2017/2018 навчальний рік – на 80 %). Виникли проблеми з реалізацією двох цілей: модернізація електронної системи документообігу університету, впровадження розробленої системи роботи кураторів як тьюторів. Протягом минулого навчального року проводилася робота щодо їхнього виконання: за першою ціллю впроваджено електронні системи заповнення індивідуальних планів науково-педагогічних працівників, затверджено технічні завдання для впровадження електронного документообігу; проведено специфікацію технічних засобів; за другою ціллю проведено моніторинг студентів із питань задоволеності роботою кураторів.

У 2018 році внутрішні аудитори перевірили 37 підрозділів Каразінського університету та надали рекомендації щодо вдосконалення їхньої роботи. Серед перевірених підрозділів – 20 факультетів, ННІ «Каразінська школа бізнесу», 3 науково-дослідні інститути, 2 наукові лабораторії, Навчально-науковий інститут міжнародної освіти, Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, Центр довузівської освіти, 3 навчальних центри Управління якості освіти (Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу, Навчальний центр комп'ютерних технологій, Навчальний центр методичної роботи), Служба головного механіка, Центральна наукова бібліотека, відділ контрольно-вимірювальних приладів, служба головного інженера, відділ кадрів Служби управління персоналом університету.

За результатами перевірки аудитори надали 223 рекомендації / зауваження. Три структурних підрозділи – Науково-дослідний інститут астрономії, Центральна наукова бібліотека, Навчальний центр методичної роботи Управління якості освіти – не мали зауважень за стандартом *ISO 9001:2015*.

Значну кількість зауважень щодо неналежного виконання вимог нормативних документів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна було виявлено на факультетах: біологічному, філологічному, фізичному, радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем, фізико-технічному.

Залишаються актуальними питання:

- планування роботи науково-педагогічними працівниками та завідувачами кафедр;
- контроль за виконанням запланованих заходів як науково-педагогічними працівниками, так і завідувачами кафедр;
- відсутність повноцінного аналізу діяльності та коригувальних дій як реакції на результати моніторингів, аналізу результатів сесій тощо;
- наповненість науково-методичних комплексів (методичні рекомендації, критерії оцінювання).

У жовтні 2019 року завершується термін дії сертифікатів внутрішніх аудиторів. У зв'язку з цим Управління якості освіти планує восени провести підготовку працівників університету з метою опанування ними стандартів організації. За результатами навчання всіх, хто успішно пройдуть тестування, буде направлено на зовнішню сертифікацію.

Забезпечення академічної доброчесності є важливим елементом роботи з підвищення якості освіти.

Наказом ректора № 0204-1/263 від 18.05.2018 р. введено в дію «Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів».

У 2018/2019 навчальному році аналіз робіт на наявність запозичень з інших документів працівників та здобувачів освіти в Університеті проводився за допомогою антиплагіатних систем *Strikeplagiarism.com* та *Unicheck.com*. Ці

дві системи були рекомендовані МОН України для використання з метою пошуку ознак плагіату в текстах документів.

Відповідно до «Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів», проводилися перевірки у таких роботах:

- статтях, що друкуються у періодичних наукових виданнях університету;
- навчально-методичних працях;
- дисертаційних роботах, що були підготовлені до захисту в університеті або були подані до захисту у спеціалізованих вчених радах, сформованих у Каразінському;
- дипломних роботах студентів.

У результаті перевірки тексту роботи за допомогою антиплагіатної системи отримують звіт подібності, у якому маркуються фрагменти тексту, що мають певну схожість з текстом документів, розташованих у вільному доступі в мережі Інтернет або базах даних системи. Подальший аналіз звіту подібності експертами з тематики роботи дозволяє встановити, чи є виявлені запозичення правомірними. Якщо встановлюється, що запозичення є плагіатом, то наукова або науково-методична робота, яка його містить, не приймається до друку (захисту). Якщо у дипломній роботі студента виявляється велика кількість запозичень, то йому надається можливість доопрацювання роботи у певні терміни з наступною перевіркою її оновленого тексту. У разі повторного виявлення певної кількості запозичень дипломна робота не допускається до захисту.

У грудні 2018 року були перевірені дипломні роботи магістрів, які навчалися за освітньо-професійними програмами, а у травні 2019 року –

магістрів, які проходили підготовку за освітньо-науковими програмами; загальна кількість перевірених робіт магістрів – 1 409. Результати перевірки свідчать про досить високий рівень оригінальності текстів робіт: 77 % робіт були класифіковані як оригінальні, 16 % – як задовільно оригінальні, 7 % – як умовно оригінальні; на доопрацювання було направлено близько 9 % робіт, не допущено до захисту – 0,4 %. У межах експерименту у травні 2019 року також були перевірені кваліфікаційні роботи студентів, які отримували ступінь бакалавра, на таких факультетах: історичному, економічному, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. Серед робіт бакалаврів: оригінальних робіт – 88 %, задовільно оригінальних – 6 %, умовно оригінальних – 6 %; на доопрацювання було направлено 8 % робіт, всі роботи були допущені до захисту.

Актуальним питанням у цьому напрямі роботи є розробка нової редакції «Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів» із метою вдосконалення процедури перевірки, а також розширення типів документів, що перевіряються.

У 2018/2019 навчальному році здійснювалися традиційні заходи з моніторингу організації і якості освітнього процесу: адміністративний контроль проведення занять та екзаменів, ректорський контроль, відкриті заняття, визначення індивідуальних рейтингів і звітування науково-педагогічних працівників за підсумками навчального року; визначення рейтингів кафедр за підсумками навчального року; опитування студентів; конкурси: на здобуття премій університету; на краще науково-методичне забезпечення навчального процесу; на кращу студентську групу. Згадані заходи дозволяють отримувати інформацію про реальний стан справ, наявні проблеми і недоліки, виявляти підрозділи та окремих викладачів, які мають суттєві здобутки і корисний досвід у певних питаннях.

У 2018/2019 навчальному році в Каразінському університеті ректорський контроль знань студентів було проведено у формі тестових контрольних робіт, які студенти виконували в системі електронного навчання *Moodle*. Оцінка, яку студенти отримують під час такого тестування, визначається без участі викладача. Матеріал контрольних робіт відповідав як відтермінованому контролю знань (всі студенти 3-го курсу у першому семестрі навчального року та всі студенти 1-го курсу у другому семестрі), так і поточному контролю (всі студенти 4-го курсу у першому семестрі навчального року та всі студенти 2-го курсу у другому семестрі). Всі завдання відтермінованого контролю знань відповідають навчальному матеріалу, який студенти вивчали у попередньому семестрі. Результати написання цих робіт не впливають на поточні оцінки студентів, вони демонструють рівень їхніх остаточних знань. Результати ректорських контрольних робіт поточного контролю включаються до суми балів, яку студент отримує за роботу з дисципліни протягом семестру.

Результати контрольних робіт було обговорено на засіданнях ректорату та Науково-методичної ради, а також науково-методичних комісій факультетів/інституту та кафедр. Аналіз результатів дозволяє проводити роботу з вдосконалення викладання дисциплін, що перевіряються.

Із метою підвищення рівня впливу результатів ректорських контрольних робіт на рівень викладання дисциплін прийнято рішення про розробку та впровадження в дію «Положення про організацію та проведення ректорського контролю знань».

Із 2011 року в Каразінському університеті проводиться визначення рейтингів науково-педагогічних працівників, яке допомагає об'єктивному аналізу якості їхньої роботи і слугує активізації та стимулюванню професійної діяльності викладачів й усуненню наявних недоліків, спрямовує діяльність науково-педагогічних працівників на розв'язання актуальних для університету задач. Відповідно до Порядку визначення рейтингів науково-педагогічних

працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, у червні 2019 року на кафедрах і факультетах визначено рейтингові показники науково-педагогічних працівників за підсумками 2018/2019 навчального року, а у вересні 2019 року ці результати буде розглянуто на засіданнях кафедр і учених рад факультетів та оприлюднено на сайтах факультетів.

Із 2015 року в Каразінському університеті запроваджено оцінювання педагогічних працівників (регулюються відповідним положенням).

Із 2006 року проводиться порівняльна оцінка ефективності діяльності (визначення рейтингів) кафедр університету за підсумками навчального року. Метою визначення рейтингів є виявлення підрозділів, що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців, розвиток наукових досліджень, поширення передового досвіду кафедр. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники науково-педагогічних і наукових працівників, науково-методичну діяльність, видання підручників, навчальних посібників, монографій, статей, підготовку кадрів вищої кваліфікації. У червні – липні 2019 року проведено чотирнадцять визначення рейтингу кафедр.

Одним із важливих елементів системи моніторингу якості освітнього процесу стали конкурси, які проводить Навчальний центр методичної роботи Управління якості освіти. Мета конкурсів – виявити та підтримати підрозділи й окремих викладачів, які мають суттєві здобутки і корисний досвід у різних напрямках навчальної та виховної роботи. Переможці конкурсів відзначені грошовими преміями, дипломами та грамотами.

Із метою стимулювання науково-методичної роботи у грудні 2018 року проведено XIX виставку-конкурс навчальної та наукової літератури.

Згідно з результатами XIX виставки-конкурсу навчальної та наукової літератури, за напрямом «*Навчальна література для вищої школи*» відзначено:

Дипломом I ступеня – Єльцова С. В., Водолазську Н. О., за навчальний посібник «*Practical Medical Chemistry*»;

Дипломом II ступеня – Скирду В. В., за підручник «Історія первісного суспільства»;

Дипломами III ступеня – Шевченка В. Г., за підручник «Астрофізика»; авторський колектив під керівництвом Ушакової Н. І., за підручник для іноземних студентів «Українська мова».

За напрямом «*Наукова література*» (монографії) відзначено:

Дипломами I ступеня – Катрича В. О., Нестеренка М. В., Бердника С. Л., Дахова В. М., Пенкіна Ю. М., за монографію «*Electromagnetic Fields Excited in Volumes with Spherical Boundaries*»; Азаренкова М. О., Середу І. М.,

Целуйко О. Ф., за розділ монографії «*The Application of Metal Hydride Based on Zr-V Alloy in Hydrogen Plasma*»;

Дипломами II ступеня – авторський колектив під керівництвом Вовка Р. В., за монографію «Нові керамічні композиційні матеріали інструментального призначення»; Максименко Н. В., за монографію «Ландшафтно-екологічне планування: теорія і практика»;

Дипломом III ступеня – Рачкова Є. С., за монографію «Символи та емблеми класичних університетів України (кінець XX – початок XXI ст.).

За напрямом «*Навчальна література для загальноосвітньої школи*» відзначено:

Дипломом I ступеня – Тагліну О. В., за підручник і навчально-методичний комплекс для 1 класу закладів загальної середньої освіти «Я досліджую світ»;

Дипломом II ступеня – Сотнікову С. І., за підручники та навчально-методичні комплекси з німецької мови для 1-го, 5-го та 10-го класів закладів загальної середньої освіти;

Дипломом III ступеня – Борзенка О. І., за підручник для 10-го класу закладів загальної середньої освіти «Українська література (рівень стандарту)».

За результатами конкурсу кафедр на краще науково-методичне забезпечення навчального процесу, який було проведено Навчальним центром методичної роботи у квітні 2019 року, відзначено:

за напрямом *«Розробка та впровадження інноваційних технологій»* –

- кафедру екологічної безпеки та екологічної освіти екологічного факультету (друге місце);
- кафедру мовної підготовки 1 Навчально-наукового інституту міжнародної освіти (третє місце).

За напрямом *«Розвиток методик і технологій дистанційного (електронного) навчання»* –

- кафедру міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу (перше місце);
- кафедру валеології філософського факультету (друге місце);
- кафедру ботаніки та екології рослин біологічного факультету (третє місце).

За напрямом *«Сприяння науковій роботі студентів»* –

- кафедру теоретичної ядерної фізики та вищої математики імені О. І. Ахієзера фізико-технічного факультету (перше місце);
- кафедру теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця фізичного факультету (перше місце);
- кафедру моніторингу довкілля та природокористування екологічного факультету (друге місце);
- кафедру соціально-економічної географії та регіоназнавства факультету геології, географії, рекреації і туризму (друге місце);
- кафедру маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету (третє місце);

- кафедру економічної кібернетики та прикладної економіки економічного факультету (третє місце).

Із метою підвищення якості навчання та активізації науково-дослідної роботи студентів, підтримки обдарованої молоді, залучення студентів до громадської діяльності Навчальним центром методичної роботи у березні – квітні 2019 року було організовано та проведено конкурс на кращу студентську групу за підсумками 2018 року. Переможцями цього конкурсу стали:

серед факультетів природничо-математичного профілю:

- група Ф-047 фізичного факультету (перше місце);
- група ТЯ-21 фізико-технічного факультету (друге місце);
- група Б-122 біологічного факультету (друге місце);
- група М 131 факультету математики і інформатики (третє місце);
- група ГГ-41 факультету геології, географії, рекреації і туризму (третє місце).

серед факультетів гуманітарного профілю:

- група ЕФ-41 економічного факультету (перше місце);
- група ПС-23 факультету психології (друге місце).

4.2. Участь університету у світових рейтингах

У міжнародних рейтингах оцінювалися такі напрями діяльності закладів вищої освіти, як наукова діяльність, підготовка наукових кадрів, міжнародна активність, інноваційна діяльність, освітня діяльність, фінансування освітнього процесу і наукових досліджень.

У 2019 році, згідно з дослідженням *QS World University Rankings*, Каразінський університет втретє увійшов до 500 найкращих університетів світу, посівши 491 позицію, – найвищу у рейтингу порівняно з іншими українськими університетами.

Каразінський також брав участь у рейтингу кращих університетів світу *Times Higher Education*. У дослідженні за 2018 рік університет увійшов до групи 1000+.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна було оцінено Академічним рейтингом університетів світу, також відомим як «Шанхайський рейтинг» (ARWU), у якому університет увійшов до групи 800+.

Також університет взяв участь у рейтингу *U-Multirank*, запровадженому Європейською Комісією. На відміну від багатьох інших рейтингів, у цьому дослідженні місця ЗВО не визначаються, а подається порівняння з показниками діяльності інших університетів. У дослідженні *U-Multirank* проаналізовано діяльність 1 600 університетів із 95 країн, порівнювали 2 тис. факультетів та 5 тис. освітніх програм. У галузі освітньої діяльності показники університету оцінено як «дуже хороші» та «хороші», в галузі наукових досліджень та інноваційної діяльності – як нижчі за середні значення, в галузі інтернаціоналізації – як середні. У цілому, показники університету є порівнянними з показниками провідних університетів Східної Європи.

У рейтингу за показниками бази даних *SciVerse Scopus* університет посідає друге місце серед ЗВО України. Станом на квітень 2019 року до бази даних *Scopus* було включено 166 українських закладів вищої освіти, що на 4 заклади більше, порівняно з 2018 роком. Усі ЗВО ранжовано за індексом Хірша – показником, що ґрунтований на кількості наукових публікацій та кількості цитувань. Найвищий індекс Хірша серед університетів України мають Київський національний університет імені Шевченка – 89 (84 – за рейтингом 2018 року), та Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна – 70 (65 – за рейтингом 2018 року), кількість публікацій – 9 639, кількість цитувань – 54 178.

Аналіз результатів участі університету в різних рейтингових дослідженнях свідчить, що сильними сторонами університету є оптимальне

співвідношення кількості викладачів до кількості здобувачів вищої освіти, порівняно високий відсоток публікацій за участю міжнародних партнерів та велика частка серед студентів іноземців. Найслабкішими – порівняно з іншими університетами світового класу – є такі аспекти, як ознайомлення роботодавців та академічних експертів із роботою університету; низька результативність наукових досліджень та інноваційної діяльності.

4.3. Підвищення педагогічної майстерності

Важливим чинником якості освітнього процесу є педагогічна майстерність викладача, його вміння використовувати сучасні методи навчання. Удосконаленню педагогічної майстерності викладачів та впровадженню сучасних методів навчання сприяли методичні конференції й семінари, майстер-класи, показові й відкриті заняття тощо. Проведено 12 конференцій і семінарів міжнародного та всеукраїнського рівнів, зокрема, XXVIII Міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми безперервної географічної освіти і картографії» (вересень 2018 року), Міжнародну конференцію-воркшоп «Сучасна журналістська освіта: виклики та перспективи (грудень 2018 року), X Міжнародну конференцію «Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції школи та ЗВО» (квітень 2019 року), Міжнародну конференцію «Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу (квітень 2019 року), V Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Дистанційне навчання – старт із сьогодні в майбутнє» (квітень 2019 року).

Значну увагу було приділено організації відкритих занять – графік їхнього проведення було розміщено на сайтах факультетів. Загалом в університеті проведено понад 1 700 відкритих занять.

Методичні семінари та майстер-класи найкраще організовано на факультетах: психології, іноземних мов, міжнародних економічних відносин та

туристичного бізнесу, філософському, екологічному, біологічному, економічному, філологічному, геології, географії, рекреації і туризму. Традиційно на факультетських і кафедральних методичних семінарах обговорювалися питання побудови та оформлення освітніх програм за новими вимогами, міжнародний досвід організації вищої освіти; проблеми розробки і впровадження сучасних освітніх технологій, удосконалення системи оцінювання якості результатів навчання, організації практичної підготовки студентів, особливості впровадження дистанційної освіти.

Новими темами семінарів стали: «Дотримання принципів академічної доброчесності під час написання кваліфікаційних робіт», «Адаптація та соціологізація іноземних студентів», «Стан та перспективи використання принципу: освіта через науку» тощо.

Навчальним центром методичної роботи та Центром електронного навчання створено Банк нових методик викладання навчальних дисциплін, до якого увійшла інформація про 122 розробки викладачів 15 факультетів, Навчально-наукових інститутів міжнародної освіти та «Каразінська школа бізнесу». У методичних розробках використано: інформаційно-комунікаційні технології – 24 розробки; дистанційні освітні технології – 23 розробки; технології навчання в дії – 30 розробок; проблемне навчання – 1 розробка, тренінгові форми – 10 розробок; роботи в міні-групах – 8 розробок; традиційні форми організацій навчання – 13 розробок; технології змішаного навчання – 13 розробок. Інформацію про розробки розміщено на сайті Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання.

У 2018/2019 навчальному році Центром електронного навчання організовано і проведено 6 методичних семінарів, на яких автори методичних розробок поділилися своїм досвідом:

- «Відкриті освітні ресурси та платформи: сучасні можливості навчання в системі класичної освіти» (листопад 2018 року);

- «Відеолекції як сучасні засоби навчання в системі відкритого дистанційного навчання» (грудень 2018 року);
- «Технології критичного мислення» (січень 2019 року);
- «Досвід використання Google-сервісів у системі класичної освіти» (лютий 2019 року);
- «Використання технологій доповненої реальності» (березень 2019 року);
- «Формування цифрової компетентності студентів класичного університету» (травень 2019 року).

Усього у роботі семінарів взяли участь 367 осіб.

Сучасний освітній процес передбачає широке використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). У Каразінському університеті вже традиційними стали читання лекцій із застосуванням мультимедійних презентацій, використання освітніх платформ дистанційного навчання та комп'ютерних технологій під час контролю знань.

Цікавий досвід застосування ІКТ накопичено на факультетах: фізичному (віртуальні лабораторні роботи, комп'ютерний вимірювальний комплекс, використання технологій доповненої реальності), іноземних мов, соціологічному, ННІ «Каразінська школа бізнесу» (використання Google-сервісів, онлайн-консультацій, вебінарів).

На факультетах використовувалися діяльнісні освітні технології: ділові та рольові ігри (факультети: комп'ютерних наук, економічний, геології, географії рекреації і туризму, юридичний, іноземних мов, філософський), кейс-методи (юридичний, біологічний факультети, ННІ «Каразінська школа бізнесу»), тренінги (факультети: психології, соціологічний), метод проєктів (факультети: психології, економічний, біологічний), методи, які реалізують принципи проблемності в навчанні (факультет психології).

На юридичному факультеті продовжує працювати юридична клініка «Практико-освітній центр «Юридична допомога», створено судовий дебатний клуб; на фізичному факультеті накопичено цікавий досвід проведення навчального експерименту.

Питання використання сучасних технологій в освітньому процесі обговорювалися на засіданнях Вченої (травень 2019 року) та Науково-методичної (квітень 2019 року) рад університету. Цій тематиці присвячено проєкт 2.11 Стратегії розвитку ХНУ імені В. Н. Каразіна на 2019–2025 роки «Новітні психолого-педагогічні технології навчання (керівник – Н. П. Крейдун). Відповідно до прийнятих рішень, у 2019 році в Каразінському університеті має бути започатковано роботу Школи освітньої новатики та «Педагогічної вітальні» (на базі кафедри педагогіки); розроблено план впровадження новітніх технологій в освітній процес; узагальнено досвід використання сучасних освітніх технологій, зокрема, інформаційно-комунікаційних; проведено міжфакультетський науково-методичний семінар «Сучасні технології та методики професійно-педагогічної підготовки фахівців ЗВО».

Впровадження інформаційно-комунікативних технологій потребує сучасного технічного оснащення. На сьогодні факультетами використовується 191 одиниця мультимедійної техніки (у 2017/2018 навчальному році – 153), 183 аудиторії обладнано технічними засобами (у 2017/2018 навчальному році – 146), а 54 % аудиторного фонду – стаціонарними мультимедійними засобами навчання (табл. 4.1).

Згідно з рішенням Вченої ради університету від 27 травня 2019 року, показник оснащення аудиторного фонду стаціонарними мультимедійними засобами має сягти 65 %.

Кращий досвід науково-педагогічних кадрів ХНУ імені В. Н. Каразіна узагальнено у методичних та періодичних виданнях: видано дев'ятий випуск науково-методичних праць «Проблеми сучасної освіти», до якого увійшло 27

статей; 50 авторів збірника – фахівці 14 факультетів, Навчально-наукового інституту міжнародної освіти, Центру довузівської освіти Каразінського університету, 4 українських університетів.

Статті присвячено загальним питанням сучасної освіти, інноваційним освітнім технологіям та методиці викладання у вищій школі, а також актуальним проблемам навчання студентів-іноземців в Україні, специфіці дистанційного навчання.

Факультет геології, географії, рекреації і туризму щорічно видає збірник статей «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії»; Навчально-науковий інститут міжнародної освіти – збірник наукових праць «Викладання мов у закладах вищої освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки»; факультет іноземних мов – матеріали шкіл-семінарів «Нові підходи до навчання іноземних мов».

У Каразінському університеті приділяється велика увага виданню навчальної та навчально-методичної літератури. Усього у 2018/2019 навчальному році видано 97 підручників та навчальних посібників (у 2017/2018 навчальному році – 83), 214 найменувань методичних матеріалів (у 2017/2018 навчальному році – 198) (табл. 4.2).

Найбільша кількість методичних видань – на медичному факультеті (у тому числі – англійською мовою), що пов'язано з необхідністю покращення забезпечення навчального процесу студентів-іноземців.

Таблиця 4.1

Технічні засоби навчання

№ з/п	Структурний підрозділ	Мультимедійні комплекси		Аудиторії з ТЗН	
		2017/2018 н. р.	2018/2019 н. р.	2017/2018 н. р.	2018/2019 н. р.
1.	Біологічний	11	12	10	12
2.	Геології, географії, рекреації і туризму	14	10	7	9
3.	Екологічний	6	7	8	7
4.	Економічний	12	13	15	16

5.	Іноземних мов	4	7	6	6
6.	Історичний	6	5	3	5
7.	Комп'ютерних наук	5	6	6	6
8.	Медичний	25	30	20	25
9.	Математики і інформатики	5	6	5	6
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	5	6	6	6
11.	Психології	3	5	4	5
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	4	9	4	8
13.	Соціологічний	7	13	6	9
14.	Фізико-енергетичний	3	4	3	4
15.	Фізико-технічний	5	11	8	11
16.	Фізичний	6	10	9	10
17.	Філологічний	7	7	3	7
18.	Філософський	3	4	1	3
19.	Хімічний	10	11	9	10
20.	Юридичний	3	3	2	2
21.	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	3	4	4	8
22.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	7	8	7	8
	Разом	153	191	146	183

Таблиця 4.2

Видання навчальної та навчально-методичної літератури

№ з/п	Структурний підрозділ	Вид літератури			
		Підручники та навчальні посібники		Методичні матеріали	
		2017/2018 н. р.	2018/2019 н. р.	2017/2018 н. р.	2018/2019 н. р.
1.	Біологічний	13	8	15	14
2.	Геології, географії, рекреації і туризму	3	1	8	4
3.	Екологічний	3	3	2	0
4.	Економічний	2	5	38	11
5.	Іноземних мов	13	17	18	20
6.	Історичний	4	3	4	1
7.	Комп'ютерних наук	1	2	1	0
8.	Медичний	15	17	54	108
9.	Математики і інформатики	1	0	3	4
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	8	6	29	14
11.	Психології	2	2	4	2
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2	1	0	4
13.	Соціологічний	1	0	3	0
14.	Фізико-енергетичний	0	0	0	1
15.	Фізико-технічний	1	3	0	3
16.	Фізичний	2	4	0	1
17.	Філологічний	2	4	4	8
18.	Філософський	1	0	8	4
19.	Хімічний	0	3	5	5
20.	Юридичний	11	11	3	3
21.	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	11	4	7	7
22.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	0	3	1	0
	Разом	83	97	198	214

4.4. Електронна освіта

Розвиток електронного навчання в ХНУ імені В. Н. Каразіна здійснювався на основі програми (проєкту) «Електронне навчання» Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки та проводився Центром електронного навчання у 2018/2019 навчальному році відбувався за нижченаведеними напрямками.

- Використання дистанційних курсів на заочній та денній формі навчання. Студенти навчалися на 407 дистанційних курсах (2017/2018 навчальний рік – 368). Зростання – на 10 %.
- Збільшення кількості користувачів системи дистанційного навчання до 9 897 осіб (у 2017/2018 навчальному році – 7 766). Зростання – 27 %.
- Здійснення відтермінованого та поточного ректорського контролю знань студентів спільно з Управлінням якості освіти: 5 895 студентів зареєстровано у системі, з них пройшли контроль 4 794 за 96 дисциплінами. Уведено 6 768 тестових питань. На цей момент банк тестових питань ректорських контрольних робіт налічує 16 160 тестових питань за 214 дисциплінами (у 2017/2018 навчальному році – 9 392 тестових питання).
- Моніторинг знання іноземної мови для студентів 4-го курсу. Створено єдиний університетський банк тестів (завдань) для здійснення моніторингу рівня володіння іноземною мовою студентів 4-го курсу: пройшли моніторинг – 493 студенти, зокрема: 20 – з німецької мови, 11 – з французької мови, 462 – з англійської мови.
- Підтримка дистанційної складової курсів підвищення кваліфікації вчителів. Із 27 напрямів створено 16 якісних дистанційних курсів.
- Для вчителів, які пройшли підвищення кваліфікації в Каразінському університеті, діє інформаційне освітнє середовище «Каразінський простір», у якому вже зареєстровано 588 вчителів закладів середньої освіти.

- Реалізовано програму сертифікації дистанційних курсів. Розроблено та затверджено Вченою радою університету оновлене Положення про визнання інформаційних веб-ресурсів системи електронного (дистанційного) навчання в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна як навчально-методичних праць (посібників) та здійснення їхньої сертифікації (експертизи). За 2018/2019 навчальний рік було сертифіковано відповідно до нових вимог 49 дистанційних курсів. Кількість сертифікованих курсів становить 171 (у 2017/2018 навчальному році – 122). Зростання – на 40 %.

- Проведено навчання на 4 потоках курсів підвищення кваліфікації викладачів та співробітників Каразінського університету «Технології дистанційної освіти у закладі вищої освіти» за оновленою програмою навчання обсягом у 120 годин (4 кредити *ECTS*). Успішно пройшли курси й отримали сертифікати 80 викладачів та співробітників університету та 4 викладачі інших закладів вищої освіти.

- Відеоскладова електронного навчання.

Задля реалізації можливості свідомо обирати навчальну дисципліну (міжфакультетську та вибірккову) за підтримки Центру електронного навчання створено 47 відеороликів курсів.

Діють два відеоканали: *K-Universarium* та *E-Learning*. Найпопулярніші відео: «Університет вчора, сьогодні, завтра» (169 345 хв.) – 18 150 переглядів; «*Neural Network*» (8 845 хв.) – 1 428 переглядів; «Лицарство як традиція середньовічної культури» (2 000 хв.) – 1 179 переглядів; «*Neptune Hunt. 2 840 миль під парусом*» (742 хв.) – 216 переглядів; «Чому я хочу стати радіофізиком (1 100 хв.) – 498 переглядів.

V. ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКЕ НАВЧАННЯ. РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ УЧНІВСЬКОЮ МОЛОДДЮ

Організацію довузівської освіти зосереджено в Центрі довузівської освіти (далі – Центр), який об'єднує підготовчі курси, школи дистанційного навчання і Малий Каразінський університет. Організаційну та навчальну роботу в Центрі забезпечують 11 штатних працівників і понад 60 доцентів, викладачів та працівників, залучених до педагогічної роботи.

Основними завданнями цього підрозділу є:

- підготовка учнів за предметами незалежного оцінювання якості освіти;
- залучення молоді до вступу в Каразінський університет;
- пошук та підтримка обдарованих дітей, сприяння їхній подальшій освіті;
- постійна співпраця з факультетськими комісіями сприяння новому набору;
- профорієнтаційна робота серед школярів, участь в організації масових заходів для учнівської молоді;
- виконання функцій інформаційного центру приймальної комісії протягом року – надання інформації та консультацій щодо факультетів, спеціальностей і Правил прийому до університету.

5.1. Підготовка до вступу в університет

Підготовка до вступу в університет учнів навчальних закладів Харкова та Харківської області здійснюється за предметами зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти (ЗНО) на підготовчих курсах (вечірня та недільна форми навчання).

У вересні 2018 року на 1 курс нашого університету вступили 185 випускників підготовчих курсів.

У 2018/2019 навчальному році у 28 групах за 8 предметами навчалися 377 слухачів вечірньої та недільної форм навчання.

Згідно з договором між Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти і Каразінським університетом у Центрі довузівської освіти протягом лютого – березня 2019 року працював єдиний у м. Харкові пункт реєстрації на ЗНО випускників минулих років, всі вони одержали інформацію щодо факультетів та спеціальностей ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Центр бере активну участь у підготовці та проведенні Днів відкритих дверей університету, у 2018/2019 навчальному році вони відбулися 4 листопада 2018 року (1 200 відвідувачів), 17 лютого (1 060 відвідувачів) та 7 квітня 2019 року (730 відвідувачів).

Підготовка школярів із навчальних закладів віддалених районів Харківської області та інших регіонів України за предметами ЗНО здійснюється за індивідуальною дистанційною формою. Протягом минулого навчального року проведено дистанційні сесії в онлайн-режимі (грудень, січень, квітень), «тижні консультацій» в онлайн-режимі (березень), консультації відповідального секретаря приймальної комісії університету щодо особливості вступу та правил прийому в Каразінський університет у 2019 році. Учні брали участь у «Днях відкритих дверей» та в університетських олімпіадах, всі вони одержали запрошення до вступу в університет.

5.2. Малий Каразінський університет

У 2018/2019 навчальному році в Малому Каразінському університеті 1 500 учнів віком від 5 до 16 років здобували додаткову освіту за напрямками: комп'ютерні науки, математика, українська, англійська, німецька мови, фізика (теоретична й експериментальна), хімія, біологія, психологія, археологія, історія України та «Майстерня історика», підготовка до школи.

Для обдарованих дітей працюють спеціальні групи підготовки до олімпіад, турнірів та конкурсів різного рівня.

У Малому Каразінському університеті в поточному навчальному році працювали Дистанційні школи з математики, фізики, хімії та біології, в яких близько 100 учнів 7–10 класів здобували додаткову позашкільну освіту

Щомісяця учні одержують завдання з методичними вказівками, перевірені завдання та рекомендації щодо їхнього виконання повертаються учням. Протягом минулого навчального року для кожної Дистанційної школи проведено по два навчальні дні в університеті, під час яких відбулися лекції, лабораторні та практичні заняття.

У 2019 році учні Малого Каразінського університету успішно брали участь у Всеукраїнських та міжнародних учнівських олімпіадах: переможцями III (обласного) етапу стали 116 учнів, переможцями IV етапу Всеукраїнських олімпіад – 22 учні. Наші учні здобули перемоги у математичних змаганнях світового рівня: Міжнародній математичній олімпіаді в Румунії – 1 срібна та 1 бронзова медалі; у Білоруській олімпіаді з математики – 2 дипломи II ступеня; у XIII Київському міжнародному фізико-математичному фестивалі здобули в особистій першості 5 дипломів I ступеня, 1 диплом I ступеня та 4 дипломи III ступеня.

Учні Малого Каразінського університету у січні 2019 року репрезентували свої здобутки в «ЛандауЦентрі».

18 травня 2019 році відбулася XVIII підсумкова наукова конференція Малого Каразінського університету, присвячена Дню науки в Україні. У роботі конференції взяли участь 213 учнів, які репрезентували 168 доповідей та літературні твори. Крім роботи у 10 секціях (фізика, математика, інформатика, біологія, хімія, психологія, англійська мова, німецька мова, археологія, літературна студія), було також репрезентовано стендові доповіді учнів. Це дало змогу юним ученим взяти участь у наукових дискусіях та обговореннях за різними напрямками. Серед 54 наукових керівників учнів були викладачі, аспіранти та студенти Каразінського університету. До конференції видано тези

доповідей. Учасників нагороджено грамотами та пам'ятними сувенірами, а їхні викладачі одержали подяки від ректора університету. Кожен учасник конференції отримав друкований збірник тез усіх доповідей.

5.3. Робота з обдарованими дітьми

Центр бере активну участь в організації в Каразінському університеті проведення міських та обласних наукових змагань школярів.

У жовтні – грудні 2018 року в університеті відбувся II (міський у м. Харкові) етап Всеукраїнських олімпіад із математики (543 учасники) та фізики (293 учасники), підготовку проведення яких забезпечили факультети математики і інформатики та фізико-технічний.

Із 20 січня до 8 лютого 2019 року включно в університеті відбувся III (обласний) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад із математики, фізики, астрономії, хімії, історії, географії, економіки, в яких взяли участь 1 314 учнів. До роботи журі олімпіад було залучено 84 університетські викладачі університету. Всі учасники олімпіад – учні 11-х класів – одержали листівки-запрошення до вступу в університет.

Крім організації навчальної роботи у своїх підрозділах, Центром проводиться робота з пошуку обдарованих дітей, їхнє залучення до поглибленого навчання та сприяння їхньому подальшому розвитку.

На початку навчального року – 8, 9 та 16 вересня 2018 року – Центром спільно з факультетами університету фізико-математичного профілю та Комунальним закладом «Харківським фізико-математичним ліцеєм № 27 Харківської міської ради» для учнів 4–9 класів в Каразінському університеті проведено фізико-математичне свято «Наукові старти», в якому взяли участь 580 юних математиків та 150 фізиків. Під час свята відбулися лекції та особисті олімпіади. Переможців особистих змагань запрошено до навчання в Малому Каразінському університеті на пільгових умовах та нагороджено грамотами.

Біологічним та хімічним факультетами спільно з Центром 17 листопада 2018 року проведено XX Хіміко-біологічний турнір імені І. І. Мечникова, в якому взяли участь 212 учнів 7–11 класів. Переможці змагань одержали грамоти та подарунки.

За участю університету з 1 до 7 грудня 2018 року включно відбувся 'Всеукраїнський Турнір математичних боїв школярів “*Kharkiv Masters*”, у якому взяли участь близько 100 найсильніших юних математиків із Києва, Львова, Херсона та Харкова.

18 лютого 2019 року Центр спільно з Комунальним закладом «Харківським фізико-математичним ліцеєм № 27 Харківської міської ради» провів Зимове математичне свято для учнів 4-х класів (237 учасників).

4 травня 2019 року філологічним факультетом та Центром спільно з видавництвом «Ранок» проведено конкурс знавців української мови «Грамотій». У конкурсі взяли участь 120 учнів 8–11 класів шкіл Харкова та Харківської області. Під час конкурсу для вчителів було організовано лекції та засідання круглих столів із питань проблем методики викладання української мови та літератури в школі. Переможці одержали дипломи та подарунки. Учителів, які підготували школярів до конкурсу, відзначено подяками та грамотами.

13 травня 2019 року Центром спільно з Комунальним закладом «Харківським фізико-математичним ліцеєм № 27 Харківської міської ради» було проведено XI усну олімпіаду для учнів 4 класів. У цих змаганнях взяли участь 165 учнів, 48 із них стали переможцями.

5.4. Співпраця з Малою академією наук України

Харківське територіальне відділення МАН України, президентом якого є ректор Каразінського університету, забезпечує підтримку обдарованої учнівської молоді, залучення її до наукових досліджень, експериментальної та винахідницької роботи в різних галузях науки та техніки, сприяє роботі учнів у

секціях, школах, участі в наукових читаннях, турнірах, науково-практичних конференціях тощо.

17 листопада 2018 року в Каразінському університеті за участю профільних факультетів відбулася II обласна учнівська науково-практична конференція Харківського територіального відділення МАН України. У роботі 7 секцій – Історичне краєзнавство, Географічне краєзнавство, Екологія, Фізика, Інформаційні технології, Іноземні мови, Літературна творчість – взяли участь 250 учнів із Харкова та Харківської області.

Центр брав участь в організації проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів Харківського територіального відділення МАН. В університеті було проведено контрольні роботи з української мови та літератури, біології, історії України, математики та географії, а також захист науково-дослідних робіт у межах відділень філософії та суспільствознавства, наук про Землю, історії, математики, фізики і астрономії. Загальна кількість учасників цих заходів – понад 1 000 учнів.

У проведенні контрольних робіт та захистах науково-дослідних робіт учнів – членів МАН взяли участь викладачі та науковці восьми факультетів університету.

У III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів МАН України у м. Києві взяли участь 63 учні-переможці II етапу конкурсу-захисту. За підсумками III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів МАН України у 2019 році 50 членів Харківського територіального відділення стали переможцями (11 учасників конкурсу нагороджені золотими медалями, 16 – срібними, 23 – бронзовими). Команда Харківської області посіла загальнокомандне I місце серед усіх територіальних відділень МАН України.

У журі конкурсу працювали 84 викладачі і науковці Каразінського університету та близько 60 здійснювали наукове керівництво учнями-манівцями.

5.5. Шефська допомога

З ініціативи Ради ректорів ЗВО Харківської області, за підтримки Харківської облдержадміністрації та Харківського університетського консорціуму було прийняте рішення про реалізацію Програми взаємодії ЗВО та загальноосвітніх навчальних закладів щодо допомоги вступникам 2019 року у підготовці до ЗНО. Організацію цих заходів покладено на Центр довузівської освіти.

Для допомоги в підготовці до зовнішнього незалежного оцінювання у 5 закладах освіти м. Первомайський протягом березня – квітня 2019 року було здійснено 5 виїздів викладачів Каразінського університету для проведення занять та надання консультацій учням 10–11 класів за графіком, узгодженим із міським відділом освіти. Під час виїздів викладачі університету проводили заняття з української мови та літератури, математики, історії України, англійської мови, біології, географії.

Як і щорічно, протягом минулого навчального року Каразінський університет надавав можливість дітям-інвалідам, учням обласної спеціальної гімназії-інтернату для сліпих дітей імені Г. В. Короленка та учням комунального закладу «Харківська загальноосвітня санаторна школа-інтернат № 9» безоплатно підготуватися за предметами до ЗНО і вступних іспитів для вступу в університет та інші заклади освіти, створюючи для них зручний розклад занять. Зараз на підготовчих курсах Центру безоплатно навчаються 22 учні.

Серед нового у діяльності Центру у 2018/2019 навчальному році слід відзначити організацію та проведення I Всеукраїнського Турніру математичних боїв школярів “*Kharkiv Masters*” – у ньому взяли участь близько 100 найсильніших юних математиків із Києва, Львова, Херсона та Харкова.

План діяльності Центру на 2018/2019 навчальний рік виконано у повному обсязі.

VI. КУЛЬТУРНА, ВИХОВНА І СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Культурна і виховна діяльність

Значну роль у формуванні світоглядної позиції та ціннісних орієнтацій молоді, передачі їй надбань попередніх поколінь, збереженні і збагаченні культури народу відіграє позааудиторна виховна робота. Вона спрямована на залучення молоді до багатств національної і світової культури та загальнолюдських цінностей, формування у студентів громадської відповідальності, патріотизму, академічної доброчесності, здорового способу життя.

Позааудиторну виховну роботу здійснювали співробітники Навчального центру соціально-виховної та позаосвітньої діяльності та Культурного центру, заступники деканів з виховної роботи, куратори академічних груп у взаємодії з органами студентського самоврядування.

У Каразінському університеті та на факультетах відбувалися численні виховні та культурно-просвітницькі заходи. Серед загальноуніверситетських заходів можна відзначити такі:

- святкування 1 вересня 2018 року «Дня знань» і посвячення першокурсників у студенти;
- моновистава «*Vitalius*» Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Миколи Куліша (11 вересня 2018 року);
- щорічний конкурс творчості першокурсників «Альма матер – 2018» (22–26 жовтня 2018 року) і гала-концерт та церемонія нагородження переможців конкурсу творчості першокурсників «Альма матер – 2018» (16 листопада 2018 року);
- вистава театру «Нефть» «Страждання на Гончарівці» з нагоди 240-річчя видатного письменника Г.Ф. Квітки-Основ'яненка (29 листопада 2018 року);

- урочиста церемонія випуску студентів і святковий концерт у Харківському національному академічному театрі опери і балету імені М.В. Лисенка (14 січня 2019 року);
- урочиста Асамблея вчених рад університету з нагоди 214-ї річниці відкриття університету (29 січня 2019 року);
- благодійний концерт художніх колективів Культурного центру для збирання коштів на лікування учасниці університетського хору (27 лютого 2019 року);
- традиційний конкурс «Красуня університету–2019» (28 березня 2019 року);
- традиційні Дні факультетів (квітень – травень 2019 року);
- покладання квітів до пам'ятника студбатівцям (7 травня 2019 року);
- четвертий міжвузівський фестиваль «Каразінські хорові зустрічі» за участі хорових колективів ЗНО Харкова (13 – 17 травня 2019 року);
- урочиста церемонія випуску студентів і святковий концерт (5 червня 2019 року);
- прем'єра вистави студентського театру за п'єсою О. Володіна «Ящірка» (6 червня 2019 року).

Реалізація різноманітних форм та методів культурно-просвітницької роботи здійснюється безпосередньо через творчі об'єднання та колективи Культурного центру університету, що охоплюють 550 студентів:

- ансамбль народного танцю «Сонцеворот»;
- академічний студентський хор «*Ad libitum*»;
- інструментальний ансамбль;
- студентський театр;
- факультетські команди КВК;
- клуб шанувальників поезії;

– клуб інтелектуальних ігор «Фенікс».

У зв'язку зі значним збільшенням кількості іноземних студентів особливої значущості набула робота з формування чуйного і толерантного ставлення до представників інших країн, залучення студентів-іноземців до громадського та культурного життя університету, сприяння адаптації іноземців. Для іноземних студентів за сприяння Культурного центру проводилися численні тематичні уроки-концерти, творчі вечори і виставки. Студенти-іноземці постійно залучалися до загальноуніверситетських заходів культурно-мистецького спрямування.

Порівняно з 2017/2018 навчальним роком, збільшилася кількість учасників творчих об'єднань на 6%, збільшилася кількість заходів культурно-мистецького спрямування на 8%.

У 2018/2019 навчальному році було зміцнено матеріально-технічну базу Культурного центру. Зокрема, було придбано цифрове піаніно, пюпітри, мікшерський пульт, радіо- та шнурові мікрофони.

Підвищення рівня художньої майстерності творчих колективів сприяло запрошенню їх до участі у міських та обласних заходах із нагоди різноманітних свят.

На 2019/2020 навчальний рік заплановано створення нового творчого колективу – жіночого вокального гурту, придбання музичних інструментів для комплектування інструментального ансамблю, а також оновлення концертних костюмів для університетського хору.

У 2017/2018 навчальному році Навчальним центром соціально-виховної та позаосвітньої діяльності Управління якості освіти проведено низку заходів, які стосувалися роботи кураторів: проводилися засідання з нагальних питань, електронною поштою розсилалися методичні матеріали до кураторських годин. На базі Навчального центру соціально-виховної та позаосвітньої діяльності працювали психологи-практики, які надавали безкоштовні психологічні

консультації студентам та співробітникам університету. За рік психологи надали понад 80 консультацій. Співробітниками Центру періодично проводився моніторинг кураторських годин на усіх факультетах. Результати проаналізовано та доведено до відома адміністрації університету.

Із метою вдосконалення рівня надання інклюзивної освіти в Каразінському університеті Центром спільно з Відділом реклами та брендингу розроблено й розміщено спеціальні сповіщувальні знаки про місця загального користування та засоби транспортування в університеті для осіб з інвалідністю. Також на виконання Програми розвитку інклюзивної освіти 22 травня 2019 року спільно із факультетом психології було проведено семінар для кураторів академічних груп щодо специфіки роботи зі студентами з особливими освітніми потребами. Спікер заходу, кандидат психологічних наук Гуляєва Олена Володимирівна розповіла кураторам академічних груп про чинники психологічного благополуччя для студентів з особливими освітніми потребами.

У грудні 2018 року співробітники Центру спільно із профкомом студентів відвідали підшефну школу-інтернат та привітали вихованців зі Святом Святого Миколая та Новим роком.

Навчальний центр соціально-виховної та позаосвітньої діяльності реалізовує впровадження низки конкурсів на базі Каразінського університету для студентів, а саме: стипендіальна програма «Завтра.UA» (вересень 2018 року – травень 2019 року), Всеукраїнський конкурс «Ідея Соборності України: історія, сучасність, майбутнє» (січень 2019 року), міський конкурс «Молода людина року» (квітень 2019 року), міський конкурс студентських проєктів «Харків-місто молодіжних ініціатив» (квітень-травень 2019 року), конкурс стипендій Харківського міського голови «Обдарованість» для дітей та молоді (травень – червень 2019 року).

Центром регулярно проводилися різноманітні заходи для студентів, а саме: проведення презентації стипендіальної програми «Завтра.ЮА» (вересень

2018 року), участь в урочистостях із нагоди Дня Українського козацтва та Дня захисників України (14 жовтня 2018 року), із нагоди Дня визволення України (28 жовтня 2018 року), із нагоди Дня Гідності і Свободи (21 листопада 2018 року), із нагоди Дня пам'яті жертв Голодомору (24 листопада 2018 року), із нагоди Дня Соборності України (січень 2019 року), із нагоди Дня пам'яті Героїв Крут (січень 2019 року), із нагоди Дня Героїв Небесної Сотні (лютий 2019 року), із нагоди Дня народження Т. Г. Шевченка (8 березня 2019 року), проведення творчої зустрічі команди фільму «Сквот 32» зі студентами Каразінського на тему «Як знайти мотивацію та створити власну історію успіху» (11 березня 2019 року), показ документального фільму В. Чистиліна «Герої не вмирають» із нагоди 5-ї річниці вшанування подвигу учасників Революції Гідності – Героїв Небесної Сотні» (27 березня 2019 року), спільно із Міжнародною студентською організацією «Гігель» у межах Всеукраїнського соціального проєкту «Тиждень добрих справ» організовано та проведено День добрих справ на базі Каразінського університету, під час якого бажаючі студенти та викладачі мали змогу пожертвувати гроші на лікування онкохворих дітей або просто зробити добру справу для інших людей (10 квітня 2019 року), організовано та проведено зустріч студентів-каразінців із представниками наркологічного центру «Позитив» на тему «Профілактика наркоманії, алкоголізму та тютюнопаління» (10 квітня 2019 року), участь в урочистостях із нагоди роковин Чорнобильської катастрофи (26 квітня 2019 року), із нагоди Дня пам'яті та примирення на Меморіалі Слави (8 травня 2019 року), участь в організації відкриття оздоровчо-спортивного майданчика для настільного тенісу у Головному корпусі університету (16 травня 2019 року), організація участі представників університету у Всеукраїнській культурно-мистецькій акції «Парад вишиванок» (16 травня 2019 року), спільно із командою проєкту *WikiInvestigation*, фондом Інновацій та Розвитку і національним бюро запобігання корупції (НАБУ) Центром було проведено семінар для студентів на

тему: «Сучасні методи та засоби запобігання корупції, методики розслідувань за системою *Crowdsourcing*» (21 травня 2019 року), організація зустрічі з полковником, старшим військовим представником МО/Аташе з питань оборони та Аташе ВПС Томасом «Квіном» Воффордом на тему «Україна – НАТО» (4 червня 2019 року).

Маючи на меті розробку документів Каразінського університету з організації та провадження виховної і позанавчальної діяльності, надання підтримки студентам, включаючи осіб з особливими потребами, студентів-іноземців, співробітники Центру брали участь у розробці Стратегії університету, а саме – проєкту 2.13 «Студентський моніторинг якості навчання» (запровадження системи ефективного контролю якості освітнього процесу за участі студентського самоврядування).

Зусиллями співробітників Центру соціально-виховної та позаосвітньої діяльності розроблено «Пам’ятку для студентів» – посібник, де систематизовано та викладено у доступній формі права та обов’язки усіх учасників освітнього процесу, а також «Пам’ятку для іноземних студентів» англійською мовою, де висвітлено аспекти життєдіяльності університету.

Навчальний центр соціально-виховної та позаосвітньої діяльності координує діяльність студентського клубу «*Karazin Student’s Hall*», де для студентів постійно проводяться освітні, культурні та розважальні заходи.

У своїй діяльності Центр постійно взаємодіє з органами студентського самоврядування, профспілковими організаціями, іншими громадськими, молодіжними, студентськими та волонтерськими організаціями.

6.2. Фізичне виховання і розвиток спорту

У 2018/2019 навчальному році продовжено роботу з реалізації «Програми розвитку фізичної культури та спорту», розрахованої на 2018 – 2021 роки.

Кафедра фізичного виховання та спорту проводила спортивно-орієнтоване фізичне виховання шляхом організації груп з видів спорту з урахуванням інтересів студентів та можливостей спортивних споруд університету. Реформування вищої освіти, наслідком якого було вилучення дисципліни «Фізичне виховання» як обов'язкової з навчальних планів на перших курсах, значно зменшило кількість студентів, які займаються фізкультурно-оздоровчою діяльністю на університетських спортивних спорудах. Система організації навчального процесу з фізичного виховання дає змогу кожному студенту університету реалізувати свої потреби у сфері фізичної культури та спорту впродовж усього терміну навчання. Але якщо у 2017/2018 навчальному році фізичним вихованням та спортом займались близько 2500 студентів, то минулого навчального року їхня кількість зменшилась на 15 %.

Проблема фізичного виховання студентів у Каразінському університеті потребує вирішення, особливо це стосується занять студентів на першому курсі. Фактичне скасування обов'язкових занять не сприяє формуванню фізичної культури першокурсника, ускладнює проведення традиційних студентських змагань. Оскільки і в наступному навчальному році заняття з фізичного виховання передбачено як факультативні на усіх факультетах (за винятком медичного), можна прогнозувати подальше скорочення кількості студентів, які займатимуть фізичним вихованням на університетських спортивних спорудах. Тому кафедрі фізичного виховання та спорту у тісній співпраці з органами студентського самоврядування необхідно терміново шукати нові форми роботи.

Минулого навчального року зусиллями ректорату, студентської профспілкової організації і кафедри фізичного виховання та спорту продовжено роботу, розпочату три роки тому, з обладнання та забезпечення інвентарем спортивних кімнат у студентських гуртожитках № 6, 9, 10 та 11, де студенти за місцем проживання мали змогу займатися поліпшенням свого здоров'я

засобами фізичної культури. На території Головного корпусу університету було обладнано спортивно-оздоровчий майданчик для гри в настільний теніс.

Основою спортивно-масової роботи в Каразінському університеті стала якісно спланована робота спортивних секцій і фізкультурно-оздоровчих груп, а також система спортивних змагань серед факультетів. У 69-й студентській Спартакиаді університету взяли участь 624 студенти (у 68-й Спартакиаді – 733 студенти). У першій групі факультетів у комплексному заліку Спартакиади перемогла команда медичного факультету, друге місце посіла команда факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, третє – біологічного факультету. У другій групі перемогли студенти фізичного факультету, друге місце посіли студенти екологічного факультету, третє – фізико-енергетичного факультету.

Крім традиційної студентської Спартакиади, було проведено: спортивне свято першокурсників; кубки студентського профкому з настільного тенісу, волейболу та бадмінтону. У 20-му кубку ректора з міні-футболу, в якому разом зі студентами змагалися випускники університету, вперше за історію цього турніру перемогли студенти факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. Проведено багато спортивних турнірів на факультетах, а також спортивні змагання серед іноземних студентів Навчально-наукового інституту міжнародної освіти. Напруженість боротьби за перемогу в кожному турнірі й активна підтримка вболівальниками своїх команд свідчать про зростання протягом останніх років інтересу до занять фізичною культурою та спортом в університеті, причому як серед студентської молоді, так і працівників Каразінського.

Провідні спортсмени університету у 2018/2019 навчальному році досягли значних успіхів у спортивних змаганнях найвищого рівня. Микита Кравчук (фізико-енергетичний факультет) став бронзовим призером на Чемпіонаті України в приміщенні серед юніорів та Всеукраїнських змаганнях «Кубок

Олімпійського чемпіона В. Рубана», посів 3 місце на I етапі Кубку Європи серед юніорів, 2 місце на Чемпіонаті України серед юніорів. На чемпіонаті Європи серед юніорів у липні 2018 року М. Кравчук став срібним призером. За результатами загального заліку кубку Європи зі стрільби з лука серед юніорів 2018 року він посів перше місце. У вересні 2018 року йому присвоєно звання «Майстер спорту України міжнародного класу зі стрільби з лука».

Сергій Малишко (економічний факультет) у складі збірної команди України став бронзовим призером чемпіонату Європи серед студентів.

Студентки нашого університету протягом навчального року неодноразово перемагали та ставали призерами Всеукраїнських змагань із чирлідінгу, отримали понад 100 медалей різного гатунку. На початку липня національна збірна команда України, основу якої складають спортсменки Каразінського університету, братиме участь у чемпіонаті Європи у Німеччині.

Кількість студентів, які займались у групах спортивного виховання минулого навчального року, склала 331 особу (збільшилася порівняно з минулим навчальним роком на 43 особи). У 2018/2019 навчальному році переможцями щорічних обласних студентських змагань «Спорт протягом життя» стали команди Каразінського університету з тенісу та чирлідінгу, серед призерів цих змагань – чоловіча команда з баскетболу, жіноча та чоловіча команди з волейболу, команди з футзалу, бадмінтону, настільного тенісу, шахів та фехтування. У загальнокомандному заліку університет піднявся на дві сходинки порівняно з попереднім навчальним роком – і посів п'яте місце серед ЗВО Харківщини, поступившись лише сімома очками бронзовим призерам цих змагань.

Команди з ігрових видів спорту успішно виступали в обласних студентських лігах з баскетболу: дівчата стали срібними призерами, а юнаки – бронзовими призерами цих змагань.

Команда Каразінського університету стала срібним призером на чемпіонаті України з футзалу серед закладів вищої освіти і виборола право репрезентувати нашу країну на чемпіонаті Європи серед університетських команд у Португалії, повернувшись до Харкова у статусі віцечемпіонів чемпіонату Європи серед університетів з футзалу.

Успішно виступили представники Каразінського університету у XIV літній Універсіаді України. Призерами змагань стали тенісисти Катерина Задорожна (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу) та Валерій Жабін (юридичний факультет), а у змаганнях зі стрільби з лука – Віра Охотська (соціологічний факультет) та Микита Кравчук (фізико-енергетичний факультет). У загальнокомандному заліку Каразінський університет посів друге місце серед ЗВО, у яких навчається 5–10 тис. студентів.

Щодо стану спортивних споруд Каразінського: університет має дві кращі в Україні спеціалізовані бази – тенісний комплекс «Унікорт» та споруди фехтувального сектора спорткомплексу «Каразінський». Проведено капітальний ремонт спортивної зали фізико-технічного факультету та обладнано її спортивним інвентарем. На території Головного корпусу університету обладнано майданчик для гри в настільний теніс.

Водночас, спортивна інфраструктура Каразінського університету потребує реконструкції і капітального ремонту. Наразі розроблено комплексний проєкт реконструкції території спорткомплексу – і в найближчі два роки заплановано провести ці масштабні роботи, які, хоча і потребують значних фінансових витрат, є вкрай необхідними для нашого університету. У серпні 2019 року має розпочатися ремонт спортивної зали настільного тенісу та бадмінтону у Північному навчальному корпусі на майдані Свободи, 6.

Усе це свідчить про, що нам потрібно кардинально змінити підхід до розвитку фізичної культури і спорту в університеті, експлуатації наших спортивних споруд як для потреб студентів та працівників, так і для надання

комерційних фізкультурно-оздоровчих послуг, які мають покривати витрати на утримання спортивних об'єктів значно більшою мірою, аніж це було у минулому навчальному році.

VII. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Центральна наукова бібліотека є невід’ємною частиною Каразінського університету, створює інтелектуально-інформаційний простір для користувачів, здійснює свій внесок в інтеграцію наукового і культурного потенціалу закладу, а також у світовий інформаційний простір, швидко реагує на постійні зміни й очікування своїх читачів та партнерів, відповідає сучасним тенденціям, використовує інноваційні підходи до трансформації бібліотеки та зберігає свою унікальність. Головне завдання бібліотеки – забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та рекреаційних потреб спільноти університету. Діяльність бібліотеки зараз відбувається згідно зі Стратегією розвитку Центральної наукової бібліотеки, яка отримала назву «Сучасна університетська бібліотека – бібліотек@4 D: дослідження, доступність, досконалість, дружність». Стратегію розроблено в контексті Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки – її спрямовано на досягнення визначених університетом пріоритетів.

ЦНБ продовжує плідно співпрацювати з українськими і міжнародними організаціями та фондами, є членом проєкту *ELibUkr* «Електронні бібліотеки України», членом Асоціації «Інформаціо-Консорціум». Протягом 2018/2019 навчального року проводилася активна робота з подальшої інтеграції унікальних фондів ЦНБ у європейський та світовий науково-освітні простори шляхом наповнення електронних архівів. Бібліотека є партнером Всесвітньої цифрової бібліотеки – *WDL*, ініційованої Бібліотекою Конгресу США за сприяння ЮНЕСКО, партнером Європейської цифрової бібліотеки «Європеана» – загальноєвропейської віртуальної бібліотеки. Згідно з Угодами про співпрацю, Бібліотека активно співпрацює з Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні, Фондом А. Левентіса (Кіпр), із дослідницьким Центром польської бібліографії імені Естрейхерів

Ягеллонського університету (Краків, Республіка Польща), Науковою бібліотекою Політехніки Лодзі (Республіка Польща), Академічною бібліотекою Латвійського університету (Рига, Латвія), з науковою бібліотекою Болгарської Академії наук.

7.1. Комплектування фондів

У 2018/2019 навчальному році до бібліотечного фонду було включено

Фонд ЦНБ на 1 червня 2019 року	
Назв	476 604
Примірників	3 414 105
Книг	2 107 173
Журналів	1 177 365
Газет	9 328
Дисертацій	7 980
Авторефератів	102 531
Рукописів	993
Карт	2 525
Звітів	2 676
На електронних носіях	3 534
Мережеві локальні документи	
Наукової	1 877 862
Навчальної	1 159 165
Художньої	377 078

13 707 примірників на суму 5 207 669 грн 31 коп., що на 4 311 089 грн більше, ніж у 2017/2018 навчальному році. Серед них: 8 909 книг, 1 875 журналів, 2 816 авторефератів і 67 дисертацій. Перевага надавалася навчальній літературі англійською мовою. За цільовим призначенням: наукова література – 6 735 примірників, навчальна – 6 715 примірників, 257 літературно-художніх видань. За мовами: державною – 7 504 примірники,

іноземними – 6 203 примірники. Планується за заявками кафедр придбання навчальної літератури англійською мовою найкращих європейських і українських видавництв.

Джерелами комплектування у 2018/2019 навчальному році стали видавництва та книготорговельні організації: ВСВ «Медицина» (м. Київ), ПП «Нова Книга» (м. Вінниця), ФОП Чернов (дистриб'ютор видавництва «Elsevier»), ПП «Новий Світ–2000», (м. Львів), ТОВ «Фоліо» (м. Харків), ТОВ

«ВД Гельветика» (м. Херсон), ВД Києво-Могилянської академії (м. Київ) та інші.

Фонд бібліотеки традиційно поповнювався дарами. У 2018/2019 навчальному році було отримано в дар 2 168 примірників на суму 203 932 грн 85 коп. – порівняно із попереднім, 2017/2018 навчальним роком. Серед дарувальників – ректор Віль Бакіров, проректори Каразінського університету В. Катрич, А. Пантелеймонов, професори та викладачі: І. Гірка, О. Іванова, В. Чешко, Л. Посохова, А. Шмалько (Андрей Валентинов) та ін. Передавали в дар свої книги автори та видавці Харкова: В. Миславський, О. Савчук, А. Парамонов, О. Кас'ян, І. Потаніна, М. Сумцов та ін. Подарунки також передавали як українські, так і іноземні організації: благодійна фундація імені Анастасіуса Левентіса (Кіпр), Посольство Болгарії в Україні, громадська організація «Харківський клуб «Генерал», видавництва «Академперіодика», «Наукова думка», а також Інститут демографії та соціальних досліджень, Національний музей «Меморіал жертв Голодомору» та ін.

У 2018/2019 навчальному році бібліотека отримала 467 документів за книгообміном. З обмінного фонду було передано до бібліотек на безоплатній основі 2 487 документів.

7.2. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій

Протягом 2018/2019 навчального року всіма структурними підрозділами бібліотеки обслуговано 81 тис. користувачів, зареєстровані студенти з 61 країни світу, видано – 1 млн 200 тис. примірників на різних носіях інформації, кількість відвідувань склала 400 тис. (у 2017/2018 навчальному році – 370 тис., у 2016/2017 навчальному році – майже 400 тис.).

Діє проєкт «Єдина картка читача бібліотек закладів вищої освіти Харкова», реалізація якого забезпечує систему взаємообслуговування у бібліотеках. До проєкту приєдналося 27 бібліотек ЗВО Харкова.

Сучасна автоматизована інформаційно-бібліотечна система «*Absotheque Unicode*» охопила всі бібліотечні процеси, автоматизовані майже всі пункти обслуговування користувачів – абонемент наукової та художньої літератури, читальні зали, навчальний абонемент № 1 для студентів гуманітарних факультетів, навчальний абонемент № 2 для студентів фізико-математичних і природничих факультетів, навчальний абонемент № 5 для студентів фізико-технічного факультету (пр. Курчатова, 31).

Після проведення ремонту приміщень бібліотеки у Північному корпусі, де планується відкрити абонемент, два читальних зали, у яких буде встановлено 40 комп'ютерів для користувачів, також буде впроваджено автоматизоване обслуговування. До Головного корпусу університету з бібліотеки, розташованої за адресою: вул. Університетська, 23, заплановано перемістити фонд навчальної літератури для студентів філологічного факультету. Протягом останніх років проводилися підготовчі роботи з метою впровадження автоматизованого обслуговування для цього фонду. Таким чином, буде остаточно автоматизовано обслуговування всіх абонементів та читальних залів ЦНБ.

Триває робота у межах Проєкту сприяння академічній доброчесності. Працівники ЦНБ займалися розповсюдженням інформації про культуру доброчесності, з питань плагіату, проводилися консультації, заняття. Працівники бібліотеки допомагають студентам університету у написанні наукових праць: правильному оформленні цитування, формування навичок грамотного пошуку інформації у друкованих і електронних ресурсах бібліотеки та мережі Інтернет, в оформленні рефератів, курсових, дипломних робіт, а також складанні бібліографічного списку до цих робіт. Щомісяця проводяться заняття з користувачами за відповідною тематикою. Із метою підвищення

інформаційної культури користувачів і формування академічної доброчесності планується продовжувати роботу щодо удосконалення дослідницьких компетенцій студентів, аспірантів, впровадження постійного консультативного курсу з користування міжнародними реферативними та повнотекстовими базами даних, використання міжнародних стилів та цитування, історії книги. Виконуючи план заходів реалізації стратегії бібліотеки та для підвищення ефективності використання інформаційних ресурсів розпорядженням за ЦНБ призначено інформаційних бібліотечних кураторів для факультетів, налагоджуються зв'язки з кураторами на факультетах, до Структури бібліотеки введено сектор науково-інформаційної комунікації. Планується організувати семінари для викладачів і науковців, спрямовані на формування знань про сучасні методи оцінки ефективності наукових досліджень, знайомство із сучасними вимогами до наукових публікацій.

Зростає обсяг електронного каталогу – щороку до нього додається близько 40 тис. документів. На 1 червня 2019 року у каталозі розміщено 996 тис. записів, відображено інформацію про 1,5 млн примірників. До записів електронного каталогу додаються посилання на 394 повні тексти методичних та інших навчальних посібників, до яких є доступ лише у мережі університету. Крім того, у каталозі є посилання на повнотекстові ресурси, розміщені в електронних архівах *eKhNUIR* та *eScriptorium*. Серед них – майже 1,3 тис. документів навчального призначення.

На 1 червня 2019 року у мережі Інтернет бібліотекою репрезентовано майже 26 000 повнотекстових документів.

Бібліотека підтримує політику відкритого доступу шляхом репрезентації результатів досліджень науковців Каразінського університету у світовому інформаційному просторі, розвиває електронний архів – *eKhNUIR – Electronic Kharkiv National University Institutional Repository*. У *eKhNUIR* репрезентовано 13 650 документів. За минулий навчальний рік його відвідали більше 50 тис. користувачів зі 114 країн світу, зафіксовано майже 68 тис. відвідувань та майже

430 тис. переглядів сторінок вебсайту. Зросла статистика наповнення архіву документами, на що безпосередньо вплинула зміна політики розміщення документів у *eKhNUIR*, яку прийняла Вчена рада університету. Виконання цих рішень сприяє наповненню архіву, підвищенню його рейтингу та підвищенню рейтингу Каразінського університету взагалі, сприяє академічній доброчесності. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 р. № 541 «Про створення Національного репозитарію академічних текстів (*National Repository of Academic Texts*)», прийнято рішення про обов'язкове розміщення в Електронному архіві *eKhNUIR* дисертаційних матеріалів: розміщено 393 дисертаційні документи. Архів *eKhNUIR* зареєстровано у міжнародних гарвестерах: у світовому реєстрі *ROAR* (Соутгемптонський університет, Велика Британія) та *DOAR* – «Покажчику Репозитаріїв відкритого доступу» (Ноттінгемський університет, Велика Британія), а також в українському гарвестері *Simple Metadata in Open Ukraine Archives* (система пошуку у відкритих архівах України). Він має власний ISSN 2310-8665, тобто є повноцінним електронним виданням, що постійно поповнюється. У ньому можна публікувати результати досліджень як у першоджерелі, нарівні з друкованими періодичними виданнями. Планується до кінця 2019 року модернізувати електронний архів. Також із метою просування академічних видань університету до топових наукометричних баз бібліотека створює електронні архіви періодичних видань Каразінського за минулі роки.

Архів рідкісних видань і рукописів для науки й освіти *eScriptorium* містить на 1 червня 2019 року 8 421 повну електронну версію (або фрагменти) раритетних документів. Обсяг архіву за рік зріс на 1 600 документів. У минулому році вдвічі збільшилася кількість користувачів архіву – 57,5 тис. із 120 країн світу, більше 72 тис. відвідувань, майже 577 тис. переглядів сторінок сайту архіву. Документи репрезентовано у Всесвітній цифровій бібліотеці *WDL* <https://www.wdl.org/ru/search/?institution=central-scientific-library-vn-karazin->

kharkiv-national-university, на документи архіву посилається Європейська цифрова бібліотека «Europeana» <https://www.europeana.eu>. Значно поширилися колекції Харківських періодичних видань, харківських видань 20-30 рр. ХХ ст., документів з історії Харківського університету та ін. Розпочато створення повнотекстової електронної колекції «Харківський університет на сторінках харківських газет («Утро», «Южный край», «Харьковские губернские ведомости», «Харьковские известия»), розпочалося поцифрування газети «Харківський університет».

У листопаді 2018 року відбулася презентація спільного проєкту, створеного за підтримки Українського Культурного Фонду — «Електронний архів періодичних видань *Karazin.Back2News* (<http://karazin.back2news.org>). Проєкт ініціювали Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та компанія «Цифрова країна» (м. Київ). За результатами проєкту надається повнотекстовий доступ до електронного варіанту харківської газети «Южный край». Видання є неоціненним інформаційно-документальним джерелом для дослідження і вивчення історії культури та соціально-економічного розвитку не лише Слобожанського краю періоду ХІХ – поч. ХХ ст., але й усієї України.

В архіві української онлайн-періодики *LIBRARIA* (<http://libraria.ua>) – розробка компанії «Архівні Інформаційні Системи» (м. Київ), розміщується електронна версія газети «Утро» з фондів ЦНБ. Сайт цього проєкту також надає можливість повнотекстового пошуку для користувачів архіву у повному обсязі, але доступ до нього можливий лише з комп'ютерів бібліотечної мережі.

Для електронних архівів *eKhNUIR* та *eScriptorium* створені сторінки у соціальній мережі *Facebook*, які розповідають про колекції, залучають нових користувачів з усього світу. Електронний каталог та електронні архіви ЦНБ працюють у режимі 24/7.

Оновлюється парк комп'ютерної техніки ЦНБ. Протягом минулого навчального року бібліотека отримала за кошти університету 10 персональних комп'ютерів, 2 багатофункціональні прилади, 2 лазерні принтери. Також придбано 6 пілососів для знепилення книжкових фондів і комп'ютерної техніки.

Наприкінці 2018 року за підтримки Міністерства освіти і науки України для наукового об'єкту національного надбання, яким є фонд книжкових пам'яток ЦНБ, а також за сприяння університету було придбано планетарний кольоровий сканер формату *Al Zeutschel Omniscan 12 000* з комп'ютером та пристроєм безперервного живлення до нього. Це високоточний кольоровий сканер з автоматичним притискним склом, вбудованою книжною колискою (для книг до 17 см завтовшки) та додатковою колискою для документів, що погано розгортаються, з оптичним дозволом 300 *ppi*, формати збереження – *TIFF, JPEG, PDF, BNMP, PCS, PNG*. Програмне забезпечення *Omniscan 12* дає змогу керувати кольором, контрастом, робити доворот зображення, усувати плями та перекоси, кадрувати та ін. Таким чином, є можливість сканувати газети великого формату, книги, що погано розгортаються. Із початку 2019 року на цьому сканері відскановано 5 346 сторінок газет.

У 2019 році Центр «Вікно в Америку» ЦНБ став учасником конкурсу, запропонованого Посольством США в Україні серед бібліотек, у яких розміщено центри. Метою конкурсу була організація навчань з актуальних питань бібліотеки для персоналу бібліотек переміщених університетів "*WOA on the Go*": професійна підтримка персоналу бібліотек переміщених університетів». Центр «Вікно в Америку» ЦНБ став одним із переможців у спільному проєкті Харкова, Полтави і Вінниці з розроблення програми семінару-навчання для персоналу бібліотеки Донецького національного університету імені Василя Стуса (ДонНУ) та Східноукраїнського національного

університету імені В. Стуса. У межах реалізації гранту було придбано графічний монітор *Huion Kamvas GT-191* для реалізації проєктів Центру.

Тривала робота з повнотекстовими та наукометричними базами даних, книгами та журналами іноземних і вітчизняних видавництв в електронній формі з доступом в онлайн-режимі. Користувачам надавався доступ до БД, проводилися консультації, допомога у пошуку необхідної інформації. Доступ до БД здійснювався з усіх комп'ютерів, підключених до Інтернет через мережу Каразінського університету.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України №1213 від 06.11.2018 р. «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління МОН України, до електронних наукових баз даних» та з метою розвитку дослідницького потенціалу університету, підтримання належного науково-технічного рівня, Каразінський університет отримав доступ до наукометричних баз даних *Web of Science* та *Scopus* за кошти держбюджету, з 1 червня 2019 року доступ було продовжено. Працівники бібліотеки надають інформацію студентам та науковцям про вебінари, що постійно організує кампанія *Clarivate Analytics*. Онлайн-семінари присвячено додатковим можливостям платформи *Web of Science*.

Завдяки сприянню почесного доктора Каразінського університету О. Ярославського науковці і студенти отримали доступ до найбільшої й поважної повнотекстової колекції академічних журналів із різних галузей знань – публікацій Оксфордського університетського видавництва «*Oxford University Press*».

**Бази даних, доступ до яких надавався ЦНБ в онлайн-режимі
протягом 2018/2019 навчального року**

№ з/п	Назва	Зміст
Бази даних, придбані за кошти МОН України		
1	Web of Science	БД від <i>Clarivate Analytics</i>

№ з/п	Назва	Зміст
		- найвідоміша наукометрична бібліографічна база даних наукових статей із престижних періодичних видань, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реальної цитованості цих матеріалів
2	SCOPUS	Найбільша у світі наукометрична бібліографічна й реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях.
Бази даних, придбані за кошти Каразінського університету		
3	EBSCO	Мультидисциплінарна англійська повнотекстова база, яка містить понад 10 000 назв періодичних видань з усього світу.
4	Institute of Physics Publishing	Наукові періодичні видання бази даних <i>IOPScience</i> – архів понад 70 назв видань, 700 000 статей із різних розділів фізики.
5	Журнали Королівського товариства (Royal Society Publishing)	Фізика, математика, біологія.
6	Cambridge University Press	Журнали із прикладних наук, бізнесу, менеджменту, геонаук, гуманітарних наук, медицини, фізики, математики, соціальних наук.
7	CUL Online	Бібліотека навчальної літератури – понад 1200 українськомовних навчальних посібників та підручників, рекомендованих МОН України, з економічних, гуманітарних і природничих наук.
	USMLE	Програма-інструмент оцінки знань студентів вищих медичних закладів освіти для підготовки до державних іспитів КРОК.
Бази даних, придбані за сприяння спонсорської допомоги		
9	<u>Oxford University Press</u>	Одна з найбільших і поважних колекцій академічних журналів із різних галузей знань – публікації Оксфордського університетського видавництва. Понад 300 журналів мають високий рейтинг у світовій науці й охоплюють природничі науки, математику, гуманітарні та соціальні науки, економіку та фінанси, юриспруденцію, особливо цінні в колекції видання з біології та медицини.
eLibraryUSA: доступ до електронних БД, передплачених для центрів «Вікно в Америку» Посольством США в Україні) (доступ у Центрі «Вікно в Америку»)		
1	Academic OneFile, JSTOR, ProQuest Dissertations & Theses Database, Research In Context, PressReader, Flipster, Канопу, Digital Literacy, Opposing Viewpoints in Context,	10 повнотекстових англійських баз даних із суспільних та гуманітарних наук, медицини, мови і літератури, філософії та релігії, освіти, бізнесу, природничих наук, медійних ресурсів тощо.

№ з/п	Назва	Зміст
	American History In Video	
Тестові доступи		
1	BioOne	Журнали з біології, екології та питань охорони навколишнього середовища
2	<u>SciFinder</u>	Програма бази даних CAS (<i>Chemical Abstracts Service</i>), підрозділу Американського хімічного товариства, для пошуку досліджень із хімії та суміжних наук
3	Statista	Портал статистики: аналіз ринку цифрових технологій; аналіз споживчих ринків; галузеві звіти (тренди, поточний стан, прогноз); багатосторінкові доповіді на певну тему, підкріплені статистикою.
4	Dimensions	Система нового покоління від компанії <i>Digital Science</i> . Платформа <i>Dimensions</i> об'єднує інформацію про наукові статті, клінічні дослідження, патенти, гранти, показники цитованості та альтернативні метрики впливовості наукових публікацій.

Науковці також мають доступ до мультидисциплінарної колекції із 2 211 наукових журналів міжнародного видавництва «*Springer Nature*».

Бібліотека підтримує сторінки ЦНБ у соціальних мережах. На цих сторінках вона надає інформацію про її діяльність та анонсує події, на які запрошує усіх користувачів:

<https://www.facebook.com/Karazin.library> ,

<https://www.facebook.com/dspace.univer.kharkov>

<https://www.facebook.com/eScriptoriumCNB>

<https://www.facebook.com/ScientificLoan>

<https://www.facebook.com/el.resursy.karazyn>

<https://www.facebook.com/WoAKharkiv>

www.facebook.com/Болгарский-язык-в-Харькове-1887952578138871

7.3. Культурно-просвітницька діяльність

Культурно-просвітницький напрямок у діяльності бібліотеки вважається одним із важливих, оскільки завдяки йому реалізується вплив на духовність, культуру студентської молоді. Мета діяльності ЦНБ – перетворити бібліотеку на центр комунікації студентів та викладачів. Бібліотека є базою для проведення партнерських та університетських заходів різних рівнів: загальноуніверситетських, факультетських, а також студентських клубів за інтересами. Серед них – науково-практичні конференції, семінари, лекції, зустрічі, виставки тощо.

Протягом 2018/2019 навчального року у ЦНБ було організовано 167 книжково-ілюстративних і 8 художніх виставок, на сайті репрезентовано 5 нових віртуальних виставок.

Популяризація історичних знань була і залишається надалі пріоритетним напрямком у виставковій діяльності. Було організовано книжкові експозиції: «День Соборності України», «Свіча пам'яті. Голодомор 1932–1933 рр.» (постійно діюча протягом 2018 року), «День Конституції України», «День незалежності України», «1918 рік в історії Центрально-Східної Європи», «Україна – це Європа» та інші. У травні – червні 2019 року експонувалася фотовиставка військового кореспондента «Радіо Свобода» Андрія Дубчака «Лінія фронту. Рік 2018». Головна ідея цього проєкту – показати через людей та емоції війну такою, якою вона є насправді.

У зв'язку з проголошенням в Україні 2018 року Роком реалізації правопросвітницького проєкту «Я маю право», у ЦНБ було широко розгорнуто експозицію «Знаю! Дію! Захищаю!», на якій експонувалося понад 120 видань правової літератури.

Спільно з фізичним факультетом університету і факультетом фізики, астрономії та прикладної інформатики, Музеєм Ягелонського університету (Польща, м. Краків) та за сприяння Генерального консульства Республіки Польща в Харкові у вересні 2018 року було репрезентовано виставку «Під

провідною зіркою науки: Маріан Смолюховський — яскравий фізик і визначна людина». Польським фізичним науковим товариством засновано медаль М. Смолюховського, яка вручається з 1965 року за досягнення у галузі фізики.

Наприкінці жовтня 2018 року в ЦНБ було репрезентовано планшетну виставку архівних документів «Україна та Німеччина: до століття встановлення дипломатичних відносин (1918–2018)». Пошуком і відповідною підготовкою дипломатичних документів до експозиції займалися представники Міністерства закордонних справ України, Державної архівної служби України, Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин, Сіверського інституту регіональних досліджень за сприяння Представництва Фонду Ганса Зайделя в Україні. Виставку відкривали: Генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина Вольфганг Мьоссінгер, представник Фонду Ганса Зайделя Тетяна Золотар, керівник Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин, професор Ірина Матяш.

У листопаді 2018 року у виставковому залі було репрезентовано експозицію про життя і творчість «Певець любови Нікос Енгопулос (1907–1985)» – видатного грецького поета і художника покоління 30-х років, провідного представника сюрреалістичного руху в Греції. Виставку створено Одеською філією Фонду Грецької культури до 110-річчя від дня народження поета і художника та експоновано у межах XVIII сезону «Дні грецької культури».

20 листопада відбулося відкриття виставки «Майстерні пам'яті», присвяченої пам'яті Голокосту в Україні. На виставці було репрезентовано історичні довідки, спогади та біографії свідків подій Голокосту із семи українських міст – учасників проєкту. Було репрезентовано інформацію про сучасні проєкти, присвячені збереженню пам'яті про Голокост. У межах заходу відбулася презентація творчих проєктів онлайн-конкурсу «Вчимося пам'ятати», що проводиться за сприяння Міністерства закордонних справ Федеративної

Республіки Німеччина та Посольства Федеративної Республіки Німеччина у м. Київ у межах «Програми з розширення співпраці з громадянським суспільством у країнах Східного партнерства – 2018».

Книжково-ілюстративну експозицію «Гортаючи сторінки історії...» було приурочено до наукової конференції психологів. На виставці репрезентовано роботи науковців Харківської школи психологів 20-х – 30-х років: Любовського П. М., Потєбні О. О., Чанова Ф. Ф., Ковалевського П. І., Багалія Д. І. та інших учених Слобожанщини і Харківського університету. У листопаді – грудні 2018 року у ЦНБ експонувалася книжково-ілюстративна виставка, присвячена 100-річчю від дня заснування НАН України, експонувалися праці В. І. Вернадського, з ім'ям якого пов'язане заснування Української АН. Окремі розділи експозиції було присвячено 12 першим академікам УАН та президентам НАН України. Частину експозиції репрезентувала література, присвячена 100-річчю від дня народження Бориса Євгеновича Патона – видатного українського вченого, визначного громадського діяча, талановитого організатора науки, академіка НАН України, президента НАН України з 1962 року.

Загалом у ЦНБ було проведено понад 400 різноманітних культурно-просвітницьких заходів різного спрямування: це презентації видань, виставок, у тому числі – художніх, розмовні клуби, культурні та інформаційні заходи, а також екскурсії бібліотекою. Великою популярністю користуються серед відвідувачів ЦНБ екскурсії. Проводяться ці заходи для різних категорій відвідувачів: для колег-бібліотекарів, для студентів і школярів, для почесних гостей Каразінського університету та науковців. Усього протягом минулого навчального року було проведено 72 екскурсії. Бібліотека бере участь у Днях відкритих дверей, для випускників шкіл також було організовано ознайомчі екскурсії бібліотекою. Усього бібліотеку відвідало понад 400 потенційних абітурієнтів Каразінського. ЦНБ впроваджує активну співпрацю із вчителями та школярами Харкова й організує інформаційні та тематичні заходи під час

шкільних канікул із майбутніми абітурієнтами. Активно залучає до співпраці ЦНБ проєкт «Відкрий для себе Каразінський» та центр підвищення кваліфікації. Активну участь у цих заходах бере також Центр «Вікно в Америку». Зокрема, за період початку літніх канікул бібліотеку відвідали близько 20 шкільних груп із різних шкіл Харкова. Під час таких зустрічей школярі дізнаються про можливості сучасної бібліотеки та ресурси, що наявні у ЦНБ.

У центрі «Вікно в Америку» продовжують регулярно зустрічатися учасники розмовних клубів: *Public Speaking Club*, *Movie Club*, *SpeakingHUB*, *Access program*. Лідерами клубів є волонтери, випускники американських програм обміну або студенти університету. Активно співпрацює з Центром Відділ реклами та брендингу Каразінського університету, відбувається багато спільних заходів. Центр «Вікно в Америку» за перше півріччя 2019 року продовжував проводити масові заходи для студентів і працівників університету та школярів Харкова. Кожна зустріч із представниками Посольства США в Україні – це передовсім відкрита можливість для студентів університету та майбутніх абітурієнтів зустрітися із дипломатами та поставити цікаві запитання. В інформаційному центрі «Вікно в Америку» за підтримки Корпусу Миру в Україні відбулася відкрита дискусія “*Wonderful Women of Color: Impact of Black Women on American Culture*”. У березні 2019 року було проведено зустріч із Девідом Шульцом, професором політології університету Міннесоти (США). Пан Шульц провів лекцію, присвячену сучасній американській політиці та політичному устрою США.

4 червня 2019 року ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна відвідали Полковник Воффорд, який працював радником із питань оборонної політики Посла Місії США при НАТО та представника Міністра оборони США у Європі (на цій посаді він координував роботу представників офісу Міністра оборони США, Об’єднаного Комітету Начальників Штабів ЗС США та Державного Департаменту США для врахування національних інтересів під час формування

політики НАТО), а також полковник Петерс, що керує відділом оборонного співробітництва. Було проведено зустріч зі студентами.

Харківський центр «Вікно в Америку» за конкурсом Американського Дому у Києві визнано найкращим в Україні.

У 2018 році на базі Кирило-Мефодіївського центру ЦНБ, який відкрито за сприяння Посольства Болгарії в Україні, було створено клуб «Слов'янські виміри». Він об'єднав людей, які цікавляться традиційною та сучасною культурою слов'янських народів. Було проведено 6 засідань клубу. 22 листопада 2018 року з роботою Центра ознайомилися: Президент Болгарської академії наук академік Юліан Ревалскі, голова Харківського міського товариства болгарської культури імені Марина Дринова Володимир Саленков, учасники Міжнародної наукової конференції «Чорне море та Причорномор'я як контактна зона цивілізацій та культур (IX Дриновські читання)».

У листопаді 2018 року в межах закриття XVIII сезону «Дні грецької культури» відбулася презентація репринтного видання «Гомер. Одиссея: Уривки з поеми / переклад із давньогрецької О. О. Потебні» (Потебня А. А. Отрывки из перевода Одиссеи // Потебня А. А. Из записок по теории словесности. – Харьков: Тип. и литогр. М. Зильберберг, 1905. – С. 538–583). Це перший переклад частини гомерівської «Одіссеї» українською мовою. Перевидання праці О. О. Потебні супроводжується вступом О. В. Сучалкіна та статтею Ф. Й. Луцької.

18 травня 2019 року в Каразінському університеті відбулася низка заходів із нагоди святкування Дня Європи в Україні. Фахівці ЦНБ підготували книжково-ілюстративну виставку «Літературні раритети Європи». Серед експонатів – прижиттєві видання класиків європейських країн і унікальні видання української літератури. Крім цього, відвідувачі побачили факсимільне видання рідкісних гравюр XV–XVII століть, колекцію яких зібрав словенський

вчений Янез Вайкард Вальватор під час своїх мандрів Європою у 1659–1672 роках, — *“Iconotheca Valvasoriana”*.

Серед поважних іноземних гостей ЦНБ також були: Генеральний Консул США в Україні Кімберлі А. МакДональд; Джон Сілвер – аташе з питань вивчення англійської мови Посольства США в Україні; Томас Воффорд, аташе з питань армії та оборони Посольства США в Україні; полковник Роберт Петерс, голова відділу оборонного співробітництва Посольства США в Україні, Хелена Красовська, професор, віце-директор Інституту славістики Польської Академії наук (м. Варшава).

7.4. Наукова і методична діяльність ЦНБ

Працівники бібліотеки поєднують у своїй науковій роботі бібліотечно-бібліографічну практику з історико-книгознавчими дослідженнями, здійснюють виявлення, формування, зберігання, наукове опрацювання та дослідження фонду стародрукованих книг і рідкісних видань XIX–XX ст., працюють над збереженням фонду, у тому числі – електронних видань, створюють покажчики, репрезентують дослідження у фахових виданнях, організують і беруть участь у наукових семінарах та конференціях.

Протягом навчального року було репрезентовано 18 статей фахівців ЦНБ та 7 статей про ЦНБ у різних виданнях. У колективній монографії «Бібліотека в системі академічних цінностей університета» видавництва Народної української академії було репрезентовано розділ «Бібліотека як важнейший системообразуючий елемент академічної культури», авторами якого є І. Журавльова та Н. Лазаренко.

Одним із напрямів наукової діяльності ЦНБ є участь у наукових семінарах і конференціях. За навчальний рік 57 фахівців ЦНБ взяли участь у 22 заходах, із них 7 – міжнародних.

Із 26 до 28 вересня 2018 року включно в бібліотеці проходила Міжнародна наукова конференція «Креативність класики: сучасна бібліотека очима молодих», яку було організовано бібліотеками Харківського зонального методичного об'єднання спільно з Харківською державною науковою бібліотекою імені В. Г. Короленка, Українською бібліотечною асоціацією, Бібліотекою факультету фізики, астрономії і прикладної інформатики Ягеллонського університету, Музеєм Ягеллонського університету «*Collegium Maius*» (Польща, м. Краків) та за сприяння Генерального консульства Республіки Польща в Харкові. У заході взяли участь бібліотекарі, викладачі, фахівці закладів вищої освіти, школярі старших класів, студенти, аспіранти, молоді вчені. На конференції було репрезентовано 39 доповідей та презентацій, авторами яких були 47 доповідачів із Харкова, Києва, Ужгорода, Сум, Полтави, Одеси, Польщі, а також дистанційні доповіді фахівців із Німеччини та Сполучених Штатів Америки. Активну участь у конференції взяли викладачі та студенти ХНУ імені В. Н. Каразіна, школярі 27-го фізико-математичного ліцею м. Харкова. У конференції брали участь 10 фахівців із різних бібліотек Республіки Польща, які активно виступали з доповідями і брали участь у дискусіях та обговореннях актуальних питань діяльності сучасних бібліотек. Також гостем конференції був представник Міністерства культури України Чмирь О. В. – держексперт Директорату державної мовної політики. У межах роботи конференції відбулося перше засідання Академічного гурту «*Experto crede*» («Вірте досвідченому!»). Академічний гурток, створений відомими університетськими науковцями для популяризації науки, за мету ставить обговорення нагальних питань науки, презентації провідних вчених, результатів їхніх досягнень на засіданнях гуртка та на зустрічах відомих людей науки з молоддю – студентами та школярами. У першому засіданні взяли участь: ректор ХНУ імені В. Н. Каразіна, академік В. С. Бакіров, проректор, академік М. О. Азаренков, члени-кореспонденти АН України М. О. Мchedlov-Петросян,

Ю. Г. Шкуратов, провідні вчені, студенти Каразінського університету, учні загальноосвітніх шкіл м. Харкова, які поділилися своїми роздумами про роль бібліотеки в освіті, науці, культурі. На засіданнях гуртка лунала дискусійна тема «Чи треба боятися штучного інтелекту?», відбулася зустріч із членом-кореспондентом Національної академії наук України, професором, доктором фізико-математичних наук, завідувачем кафедри астрономії та космічної інформатики фізичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, представником харківської наукової планетної школи академіка М. П. Барабашова Юрієм Шкуратовим.

ЦНБ приділяє велику увагу збереженню фондів і електронних ресурсів, організуються семінари, круглі столи із зазначеної теми. Протягом минулого навчального року пройшли два семінари. У жовтні 2018 року спільно з Національною бібліотекою України імені В. Вернадського відбувся V Науково-практичний семінар «*Ad fontes*: збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи». У заході взяли участь фахівці провідних бібліотек України й Академічної бібліотеки Латвійського університету (м. Рига), а також працівники ТОВ «Цифрова країна» (м. Київ) і ПП «Архівні інформаційні системи» (м. Київ). У межах роботи семінару було проведено круглий стіл із теми: «Проблеми збереження культурного надбання: газети». У квітні 2019 року відбувся VI Науково-практичний семінар «*Ad fontes*: манускрипти у бібліотеках і архівах». Співорганізаторами заходу виступили: Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; Львівська національна наукова бібліотека України імені Василя Стефаника; Академічна бібліотека Латвійського університету. У роботі семінару взяли участь 61 учасник – представники бібліотек ЗВО Харкова, університетських архівів Каразінського та медичного університетів, Державного архіву Харківської області, наукові співробітники Науково-дослідного, проектно-конструкторського та технологічного інституту

мікрографії (НДІ мікрографії). Відбувся круглий стіл «Харків, який ми відкриваємо: таємниці, пошуки, знахідки...», у засіданні якого взяли участь історики-краєзнавці, дослідники, журналісти, видавці: А. Бондарев, Г. В. Іжицький, В. Н. Миславський, А. Ф. Парамонов, І. С. Потаніна, О. О. Савчук.

20 червня 2019 року на базі ЦНБ відбувся Міжнародний круглий стіл «Проблеми інформатизації архівної справи: цифровізація як засіб забезпечення потреб інформаційного суспільства (до 50-річчя від дня заснування ЦДНТА України)».

Фахівці ЦНБ взяли активну участь в організації університетських заходів, присвячених Дню науки. Зокрема, відбулася онлайн-зустріч з американським астронавтом Хайдемарі Мартою Стефанишин-Пайпер. Українка за походженням, вона стала 445 людиною, яка побувала в космосі. Із нагоди другого Дня італійської науки у світі до мегаподії «Леонардо та Місяць», присвяченої 500-річчю від дня смерті Леонардо да Вінчі та 50-річчю від дня першої висадки людини на Місяць було розгорнуто масштабну книжково-ілюстративну виставку. Під час неї було експоновано літературу про життя і багатогранну творчість геніального італійського дослідника, винахідника, художника Леонардо да Вінчі, репрезентовано рідкісні видання з астрономії XVI–XVII ст., прижиттєві видання Г. Галілея, Й. Кеплера, Й. Байєра, Х. Гюйгенса, Т. Браге, С. Любенецького та ін., праці з астрономії XIX–XX ст. професорів Харківського університету. Експозицію з великим зацікавленням оглянули численні учасники конференції – італійські та українські фахівці, серед яких – Надзвичайний і Повноважний Посол Італії в Україні Давіде Ла Чечіліа, заслужений професор Неапольського університету імені Фрідріха II Массімо Капачіоллі, науковий директор Національного інституту астрофізики (м. Рим) Філіппо Дзербі та ін.

Як завжди, велику цікавість викликав традиційний захід «Напередодні 32 травня» – він традиційно відбувається у Центральній науковій бібліотеці кожні два роки вже понад десятиріччя. Відзначаючи Європейський день парків (*The European Day of Parks, EDoP*), темою 2019 року було визначено «Природа не визнає жартів: вона завжди правдива, або стежкою барона Мюнхгаузена». Організатори заходу – Центральна наукова бібліотека, Ботанічний сад, Науково-дослідний інститут біології, Науково-дослідний інститут астрономії, кафедра ботаніки біологічного факультету Каразінського університету, Музей барона Мюнхгаузена у Дунте (Латвія). Посольство Латвії в Україні забезпечило учасників матеріалами про історію, культуру і туризм Латвії, Солодке привітання отримали учасники від фахівців корпорації «БІСКВІТ – ШОКОЛАД». Заступник Генерального директора з основних питань корпорації В. Г. Єгорова розповіла про виготовлення харківських цукерок, подарувала бібліотеці книги про історію створення корпорації та альбоми світлин із харківськими кондитерськими етикетками за 40 років. У межах заходу експонувалася виставка рідкісних видань із ботаніки, старовинних книг із кулінарними рецептами.

ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна очолює Харківське зональне методичне об'єднання бібліотек закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації – це 35 бібліотек ЗВО державної форми власності Харківської, Полтавської і Сумської областей. За звітний період було проведено 3 засідання директорів бібліотек закладів вищої освіти Харківського зонального методичного об'єднання. Для різних категорій фахівців бібліотек Об'єднання проведено семінар-практикум, продовжила свою роботу «Школа методиста» «*Library 2 library*». У бібліотеках Об'єднання триває професійний конкурс «Бібліотекар року». На звання «Бібліотекар року – 2018» у звітному році претендували 7 фахівців із 4 бібліотек методичного об'єднання.

На базі ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна, Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого і Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету наприкінці травня 2019 року пройшло професійне стажування фахівців Наукової бібліотеки Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля в межах проєкту Благодійного фонду «Бібліотечна країна» «Підтримка бібліотек переміщених університетів Сходу та Криму» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Протягом 2018 року фахівці ЦНБ підвищували кваліфікацію. Два фахівці ЦНБ відвідали бібліотеки м. Кракова (Польща) з метою ознайомлення з досвідом роботи польських колег. Керівник центру «Вікно в Америку» у листопаді – грудні 2018 року взяла участь у професійній програмі обмінів «Агенти змін ХХІ століття: посилення програм американських куточків у відповідь до вимог ХХІ століття», що проводився у Сполучених Штатах Америки. Програму було організовано для керівників американських центрів, що функціонують при бібліотеках різних країн світу.

Із 1 квітня до 24 травня 2019 року включно три працівники науково-бібліографічного відділу підвищували кваліфікацію за програмою «Технології дистанційного навчання у закладах вищої та фахової передвищої освіти» в Інституті післядипломної освіти та заочного (дистанційного навчання) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Було створено такі дистанційні курси: «Формування академічної культури: інформаційно-бібліографічна грамотність для магістрів, аспірантів, науково-педагогічних працівників», «Формування академічної культури: інформаційно-бібліографічна грамотність для педагогічних працівників», «Формування академічної культури: інформаційно-бібліографічна грамотність для студентів-бакалаврів». За результатами захисту випускних робіт видано сертифікати про підвищення кваліфікації.

До складу науково-методичної комісії сектору вищої освіти № 14 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти Науково-методичної ради МОНУ у підкомісію № 306 «Бібліотечні технології» включено заступника директора ЦНБ Бабичеву О. Г., до складу Бібліотечної ради Міністерства культури України – директора ЦНБ І. К. Журавльову. На початку 2019 року наказом ректора ХНУ імені В. Н. Каразіна оновлено склад Бібліотечної ради університету, яку очолює проректор із наукової роботи В. О. Катрич.

Бібліотека постійно вивчає, аналізує та враховує інтенсивний розвиток і поширення інформаційних технологій в освітню та наукову діяльність, подальший розвиток мобільних технологій, вплив соціальних мереж на розвиток бібліотечної справи. Бібліотека прагне у своїй діяльності досягнути якісно нового рівня освітніх, наукових інформаційних потреб для університетської спільноти.

VIII. МУЗЕЙНО-ВИСТАВКОВИЙ КОМПЛЕКС УНІВЕРСИТЕТУ

8.1. Музей історії університету

Співробітники музею проводять екскурсійну, фондову, виставкову, методичну, науково-дослідну, навчальну, профорієнтаційну та просвітницьку роботу. У 2018 році за підтримки Каразінського університету та Харківської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України було проведено реекспозицію центральної частини музею та встановлено 6 інтерактивних панелей. Наразі створено спеціальне програмне забезпечення, за допомогою якого на інтерактивних панелях презентуються бази даних, що висвітлюють різні напрямки діяльності сучасного університету.

Протягом 2018/2019 навчального року музей відвідали близько 3 850 студентів, слухачів Інституту міжнародної освіти, Центру післядипломної освіти, школярів (у межах проєкту «Відкрий для себе Каразінський»), випускників Каразінського університету різних років, гостей університету, у тому числі – послы Норвегії й Італії, аташе посольства Франції та Швейцарії, а також делегації з Болгарії, США, Великої Британії, Естонії, Туреччини, Кореї, Китаю, Італії, Німеччини. Усього було проведено 170 екскурсій.

У 2018/2019 навчальному році до фондів музею надійшло понад 100 одиниць зберігання, які пройшли наукову обробку й були розміщені у фондосховищі. Серед них – подарунок від Болгарської Академії наук – медалі із зображенням речей, знайдених у золотому скарбі Панагюрище. Поповнювалася та упорядковувалася музейна бібліотека, триває каталогізація фотоархіву та створення електронного каталогу фондів.

У звітний період проведено 3 тимчасові виставки, серед яких: Виставка фізичних приладів ХІХ ст., «Документи студентів Харківського університету ХІХ – початку ХХ ст.» та «Харків як університетське місто: виставка листівок, конвертів і марок». Також музей став співорганізатором виставки «Українські

сліди на Пйотрковській землі» (на матеріалах Державного архіву м. Пйотрков, Польща) й виставки рідкісних книг із ЦНБ та особистих речей М. П. Барабашова (у межах італійсько-українського проєкту «Леонардо та Місяць»). До Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні було проведено акцію – і знято відеоролик про життя студентів та викладачів в евакуації «Відлуння університетської пам'яті». Музей взяв участь в акції до Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів та у Днях відкритих дверей. Інформацію про музейні заходи було розміщено в мережі Інтернет та висвітлено на місцевому телебаченні і в пресі.

На базі музею було організовано заняття з курсу «Вступ до спеціальності» (1 курс) та музейну практику для студентів (2 курс), спецкурсу «Усна історія: теорія та практика» (3 курс), курсу «Інновації в музейній справі» (1 курс магістратури) історичного факультету, а також курсу «Музейний менеджмент» для студентів факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, заняття з музеєзнавства для студентів Харківської державної академії культури. Для студентів 1 курсу історичного факультету до Дня заснування університету проведено квест з історії університету. У межах Малого Каразінського університету на базі музею продовжує роботу гурток для школярів «Майстерність історика». Упродовж минулого навчального року в музеї відбувалися засідання Клубу університетських історій, у межах якого студенти відвідали з екскурсіями УФТІ, Харківський НДІ судових експертиз імені засл. проф. М. С. Бокаріуса, поспілкувалися з відомими вихованцями та викладачами Каразінського університету. Співробітники музею брали участь у роботі Асоціації вузівських музеїв м. Харкова та в організації X музеєзнавчої конференції «Луньовські читання».

У музеї щороку складається «Календар пам'ятних дат університету», ведуться електронні книги «Почесні доктори» та «Заслужені професори» Харківського університету, «Хроніка подій університетського життя».

Створюються бази даних університетських «місць пам'яті», іменних аудиторій Каразінського університету, пам'ятних дощок, присвячених професорам і видатним особам, пов'язаних із діяльністю університету. На базі музею спільно з історичним факультетом триває реалізація усноісторичного проєкту «Образи науки: Харківський університет у 1940–1980-х рр.». Наразі зібрано понад 300 інтерв'ю вихованців, викладачів та співробітників Каразінського.

8.2. Музей природи

Основна мета діяльності Музею природи – проведення наукової, навчальної та освітньої роботи. Одним із пріоритетних напрямків музейної діяльності є науково-експозиційна робота. Вже кілька років у Музеї природи проводяться роботи з реконструкції існуючих наукових експозицій, які впродовж багатьох років свого існування частково втратили свою наукову й інформаційну цінність, а також дизайнерську оригінальність. У зв'язку з цим співробітниками було розроблено експозиції з використанням нових технологій та сучасних ідей.

Роботи, які було розпочато із впровадження наукових сучасних експозиційних комплексів за темами «Комахи» та «Голкошкірі», на цей час вже наближаються до фіналу. У залі «Комахи» на площі 60 кв. метрів впроваджено ентомологічний матеріал за темою «Метелики», який розгорнувся у 8 експозиційних вітринах, також завершено впровадження експозиції «Будівельні інстинкти комах». Згідно з науково-експозиційними розробками, було повністю художньо оформлено та змонтовано над експозиційними вітринами за периметром всієї зали тематичний фриз. Також завершено впровадження наукової експозиції «Голкошкірі». Науковими співробітниками музею за звітний період було розроблено 7 нових наукових експозицій. Ці наукові розробки в подальшому також буде впроваджено для проведення навчальних занять, просвітницької діяльності, поширення наукових знань серед населення,

популяризації різноманітних напрямків біологічних та геологічних наук, екологічних та природоохоронних знань, підвищення освітнього й культурного рівня громадян.

Одним із важливих завдань наукових співробітників є проведення наукової роботи. Основним видом діяльності є наукові дослідження за тематиками, які розробляють співробітники музею відповідно до наукових планів. У минулому навчальному році було завершено за внутрішньоуніверситетською тематикою науково-дослідну роботу з тематики «Низькомолекулярні інгібітори фосфоліпази зміїної отрути як перспективні ліки у випадку укусів гадюки Нікольського». За результатами цієї роботи на Четвертому щорічному регіональному науковому симпозіумі, який проходив у межах концепції «Єдине Здоров'я», було зроблено наукову доповідь. У подальшому впродовж минулого навчального року було здійснено обробку наукового матеріалу, привезеного з експедиційного виїзду до Ефіопії за грантом Національного географічного товариства (США) «Вглиб лісу Гарена». Із науковцями інституту Палеозоології Польської Академії наук було проведено наукову роботу за колекцією Д. Соболева викопної фауни девонських брахіопод Святошських гір Польщі. Із метою налагодження наукових контактів у межах проекту програми «Трансграничне співробітництво Польща – Білорусь – Україна 2014–2020» співробітники музею взяли участь у міжнародній науковій конференції, яка проходила у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника під патронатом прем'єр-міністра Польщі Матеуша Маровецького. Тема доповіді була пов'язана з працею у межах дослідження колекції девонських морських відкладів фауни Келецько-Сандомирського кряжу Польщі, що зберігається в автентичному виді у Музеї природи вже більш 100 років. Науковці музею прийняли участь у XI Міжнародній іхтіологічній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології», що проходила у місті Львів, регіональній конференції «Наукові

дослідження на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду Харківщини», у щорічному семінарі XXV теріологічної школи, яка проводилася на базі Поліського заповідника, IX з'їзді Українського ентомологічного товариства.

Співробітники музею взяли участь у науковому спостереженні за орнітофауною на території орнітологічної станції «*Azov-Bleak sea ornithological station*» із моніторингу загрози орнітофауні від експлуатації Азовської ВЕС. Кілька років поспіль науковці Музею природи беруть участь у міжнародному проєкті – «Літня польова археологічна школа» що проходить на території Полтавської області в історико-культурному заповіднику «Більськ». Упродовж навчального року велося палеозоологічне визначення матеріалів, віднайдених на території Більського городища.

Колекції музею широко використовуються в дослідженнях, які проводяться фахівцями музею, вітчизняними вченими та спеціалістами з-за кордону. За результатами наукових досліджень науковими співробітниками Музею було опубліковано у фахових міжнародних та вітчизняних видавництвах 22 статті, 4 з яких опубліковані у виданнях, зазначених у міжнародних базах даних, 2 з них надруковані англійською мовою у журналах, що реферуються сервісом *Web of Science*.

Співробітники Музею природи за звітний час співпрацювали із закордонними науково-дослідними установами, з якими підтримують наукові зв'язки, – Зоологічним музеєм Осло (Норвегія), інститутом палеобіології Польської Академії наук, Інститутом зоології Баку (Азербайджан), Державним університетом Огайо, Коламбус, (США), Державним музеєм м. Брауншвейга (ФРН), університетом м. Айдин (Туреччина), університетом Лозанни (Швейцарія). Згідно з науковими договорами, Музей природи співпрацює з Національними природничими парками: «Подільські Товтри» Хмельницької області, «Пирятинським» Полтавської області, Карпатським біосферним

заповідником Закарпатської області, «Черемоським» Чернівецької області, «Кармелюкове Поділля» Вінницької області, «Ужанським» Закарпатської області.

Важливим напрямком роботи наукових співробітників Музею природи є фондова робота з поповнення музейних біологічних та геологічних колекцій, збереження експонатів, інвентаризації, визначенню та роботі з їхньої консервації та реставрації. У минулому навчальному році тривала робота зі створення фотокаталогу експозиційного матеріалу, а також електронної бази даних фондового та експозиційного матеріалу, готувалися до друку каталоги окремих груп тварин, скам'янілих зразків та палеонтологічних надходжень.

Музей є консультативним науково-методичним центром для краєзнавчих музеїв України, для викладачів закладів вищої та середньої освіти, фахівців науково-дослідних установ. Експозиції та наукові колекції музею використовуються для написання курсових і дипломних проєктів студентами ХНУ імені В. Н. Каразіна та інших ЗВО міста.

Фахівці музею готують школярів до участі в українських та міжнародних олімпіадах, багато з них посідають призові місця. Співробітники беруть участь у проведенні та суддівстві Обласних олімпіад юних геологів та дитячого мінералогічного конкурсу. Науковці музею брали участь в організації та проведенні щорічної юнацької конференції спільно з ЦДЮТ № 1 та КЮБЗ Харківського зоопарку й у Всеукраїнському конкурсі «Юний дослідник». Співробітники музею займаються волонтерською роботою у центрах реабілітації тварин (рукокрилі). Фахівці музею брали участь у виставці НПП «Слобожанський», «Природа – пізнавай та зберігай».

Колектив Музею природи є повноправним членом міжнародного об'єднання музеїв та професійних музейних працівників ICOM і бере активну участь у його роботі.

Для розширення інформаційного простору музей має свій вебсайт, на

сторінках якого висвітлюються всі новини життєдіяльності музею. Відвідувачі сайту можуть віртуально оглянути експозицію за допомогою 3D-панорамної екскурсії залами музею. За звітний період сайт Музею природи відвідало близько 9 тис. осіб.

Триває робота з розвитку туристичного проєкту Izi.Travel. На експонатах в експозиціях з'являються QR-коди, завдяки чому відвідувач за допомогою мобільного пристрою може отримати поширену інформацію про них.

Із метою поширення природничо-наукових знань серед населення Музей природи веде екскурсійно-лекційну роботу за 16 темами. Екскурсії проводяться українською, англійською та російською мовами. За звітний період у музеї проведено близько 2 000 екскурсій та занять, його відвідали 34 000 відвідувачів. Також Музей проводить благодійні екскурсії для малозахисчених верств населення, яких за звітний час було прийнято близько 4 тис. осіб.

8.3 Музей археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

У 2018/2019 навчальному році Музей археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна продовжував працювати як навчальний, науковий та музейно-методичний центр. Музей працював за декількома основними напрямками: екскурсійна діяльність, наукові дослідження, фондово-архівна робота, профорієнтаційні заходи й навчальна робота зі студентами та школярами.

У 2019 році до фондів Музею надійшло 3 687 знахідок. Архів Музею поповнили 6 наукових звітів про розкопки та розвідки в Харківській та Полтавській областях.

Постійну експозицію за 2018/2019 навчальний рік оглянуло близько 5 000 відвідувачів.

Важливо відзначити, що серед відвідувачів Музею були поважні іноземні гості: Надзвичайний і Повноважний Посол Арабської Республіки Єгипет в Україні пан Ельдін Алі ХОССАМ, консульський аташе пан Мохамед Марзук, китайська делегація у складі: Ван Дацзюня, першого секретаря посольства КНР в Україні; Лі Сіньюань, директора освітньої компанії «Літан»; Карло Іллюмінаті Поркарі, професора Римського університету «Тор Вергата» (м. Рим, Італія) та делегації Маріупольського державного університету у складі Олени Павленко, декана факультету іноземних мов, Ганни Трифонової, завідувача кафедри італійської філології; німецької делегації у складі: проф. Франк Діверніх, президент Франкфуртського університету прикладних наук (м. Франкфурт-на-Майні) – керівник делегації; пані Ангела Хорнберг, директор компанії «Адванс Хьюман Кепітал» (м. Франкфурт-на-Майні) пан Моріц Хунцінгер, головний виконавчий директор АТ «Кешклауд» (Люксембург); пані Юдіт Франке-Кремер, бізнес-мережа «Ріел Адвайс» (м. Франкфурт-на-Майні); д-р Йорг Франке, Почесний професор Технологічного інституту Карлсруе (м. Карлсруе); делегації Світового Банку у складі: старшого економіста пана Сухаса Д. Парандекара; консультанта пані Ірини Когут; делегації Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні у складі: Спеціальний посланник із питань реформ в Україні пан Георг Мільдбрадт; керівник проєкту *U-LEAD* в Україні Пан Бастіан Файгель; пан Бенедикт Геррман; радник програми пані Анна БУНЯК; директор із комунікацій пан Астрід КОЛЬ; радник із питань цифрових комунікацій і діалогу пан Артем КОМОЛОВ; фахівець із комунікацій пан Юрій СВІРКО; делегація Римського університету ла Сап'єнца (м. Рим, Італія).

Усього за 2018/ 2019 навчальний рік було проведено понад 350 екскурсій.

Завдяки активній роботі двох археологічних експедицій Каразінського університету щорічно збільшуються фонди музею. Зокрема, за звітний навчальний рік до музею надійшли цікаві артефакти доби раннього заліза та

пізнього римського періоду.

Музей проводить активну наукову роботу. Працівники Музею є керівниками та науковими співробітниками археологічних експедицій, проводять дослідження на території Полтавської (Більське городище) та Харківської (курганний могильник поблизу м. Дергачі) областей, беруть участь у роботі наукових конференцій, мають наукові публікації. Експедиції оснащені сучасними геодезичними приладами та пошуковою технікою.

У листопаді 2018 року наукові розробки співробітників Музею було репрезентовано на I Всеукраїнському археологічному з'їзді (м. Ніжин, Чернігівська обл.).

У квітні 2019 року співробітники Музею репрезентували результати новітніх досліджень Більського городища на науковій конференції у м. Люблін (Польща), підсумки міждисциплінарних досліджень цієї пам'ятки у м. Варшаві (Польща) підтримують тривалі наукові зв'язки з вченими різних країн. Згідно з договором про співробітництво з Тартуським університетом та Естонським Біоцентром (м. Тарту, Естонія), продовжено роботу з вивчення давнього населення України.

У цілому, протягом 2018/2019 навчального року науковці музею підготували монографічне видання за результатами археологічних розкопок на Більському городищі, 9 наукових статей, прочитано 12 доповідей на 8 міжнародних наукових конференціях.

Важливим напрямом діяльності музею є виставкова робота. Щорічно за участю його співробітників проводяться виставки досягнень польових сезонів.

У вересні 2018 року Музеєм археології нашого університету разом із групою Ю. Гошовського було підготовлено та репрезентовано виставку 3D-моделей черепів стародавніх людей «*Печать пращурів*», на якій можна було не лише простежити еволюцію людства з найдавніших часів, дізнатись цікаві факти стосовно першовідкривачів давніх гомінідів, ознайомитися с головними

результатами роботи палеолітичної експедиції Харкова (керівник – І. А. Сніжко), а також на власні очі побачити реальні об’ємні моделі унікальних знахідок. Уперше в Україні археологічний Музей репрезентував колекцію-3D-моделей викопних черепів за даними 3D-сканів, надісланих різними науковими організаціями світу. Виставка продемонструвала можливості використання сучасних технологій в археологічній науці.

У лютому 2019 року Музей археології став співорганізатором виставки *«Дивовижні історії Криму»*, яка розміщувалася у Виставковій мистецького Арсеналу (м. Київ) з лютого до травня 2019 року включно. На виставці було репрезентовано матеріали з розкопок античних (Херсонес, Маслини) та середньовічних (Суха Гомольша) експедицій Харківського університету (розкопки В. І. Кадеєва, В. О. Латишевої, В. К. Михеєва), що зберігаються у фондах Музею.

У квітні 2019 року у Виставковій залі Музею відкрилася тимчасова виставка *«Воїн у дзеркалі часу»*, яка продемонструвала розвиток озброєння давнього населення Дніпро-Донецького міжріччя від скіфського періоду до часів козацтва, особливості військового спорядження сучасних воїнів, а також внесок учених нашого університету у дослідження поселень та поховань початку раннього залізного віку – доби середньовіччя та Нового часу, дозволила ознайомитися із новими матеріалами фондів Музею археології, а також рідкісних знахідок із колекції Харківського обласного історичного музею.

У травні 2019 року Музей археології репрезентував матеріали новітніх розкопок Скіфської археологічної експедиції університету на Більському городищі (керівник – І. Б. Шрамко) на тимчасовій виставці *«Гелон. Нові відкриття та загадки»*, організованої сумісно з Історико-культурним заповідником «Більськ» Полтавської обласної ради (сmt. Котельва, Полтавська область).

На базі Музею працюють археологічні гуртки для школярів та студентів,

протягом 2018/2019 навчального року проведено лекції, секційні засідання таких конференцій: краєзнавча конференція (грудень 2018 року), секція раннього залізного віку XI Всеукраїнської наукової конференція «Проблеми історії та археології України. До 60-річчя від початку досліджень Більського городища Харківським університетом» (грудень 2018 року); Луньовські читання (квітень 2019 року), Каразінські читання (квітень 2019 року).

У листопаді 2018 року відбулася міжнародна наукова конференція «Чорне море та Причорномор'я як контактна зона цивілізацій і культур (IX Дриновські читання)», одна із секцій якої проходила на базі Музею археології, учасники та гості конференції також відвідали постійну експозицію Музею.

Із метою проведення профорієнтаційної роботи співробітники Музею брали участь у заході «Пізнай Каразінський» (15 травня – 14 червня 2019 року).

8.4. Навчальний центр «ЛандауЦентр» ХНУ імені В. Н. Каразіна

За 2018/2019 навчальний рік «ЛандауЦентр» зусиллями Каразінського університету, а також різноманітних організацій та інституцій проводив активну просвітницьку, популяризаторську і профорієнтаційну роботу.

У 2019 році «ЛандауЦентр» відзначив свої перші 5 років роботи. 3 січня 2019 року відбувся великий освітньо-розважальний захід «Нам 5 років!», у межах якого було підбито підсумки роботи центру за час його існування. Це десятки тисяч відвідувачів із різних країн світу, більш ніж 200 просвітницьких заходів; робота з такими відомими організаціями, як Оксфордський університет, Гете-Інститут, МАН і НАН України, компанії «Пларіум», «ТОУОТА» та ін.

Минулого навчального року було проведено понад 30 науково-просвітницьких заходів, серед яких – виставка «Німеччина – країна винахідників» за ініціативи Гете-Інституту та у співпраці з Товариством імені Фраунгофера та Товариством імені Макса Планка; просвітницька акція «Віруси і як їх перемогти» за підтримки UNICEF щодо необхідності вакцинації; «Свято

числа Пі», «Мої мрії про космос», «Ігри розуму» – за участі вихованців Малого Каразінського університету, Центру довузівської освіти та Харківського спеціального НВК імені В. Г. Короленка для сліпих дітей; День науки за підтримки видавництва «Ранок», Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості та ЦДНТА України та багато інших заходів.

За звітний період «ЛандауЦентр» відвідало більш ніж 70 тис. осіб – переважно це екскурсійні групи школярів та родини. Проте завдяки роботі проєкту «Мандрівна наука» до центру приїжджають групи з усієї України. Полтава, Мелітополь, Запоріжжя, Слов'янськ, Краматорськ, Новомосковськ, Дніпро, Енергодар та інші – така географія відвідувачів «ЛандауЦентру». Центр плідно співпрацював з туристичними фірмами, а саме: «Аби не вдома», «Краєвид» (м. Полтава), «Ново-Тур» (м. Новомосковськ), «Веселий глобус» (м. Енергодар), «Веста-Тревел» (м. Запоріжжя) та іншими.

У «ЛандауЦентрі» суттєво поповнився парк наукових експонатів – насамперед науковими зразками з фізики, оптики, механіки та інших наук, і цей процес відбувається згідно з основними цілями «ЛандауЦентру».

Найбільше «ЛандауЦентр» співпрацює з факультетами: біологічним, фізичним, філологічним, фізико-енергетичним, хімічним, комп'ютерних наук.

8.5. Культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр»

Упродовж 2018/2019 навчального року у ЄрміловЦентрі було проведено 6 виставкових проєктів.

- Гамлет Зінківський і арт-студія «Bob Basset» презентували проєкт «Предмети» у вересні – жовтні 2018 року, який зібрав рекордну кількість відвідувачів.

- У січні 2019 року в ЄрміловЦентрі відбулася виставка «*Exposures*. Клайпедська фотографія наприкінці ХХ ст.». Куратором виставки був Даріус Вайчекаускас, директор Клайпедського відділу Асоціації фотографів Литви. Виставка включала архівні та оригінальні вінтажні роботи клайпедської школи фотографії. Виставковий проєкт став щаблем до співпраці як між литовськими та харківськими митцями на базі ЄрміловЦентру, так і безпосередньої співпраці Центру з Клайпедським відділом фотографії.

- ЄрміловЦентр презентував у Харкові масштабну виставку-серіал «Озброєні та небезпечні» (під кураторством Миколи Рідного). Проєкт, що об'єднує групу художниць/художників і режисерок/режисерів, які працюють на перетині сучасного мистецтва та експериментального кіно, присвячений темі мілітаризації суспільства та, зокрема, ставленню молоді до насилля та зброї. Цей проєкт було підтримано Українським культурним фондом.

- Міжнародна виставка «Шлях Енея. Художники сьогодення сам-на-сам з минулим» під кураторством Бориса Філоненко (Україна) та Луки Фйоре (Італія) – було реалізовано за ініціативою Центру європейської культури «*Dante*» та Громадської організації «Еммаус».

Окрім виставкових проєктів, у центрі сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» проходило багато різноманітних культурно-просвітницьких заходів. А саме – програма до Ночі музеїв включала електронний аудіовізуальний перформанс «Симулятор мистецтва». Також відбулися зустрічі з українськими та зарубіжними митцями, кураторами, лекції від фотографів, філософів, архітекторів, перформанси та відеопокази.

Центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» організував Школу культурних менеджерів «Практикум» – для всіх, хто цікавиться креативними індустріями та проведенням мистецьких проєктів. Лекції та заходи школи відбувалися протягом жовтня – листопада 2018 року. У грудні 2018 року до 100-

річчя Академії наук України в ЄрміловЦентрі відкрилася виставка плакатів «Харків науковий: очима молодих дизайнерів».

Відбулася виставка дніпровського колективу *Fantastic Little Splash* «Вперед, угору, навсібіч», яка досліджує простір віртуальної реальності. Також у березні 2019 року відкрилася дебютна виставка миколаївських фотографів – Антона Малиновського та В'ячеслава Тешнера. У червні 2019 року пройшов проєкт за підсумками ленд-арт-симпозіуму «Могриця. Простір покордоння».

8.6. Художня галерея імені Генріха Семирадського

Упродовж 2018/2019 навчального року в Художній галереї імені Генріха Семирадського відбулося 11 виставкових проєктів.

Минулого навчального року галерея приймала у себе виставку Олександра Рідного та Анни Іванової «Ессе Ното».

Також у галереї було організовано персональні проєкти художників: Олексія Хомича («Чудовий світ»), Олександра Гладкого («Після роумінгу»), Олександра Іванова, Сергія Новікова, Віталія Гончаренка.

З успіхом пройшла виставка Ніни Вербук «Кольорові мандри», усі роботи, репрезентовані на виставці, художниця подарувала в колекцію нашого університету. У 2018/2019 навчальному році відбулися виставки: «Вдячність» Олександра Шеховцова за участю Тараса та Микити Середи, персональний проєкт Костянтина Колобова «Метаморфози» та виставка живопису Сергія Гая.

Діяльність галереї включає також кінопокази, творчі вечори та зустрічі з митцями.

8.7. Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька

Протягом звітнього періоду колектив Центру краєзнавства продовжував традиції наукового краєзнавства у стінах Каразінського університету і брав участь у реалізації наукових і просвітницьких заходів регіонального,

національного і міжнародного масштабу. Підрозділ задіяний у реалізації Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки, зокрема, у Проєкті 4.6. «Модернізація музейного комплексу» (С. М. Куделко) та у Проєкті 5.1. «Класика, що випереджає час» (вивчення і збереження кращих університетських традицій, збагачення університетської корпоративної культури, органічне поєднання традицій та інновацій) (О. І. Вовк, М. В. Проценко).

Продовжує діяти Договір про співробітництво між Центром краєзнавства та Академічною бібліотекою Латвійського університету (м. Рига), відповідальний за виконання – директор Центру С. М. Куделко. За ініціативи Центру було підписано Договір про співробітництво між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та Закладом освіти «Вітебський державний університет імені П. М. Машерова» (Білорусь). Відповідальною за реалізацію основних положень цього договору призначено заступника директора ТронькоЦентру О. І. Вовк.

На базі Центру краєзнавства продовжувалися заняття з курсу підвищення кваліфікації з дисципліни «Харківщинознавство» для вчителів міста й області. Центр традиційно є базою краєзнавчої навчально-виробничої практики для студентів 3 курсу денного відділення історичного факультету. Влітку 2018 року у межах практики відбулися екскурсійні виїзди до Полтави та Дніпра.

Центр краєзнавства спільно з історичним, філософським, філологічним факультетами та низкою інших університетських підрозділів виступив співорганізатором таких наукових форумів, як XXXVI Міжнародна краєзнавча конференція молодих учених «Краєзнавство у системі історичного знання (до 10-річчя Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька)», X Луцьківські читання «Музей в епоху глобальних трансформацій: проблеми і перспективи (до 100-річчя від дня народження А. Ф. Луцького)», II Всеукраїнська наукова

конференція «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 240-річчя від дня народження Г. Ф. Квітки-Основ'яненка» тощо.

Були проведені екскурсії (у тому числі англомовні) для гостей Каразінського університету з Болгарії, Естонії, Індії, Китаю, Таїланду та інших країн світу. Відбулося понад 10 виступів у мас-медіа (Харківське обласне телебачення тощо) з повідомленнями про історію Каразінського університету та досягнення його представників на теренах освіти, науки, мистецтва. На офіційному сайті ТронькоЦентру було репрезентовано низку онлайн-проектів і виставок, серед яких – «Святкові традиції в Харківському університеті (середина – друга половина ХХ ст.)», «Сторінки жіночої історії, написані представниками Харківського університету», «Гордість вітчизняної науки (до 90-річчя від дня народження І. І. Залюбовського)» тощо.

За участі співробітників ТронькоЦентру було підготовлено низку друкованих видань, у першу чергу – з історії Каразінського університету. Серед них – «Харківський університет і література: антологія творів випускників, викладачів і студентів», «Видатні постаті Каразінського університету ХІХ–ХХ століть» та ін. Триває робота над проектом багатотомного видання «Скрижалі історії Харкова (пам'ятники, меморіальні та анотаційні дошки)».

Центр щорічно готує пропозиції до Національного банку України та Укрпошти для утвердження переліку випуску ювілейних монет, конвертів і знаків поштової оплати.

ІХ. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У 2018/2019 навчальному році Каразінський університет приділяв велику увагу розвитку міжнародного співробітництва, що є однією з важливих умов позиціонування в міжнародному науково-освітньому просторі. Діяльність університету в галузі міжнародних зв'язків здійснювалася в таких напрямках: оптимізація інфраструктури міжнародної діяльності, що сприяє поглибленню міжнародної співпраці університету; співробітництво із закладами вищої освіти та установами зарубіжних країн; відрядження викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів за кордон для участі в наукових конференціях, школах, тренінгах та мовних курсах, проведення наукових досліджень, стажування, читання лекцій, навчання тощо; прийом іноземних фахівців і дипломатичних делегацій у ХНУ імені В. Н. Каразіна; участь структурних підрозділів університету та окремих викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів у конкурсах для отримання стипендій та грантів міжнародних організацій і фондів.

На сьогодні Каразінський університет має двосторонні договори про співробітництво з 193 ЗВО/організаціями-партнерами 49 країн світу, в тому числі – 17 країн Європейського Союзу. Протягом 2018/2019 навчального року проводилися заходи щодо оптимізації їхньої кількості та підвищення ефективності відповідно до чинних положень кожного договору. Слід зазначити, що факультети та інші структурні підрозділи Каразінського університету мають активізувати роботу із зарубіжними партнерами, в першу чергу – за тими договорами, за які вони відповідають згідно з наказами ректора. У 2018/2019 навчальному році найбільш успішне співробітництво велося з Альпійсько-Адріатичним університетом Клагенфурта (Австрія); Білоруським державним університетом, Білоруським державним університетом транспорту (Білорусь); Болгарською академією наук, Великотирновським університетом

імені Святих Кирила та Мефодія, Общиною Панагюриште, Софійським університетом імені Святого Климента Охридського (Болгарія); Університетом Англія Раскін (Велика Британія); Інститутом фізики імені Елевтера Андронікашвілі Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі (Грузія); Талліннським університетом (Естонія); Амброзіанською академією в Амброзіанській бібліотеці, Католицьким університетом Святого Серця, Національним інститутом астрофізики, Університетом Л'Аквіла (Італія); Університетом Барселони (Іспанія); Казахським університетом імені аль-Фарабі (Казахстан); Університетом Альберти (Канада); Аньхойським університетом, Головним відділенням Інститутів Конфуція, Лоянським педагогічним університетом, Ляонінським університетом, Сичуанським університетом, Харбінським інженерним університетом, Хебейським університетом іноземних мов, Шаньдунським науково-технологічним університетом (КНР); Варшавським університетом, Гданським університетом, Жешувським університетом, Зеленогурським університетом, Лодзьким університетом, Політехнічним університетом Лодзі, Сілезьким університетом у Катовіцах, Університетом імені Адама Міцкевича в м. Познань, Університетом імені Марії Кюрі-Склодовської, Університетом Миколая Коперника в Торуні, Щецинським університетом, Ягеллонським університетом (Польща); Белградським університетом (Сербія); Університетом імені Павла-Йозефа Шафарика в м. Кошице (Словаччина); Стамбульським комерційним університетом, Стамбульським університетом «Медіполь», Університетом Малтепе (Туреччина); Інститутом соціології Угорської академії наук (Угорщина); Політехнічною школою, Університетом Лілль 1, Університетом Ніцци – Софія Антиполіс, Університетом Париж-Південь, Університетом Поля Сабатьє Тулуза III (Франція); Вюрцбургським університетом Юліуса-Максиміліана, Європейським університетом Віадрина у Фракфурті-на-Одері, Університетом імені Фрідріха-Александра в Ерлангені-Нюрнберзі (ФРН); Університетом імені

Томаша Баті у Зліні, Університетом Палацького в Оломоуці, Університетом Південної Богемії в м. Чеське-Будейовіце (Чехія). У міжвузівському співробітництві активно брали участь факультети: геології, географії, рекреації і туризму, економічний, екологічний, іноземних мов, історичний, математики і інформатики, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем, фізико-технічний, фізичний, хімічний, юридичний, а також Інститут Конфуція, Управління міжнародних відносин, Центральна наукова бібліотека, Навчально-наукові інститути: міжнародної освіти та «Каразінська школа бізнесу», інші структурні підрозділи університету.

Каразінський університет підписав договори та угоди про співробітництво з Шуменським університетом імені Єпископа Костянтина Преславського (Болгарія); Бізнес-школою «ДКЛекс Екедемі» (Естонія); Університетом Чандігарх (Індія); Везувіанським Міжнародним інститутом археології та гуманітарних наук Фонду реставрації античних Стабій, Університетом Мессіни, Університетом Палермо, Університетом Парми (Італія); Циндаоським університетом, Ханчжоуським педагогічним університетом (КНР), Відкритим університетом Маврикія (Маврикій); Університетом економіки в Бидгощі, Ягеллонським університетом (Польща); Фракійським університетом (Туреччина); Університетом Поля Сабатьє Тулуза III (Франція); Женевською бізнес-школою (Швейцарія), Університетом прикладних наук, технології, бізнесу та дизайну, Університетом Вісмара – університетом прикладних наук, технологій, бізнесу і дизайну (ФРН).

Підписано оновлені меморандуми про співробітництво з Університетом Англія Раскін (Велика Британія), а також з Університетом Париж-Південь (Франція).

Також підписані Робочі програми співробітництва на 2019–2023 роки з Ляонінським університетом (КНР) у межах чинного договору про співробітництво.

Разом за 2018/2019 навчальний рік кількість відряджених за кордон викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів університету за всіма напрямками склала 613 осіб (із них викладачів та співробітників – 387 осіб; здобувачів вищої освіти: аспірантів – 19 осіб, студентів – 207 осіб), які виїздили до 49 країн. Найбільше закордонних відряджень було на факультетах іноземних мов, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, соціологічному, фізичному, хімічному, геології, географії, рекреації і туризму, економічному, медичному, математики і інформатики, ННІ «Каразінська школа бізнесу».

ХНУ імені В. Н. Каразіна прийняв із-за кордону, в тому числі – в межах міжвузівського співробітництва, 468 осіб із 50 країн. Майже всі факультети приймали іноземців, але найбільше їх було на факультетах: геології, географії, рекреації і туризму, економічному, іноземних мов, історичному, математики і інформатики, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, психології, соціологічному, фізико-технічному, хімічному, юридичному, а також в Інституті Конфуція, Центрі болгаристики та балканських досліджень імені М. Дринова, Інституті міжнародної освіти, Управлінні міжнародних відносин та Центральній науковій бібліотеці.

Продовжує зростати авторитет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на міжнародному рівні. З ініціативи іноземних державних та громадських установ у 2018/2019 навчальному році відбулася низка заходів міжнародного значення. Каразінський університет відвідали дипломати Єгипту, Італії, КНР, Республіки Кореї, Норвегії, ОАЕ, Польщі, Румунії, США, ФРН, Швейцарії, які виступали з лекціями для студентів і викладачів університету, брали участь у конференціях і круглих столах та інших заходах.

Серед міжнародних заходів, що відбулися в Каразінському університеті, слід навести нижчезазначені.

- За підтримки Генерального Консульства Республіки Польща в Харкові 27–28 вересня 2018 року в Каразінському університеті відбулася Міжнародна наукова конференція «1918 рік в історії Центрально-Східної Європи: до 100-річчя проголошення УНР та 100-річчя відродження Польської Державності». Захід відбувся за участі Генерального Консула Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові Януша Яблонського та Консула Яна Здановського. Українсько-Польський академічний центр науки і культури Центру міжнародного академічного партнерства Управління міжнародних відносин був співорганізатором заходу.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8200

- За підтримки Посольства Італійської Республіки в Україні з 25 до 27 вересня 2018 року включно в Каразінському університеті відбулася Міжнародна наукова конференція «Багатохвильова астрофізика від радіо-до гамма-променів». Захід відбувся за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Італійської Республіки в Україні Давіде Ла Чечіліа. Співорганізатор заходу – Українсько-Італійський академічний центр Центру міжнародного академічного партнерства Управління міжнародних відносин.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/research/all_conferences/conferences?news_id=8186

- 25 вересня 2018 року Надзвичайний і Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні пан Давіде Ла Чечіліа прочитав лекцію на тему «*Prospects for the development of international cooperation between Italian Republic and Ukraine*» студентам факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8191

- 28 вересня 2018 року – візит Тимчасово Повіреної у справах Посольства ОАЕ в Україні Аль-Раїс Наджала та аналітика з економічних питань Посольства ОАЕ Вікторії Рахматулліної з метою зустрічі з керівництвом Каразінського університету для знайомства та обговорення стану й перспектив двосторонніх зв'язків в освітній та науковій галузях.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8205

- 28 вересня 2018 року – візит Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Румунії в Україні пана Цуркану Крістіан-Леона з метою зустрічей із керівництвом Каразінського університету та прочитання лекції студентам.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8207

- 18–19 жовтня 2018 року – візит Генерального консула Німеччини Генерального консульства Федеративної Республіки Німеччина в Донецьку (офіс Дніпро в Україні) Мьоссінгера Вольфганга з метою зустрічі з керівництвом Каразінського університету та участі в міжнародній науковій конференції «Німецький ідеалізм: Німеччина–Україна. До 260-річчя від дня народження Йоганна Баптиста Шада».

http://www.univer.kharkov.ua/ua/research/all_conferences/conferences?news_id=8253

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8273

- 22 жовтня 2018 року – візит Генерального консула Німеччини Генерального консульства Федеративної Республіки Німеччина в Донецьку (офіс Дніпро в Україні) Мьоссінгера Вольфганга з метою відкриття виставки архівних документів «Україна та Німеччина у 1918–1923 роках. До 100-ліття встановлення дипломатичних відносин».

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8289

23 жовтня 2018 року – візит дипломата Посольства США в Україні Емілін Рейнольдс із метою ознайомлення з Центром «Вікно в Америку».

25 жовтня 2018 року – візит віце-консула Антоняна Карена для виступу з презентацією про Диверсифікаційну візову програму США.

5 листопада 2018 року – візит військового аташе Швейцарської Конфедерації Сульсера Урса з метою прочитання лекції.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8333

7 листопада 2018 року – візит делегації Арабської Республіки Єгипет на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Посольства Арабської Республіки Єгипет Хоссамом Ельдін Алі з метою зустрічі з керівництвом Каразінського університету.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8343

7 листопада 2018 року – візит китайської делегації на чолі з Першим секретарем Посольства КНР в Україні Ван Дацзюнем з метою зустрічі з ректором Вілем Бакіровим для обговорення питань співробітництва між ХНУ імені В. Н. Каразіна та Ханчжоузьким педагогічним університетом.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8345

15 листопада 2018 року – візит аташе з питань культури Посольства США в Україні Шона О'Хара з метою зустрічі з керівництвом та проведення Інформаційної сесії для представників закладів культури.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8399

6 грудня 2018 року – візит італійського диригента та композитора при Консерваторії міста Аквіла Ауреліо Каночіні (за підтримки Посольства Італії в Україні) з метою проведення лекції.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8447

25 січня 2019 року – візит Генерального Консула Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові Януша Яблонського з метою презентації проєктів, реалізованих у 2018 році за підтримки Генерального консульства Республіки Польща у Харкові.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8537

29 січня 2019 року – візит Генерального Консула Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові Януша Яблонського та консула Яна Здановського для участі в засіданні Асамблеї Вчених рад, присвяченій 214-ій річниці з приводу офіційного відкриття Харківського університету у 1805 році.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8544

5 березня 2019 року – візит Надзвичайного і Повноважного Посла Посольства Норвегії в Україні Хоперстада Уле Тер'є з метою зустрічі з керівництвом Каразінського університету для обговорення питання організації у Харкові конференції, присвяченої діяльності Фрідтйофа Нансена в Україні.

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8641

9 квітня 2019 року – візит Посла, Голови Представництва Європейського Союзу в Україні Хюга Мінгареллі, Першого секретаря, Радника з питань політики Евеліни Шульц, голови відділу преси та інформації Наташі Єфімофф з метою зустрічі з керівництвом Каразінського університету та проведення для студентів лекції-дискусії з теми «Відносини Україна – ЄС: сучасний стан».

http://univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8786

25 квітня 2019 року – візит корейської делегації на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Корейської Республіки в Україні паном Янг-Гу Лі з метою зустрічі з керівництвом Каразінського університету.

http://univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8853

21 травня 2018 року – візит засновника компанії «ОДК Груп», консультанта, лектора ізраїльського радіо та телебачення, доктора психології і філософії Одеда Кравчика з метою проведення лекції на тему «Прийняття рішень на шляху до успіху»

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8939.

24 травня 2019 року – візит Надзвичайного і Повноважного Посла

Італійської Республіки в Україні пана Давіде Ла Чечіліа з метою відкриття мегаподії «Леонардо Да Вінчі та Місяць».

http://univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8943

4 червня 2019 року – візит аташе з питань оборони Посольства США в Україні полковника Воффорда Томаса Квінна з метою зустрічі зі студентами та презентації стратегії НАТО.

http://univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8961

Серед заходів, що відбулися за участі представників міжнародних організацій та представництв в Україні, можна відзначити такі:

– 11 вересня 2018 року – візит директора HR-відділу німецької компанії «*Smith & Nephew AG*», провідного ділового тренера, сертифікованого менеджера з персоналу, Філіпа Рагера;

– 5–6 жовтня 2018 року – організація та проведення тренінгу «Критичне мислення та медіагігієна. Як не стати жертвою маніпуляцій та робити поінформований вибір» (за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Харкові)

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8234;

– 13 вересня 2018 року – візит делегації Національного наукового фонду США (http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8156);

– 21 вересня 2018 року – візит керівника Представництва Фонду Конрада Аденауера в Харкові Тіма Петерса та доповідача у справах країн північної, центральної та східної Європи Філіпа Дінстбіра (http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8170);

– 4–5 жовтня 2018 року – візит делегації Німеччини у складі президента Франкфуртського університету прикладних наук, професора Франка Діверніха, директора компанії «Адванс Хьюман Кепітал» (м. Франкфурт-на-Майні) Ангели Хорнберг, головного виконавчого директора АТ «Кешклауд» (Люксембург) Моріца Хунцінгера, представниці бізнес-мережі «Ріел Адвайс»

(м. Франкфурт-на-Майні) Юдіт Франке-Кремер, почесного професора Технологічного інституту Карлсруе доктора Йорга Франке (http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8225);

– 15 листопада 2018 року – візит делегації Національного контактного пункту «*HORIZON 2020*» у межах проведення «*Info Day NCP HORIZON 2020*» у м. Харків

http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8371);

– 5 грудня 2018 року – візит делегації Світового Банку з метою зустрічі з керівництвом ХНУ імені В. Н. Каразіна для ознайомлення з діяльністю університету та обговорення питань можливої співпраці

(http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/news?news_id=8443).

Х. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інформаційна активність Каразінського університету у 2018/2019 навчальному році характеризувалася концентрацією уваги на досягненнях закладу вищої освіти, його співробітників, студентів і випускників, інформуванні громадськості про історію, сьогодення та перспективи розвитку університету.

Центр зв'язків із громадськістю забезпечував створення та підтримку ефективної системи бренд-комунікацій Каразінського університету, розробку та реалізацію комунікаційних стратегій (рекламні, інформаційні, PR-кампанії), спрямованих на висвітлення його унікальних переваг та досягнень, запровадження та підтримку корпоративного стилю в діяльності ХНУ імені В. Н. Каразіна, розвиток наявної системи каналів комунікації, створення та розвиток нових можливостей для ефективних комунікацій із метою привернення уваги абітурієнтів та інформування зовнішньої громадськості про результати діяльності університету, його досягнення і переваги.

Робота Центру зв'язків з громадськістю проводиться на підставі бренд-стратегії ХНУ імені В. Н. Каразіна (рішення Вченої ради від 31 жовтня 2015 року), проєктів 2.1 «Абітурієнт Каразінського» та 3.2 «Університет відкривається світу» Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки (затверджено рішенням Конференції трудового колективу від 27 грудня 2018 року), Програми розвитку веб-забезпечення навчальної та наукової роботи Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (рішення Вченої ради від 27 вересня 2016 року, протокол № 2), Положення про центр зв'язків з громадськістю (наказ ректора № 0501-1/054 від 19 лютого 2016 року).

Протягом 2018/2019 навчального року прес-служба центру зв'язків з громадськістю забезпечувала підтримку зв'язків між представниками ХНУ імені В. Н. Каразіна та засобами масової інформації, систематично висвітлювала

діяльність освітніх, наукових та інших підрозділів Каразінського університету в інформаційно-медійному просторі регіону та країни, здійснювала регулярну моніторингову та аналітичну роботу.

Моніторинг інформаційних джерел засвідчив значне збільшення кількості медіа-публікацій, порівняно із попереднім звітним періодом, на 1 033 публікацій. Зокрема, з вересня 2018 до червня 2019 року включно присутність Каразінського університету в національному та регіональному медіапросторах засвідчують 2 342 публікації (у 2017/2018 навчальному році – 1 309 публікацій) (табл. 10.1). Піковими місяцями виявилися квітень та травень 2019 року – 452 та 435 публікацій, відповідно.

Таблиця 10.1

**Кількість медіа-повідомлень про Каразінський університет
(2018/2019 навчальний рік)**

Місяць	Загальна кількість публікацій
Вересень	184
Жовтень	96
Листопад	129
Грудень	137
Січень	299
Лютий	160
Березень	256
Квітень	452
Травень	435
Червень	167
Разом	2 342

Найбільшого резонансу в медійному середовищі набули такі події з життя ХНУ імені В. Н. Каразіна:

- вересень – входження Каразінського до світового рейтингу ЗВО (10 публікацій), відкриття виставки в Музеї археології «Печать предків» (8 публікацій);

- жовтень – візит члена Наглядової ради О. Ярославського до Каразінського університету (11 публікацій), відкриття виставки Варвари Каринської (8 публікацій);
- листопад – написання Всеукраїнського радіодиктанту в Каразінському університеті (13 публікацій), відкриття Студентського коворкінгу «*Karazin Student Hall*» (12 публікацій), входження Каразінського університету до світового рейтингу ЗВО *Round University Ranking* (12 публікацій);
- грудень – смерть професора А. П. Голікова (13 публікацій), нагородження кращих працівників харківських ЗВО (10 публікацій);
- січень – присвоєння Почесного доктора Каразінського університету О. Ярославському (31 публікація), День відкритих дверей (14 публікацій), святкування китайського Нового року (13 публікацій);
- лютий – пробудження бабака Тимка III (72 публікації), перемога школяра у всеукраїнській олімпіаді з фізики (8 публікацій);
- березень – проведення кубку «Що? Де? Коли?» (17 публікацій), міські учнівські турніри з історії та журналістики (16 публікацій), розробка комплексу заходів із протидії насильству – спільно з факультетом психології (15 публікацій), фотовиставка «Кольорові мандри» Ніни Вербук (12 публікацій);
- квітень – захворювання на кір (102 публікації), тиждень замінувань у Харкові (39 публікацій);
- травень – подія «Леонардо да Вінчі та Місяць» (33 публікації), святкування, присвячені Дню пам'яті та примирення (30 публікацій);
- червень – входження Каразінського університету до рейтингу *QS World University* (67 публікацій).

Високі позиції ХНУ імені В. Н. Каразіна у міжнародних і національних рейтингах викликали відповідний високий попит з боку мас-медіа. Особливого

резонансу набуло серед представників мас-медіа входження Каразінського університету до ТОП-500 найкращих закладів вищої освіти світу за версією міжнародного рейтингу *QS World University Rankings–2020*.

Загальна кількість сюжетів за 2018/2019 навчальний рік, які з'являлися на національних телеканалах, – 25, на регіональних – 76. Організовано 36 телефонних коментарів, 5 інформаційних інтерв'ю, 12 радіоефірів, 16 прямих ефірів на телебаченні, а також 16 прес-конференцій за підтримки Харківського прес-клубу та платформи «*Kharkiv Today*». Було налагоджено ефективну співпрацю із регіональними мас-медіа – телевізійним каналом «ЮА: Суспільне» та радіо «ЮА: Суспільне Харків», прес-центром «Харківський прес-клуб», завдяки чому було посилено частоту появи експертної думки представників ХНУ імені В. Н. Каразіна у регіональному медіа-просторі.

Найбільш активно інформаційні повідомлення про Каразінський університет транслювали такі мас-медіа:

- у національному медіапросторі з'являлись публікації про ХНУ імені В. Н. Каразіна в ІА «Укрінформ», УНІАН, «Сьогодні», «Дзеркало тижня», ІА УНН, «Обозреватель», «Кореспондент.net», «112.ua»;
- регіональні ЗМІ: газети «Вечерний Харьков», «Время»; інтернет-видання: ІА «*Status Quo*», «Новини Харкова», вебсайт медіа-групи «Объектив», «В Городе», ІА «ИнформБюро», «Харьковский Курьер», «Городской Дозор», *NewsRoom*, «Весь Харьков», «*Kharkiv Today*», «Комментарии.Харьков», «057.ua».

Найбільш активно у медіависвітленні подій Каразінського університету брали участь такі національні телеканали: ТК «Україна», «Інтер», «*NewsOne*», «ICTV», «1+1», «5 канал», «8 канал», «112 Україна», «ВВС. Україна»; регіональні телеканали: ТК «*Simon*» (МГ «Объектив»), НСТУ «*UA:Kharkiv*», АТН, Р1.

Відповідно до тематик публікацій створено таблицю тональності матеріалів про Каразінський університет зі щомісячними розрахунками (табл. 10.2).

Таблиця 10.2

Тональність публікацій

Місяць	Кількість публікацій	Тональність публікацій		
		Негативна	Позитивна	Нейтральна
Вересень	184	94 / 51,1 %	34 / 18,5 %	56 / 30,4 %
Жовтень	96	18 / 18,8 %	9 / 9,4 %	71 / 73,9 %
Листопад	129	8 / 6,2 %	37 / 28,7 %	84 / 65,2 %
Грудень	137	0 %	41 / 29,9 %	96 / 70,1 %
Січень	299	103 / 34,4 %	76 / 25,4 %	120 / 40,1 %
Лютий	160	38 / 23,8 %	89 / 55,6 %	33 / 20,6 %
Березень	256	8 / 3,1 %	69 / 26,9 %	179 / 69,9 %
Квітень	452	184 / 40,7 %	35 / 7,7 %	233 / 51,6 %
Травень	435	83 / 19 %	157 / 36 %	195 / 45 %
Червень	167	9 / 6,1 %	89 / 60,5 %	49 / 33,3 %
Разом	2 342	545 / 23,5 %	636 / 27,4 %	1116 / 48,1 %

Здійснено роботу зі встановлення комунікацій із представниками міжнародних мас-медіа. Зокрема, у вересні 2018 року було проведено інтерв'ювання директора Центру інституту міжнародної освіти О. О. Навроцького для телеканалу «*VTC Digital Television*» (В'єтнам), мовлення якого охоплює всю територію країни, подано інформацію про Каразінський університет до міжнародного видання «Відкриваємо Україну світові» (спеціального проєкту від Destinations.com.ua). Співробітники Прес-служби також взяли участь у проведенні експертного круглого столу за участі іноземних журналістів у складі делегації Фонду Маршалла «Німеччина – США» (березень 2019 року).

Робота відділу реклами та брендингу центру зв'язків з громадськістю здійснювалася згідно з бренд-стратегією ХНУ імені В. Н. Каразіна та проєктами 2.1 та 3.2. Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки,

спрямованою на забезпечення рекламно-іміджевої діяльності ХНУ імені В. Н. Каразіна, підтримку та розвиток бренду університету, виготовлення рекламно-сувенірної продукції та друкованих інформаційних матеріалів про діяльність закладу, реалізацію іміджевих проєктів із метою здійснення профорієнтаційної роботи та привернення уваги абітурієнтів.

Протягом звітнього періоду активно проводилася низка іміджевих заходів.

У межах екскурсійного проєкту «Відкрий для себе Каразінський» проведено понад 550 екскурсій підрозділами університету та центром міста, які охопили близько 9 500 учнів 3–11 класів зі шкіл Білої Церкви, Запоріжжя, Ізюма, Краматорська, Куп'янська, Люботина, Маріуполя, Одеси, Полтави, Северодонецька, Чугуєва та Харкова. Найбільшу кількість екскурсій підрозділами Каразінського університету прийняли біологічний та історичний факультети, Центр «Вікно в Америку» Центральної наукової бібліотеки, а також Музей археології. 15 березня 2019 року спільно з Харківським обласним туристично-інформаційним центром у межах проєкту було проведено соціальну екскурсію для школярів Київського району. Загалом, починаючи з травня 2016 року, протягом усього часу існування проєкту «Відкрий для себе Каразінський» відбулися екскурсії для вже понад 36 000 школярів 3–11 класів із різних регіонів України.

Продовжено проєкт «Майбутнє за власним вибором (із залученням інтерактивної платформи «Колесо фортуни» на сайті для абітурієнтів start.karazin.ua) – він охопив близько 300 школярів, які отримали тематичні скетчбуки та консультації з профорієнтації.

У межах участі у проєкті «Медіашкола для школярів» 145 школярів отримали сертифікати випускників медіашколи. Викладачами в проєкті виступили провідні лектори та фахівці Каразінського університету.

Також проведено весняну медіашколу, в якій взяло участь 80 школярів; щорічний Фестиваль шкільних ЗМІ–2019. Було прийнято на перевірку понад

400 дитячих робіт у різних категоріях, проведено нагородження переможців, у якому взяло участь 120 школярів.

У межах проєкту для школярів «*The future – технології майбутнього*» проведено 30 презентацій, які охопили близько 900 школярів старших класів.

Рекламна діяльність включає, в тому числі, виготовлення поліграфічної продукції та розміщення рекламних матеріалів за допомогою різних каналів комунікації. До Днів відкритих дверей було надруковано інформаційні буклети про кожен факультет та навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу».

У 2018/2019 навчальному році рекламні відеоролики Каразінського університету демонструвалися на 12 станціях метро у Харкові, в аеропортах Харкова та Львова.

Рекламні борди ХНУ імені В. Н. Каразіна (21 борд) було розташовано в 7 містах України (Харків – 9, Куп'янськ – 1, Дніпро – 3, Кременчук – 2, Кривий Ріг – 2, Павлоград – 2, Полтава – 2).

Рекламу Каразінського університету було надруковано у газеті «Вечірній Харків». Також розміщувалася реклама факультетів у вагонах метро. Рекламу факультетів було розміщено на всеукраїнському сайті для абітурієнтів *vstup.info*.

У 2018/2019 навчальному році заплановано розміщення рекламних відеороликів та бордів ХНУ імені В. Н. Каразіна за прикладом минулого навчального року. Поряд із цим, планується розмістити рекламу на порталі «Класна оцінка».

Каразінський університет було репрезентовано у декількох освітніх виставках:

- 13 жовтня 2018 року – Всеукраїнський освітній форум «Успішний 11-класник» від ZNOUA (м. Київ та Харків; охоплено близько 400 потенційних абітурієнтів);

- 4–6 квітня 2019 року – 15-а ювілейна міжнародна виставка «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном» (Харків, Палац спорту; охоплено близько 300 потенційних абітурієнтів).

Крім того, Каразінський університет долучився до Всеукраїнського проекту «ZNOUA», де було розміщено посилання на публікацію з академічної доброчесності з розробленими матеріалами (<https://www.facebook.com/ZNOUAc.com/photos/a.646675695374479/2427225717319459/?type=3&theater>).

Удосконалено формат проведення Дня відкритих дверей: покращено інтерактивну складову; проводяться екскурсії до музеїв університету, Центральної наукової бібліотеки, центру «Вікно в Америку», навчального центру «ЛандауЦентр»; у локаціях факультетів проводяться демонстраційні заходи у форматі Фестивалю популярної науки; відбуваються брифінги із представниками студентського самоврядування стосовно переваг навчання в Каразінському університеті; змінено формат загальної зустрічі з абітурієнтами – із залученням кращих студентів (студентів, які набрали 200 балів на ЗНО, переможців міжнародних олімпіад), представників Студентської ради, університетського хору, спортивних команд. Запроваджено новий формат донесення інформації до абітурієнтів і батьків у вигляді брифінгу відповідального секретаря Приймальної комісії Каразінського університету під час Днів відкритих дверей, зокрема у форматі вебінару з можливістю для абітурієнтів ставити питання щодо Вступу–2019 онлайн.

День відкритих дверей 4 листопада 2018 року відвідало 1 199 абітурієнтів, 17 лютого 2019 року – 1 060, 7 квітня 2019 року – 728.

Університетська медіастудія проводила відеозйомку та прямі ефіри заходів Днів відкритих дверей:

- 4 листопада 2018 року (відеозйомка заходу);

- 17 лютого 2019 року (відеозйомка та прямий ефір на офіційних сторінках Каразінського університету у *Facebook*: охоплення – 3802, переглядів – 1500, взаємодія – 428, репостів – 21);
- 7 квітня 2019 року (прямий ефір на офіційних сторінках ХНУ імені В. Н. Каразіна у *Facebook*: охоплення – 2 107, переглядів – 736, взаємодія – 308, репостів – 16).

У жовтні 2018 року відбулася презентація фотопроєкту «Варвара. *Arabesque...* Свобода класики. Класика свободи», присвяченого видатній вихованці Каразінського університету, володарці премії «Оскар» Варварі Каринській.

ХНУ імені В. Н. Каразіна традиційно приділяє значну увагу розвитку сучасних інформаційних технологій, зокрема, веб-комунікацій. Станом на 20 червня 2019 року Каразінський університет має понад 150 сайтів, що репрезентують його діяльність та забезпечують інформаційну підтримку залучення абітурієнтів, навчального, виховного та наукового процесів.

Серед них – вебсайти Каразінського університету, Вченої ради, вступної кампанії, наукової періодики, Центральної наукової бібліотеки, факультетів, кафедр, науково-дослідних інститутів, інших підрозділів, різноманітних проєктів. Створено та запроваджено вебсайт «Онлайн-енциклопедія Каразінського університету», що являє собою загальнодоступну платформу зі статтями про персоналії, підрозділи та ключові проєкти університету.

Запущено вебсайт “*International Applicants Karazin University*” – з метою висвітлення перебігу вступної кампанії для іноземних абітурієнтів (*start.karazin.ua/international*).

Запроваджено нову версію вебсайту «Наукова періодика Каразінського університету», що функціонує на базі видавничої веб-платформи *Open Journal System* із метою дослідження належного рівня репрезентованості в інтернет-

просторі результатів наукової роботи університету. Платформа дозволяє проводити комплексну роботу з підготовки та оприлюднення періодичних видань, надає технічну інфраструктуру не лише для презентації у веб-середовищі журнальних статей, але й для забезпечення всеосяжного процесу редакційного керування, в тому числі подання статей, рецензування й індексації наукометричними базами. На поточний момент на вебсайті репрезентовано 46 періодичних видань, що містять 586 випусків та майже 12 500 статей.

Центр веб-комунікацій забезпечує змістовний супровід вебсайтів університету, Вченої ради й «Абітурієнт Каразінського», що полягає у створенні, підготовці до публікації та оприлюдненні контенту. Інформаційне наповнення веб-ресурсів університету здійснюється відповідно до положень закону «Про вищу освіту». Репрезентовано матеріали, присвячені освітній та науковій роботам, фінансовій (кошторис, звіт про використання та надходження коштів, інформація щодо проведення тендерних процедур), адміністративно-господарчій діяльності та кадровим питанням (штатний розпис, вакантні посади) тощо. Окрім цього, систематичним є проведення моніторингу виконання встановлених вимог у контексті відкритості діяльності Каразінського університету.

Докладено максимум зусиль для дотримання встановленого регламенту роботи стрічки новин вебсайту ХНУ імені В. Н. Каразіна: події анонсуються не пізніше, ніж за три доби, а новини публікуються в день проведення заходу. Зокрема, за 2018/2019 навчальний рік на вебсайті оприлюднено 1 718 анонсів і новин українською, російською та англійською мовами, підготовлено та розміщено 115 фоторепортажів та 64 відеорепортажі щодо ключових подій у житті університету. Розроблено та розміщено іміджевий контент (97 матеріалів), що висвітлює досягнення, історію та життя Каразінського університету, – з метою підвищення лояльності до бренду закладу серед абітурієнтів та їхніх батьків, а також формування в суспільній свідомості образу

Каразінського як університету світового класу. Зокрема, підготовлено промотексти для щотижневих та щомісячних рубрик: репортажі про цікаві, інноваційні університетські наукові проєкти, студентські досягнення, події в житті студентства Каразінського, цікаві об'єкти університету, а також матеріали про особливості вступної кампанії – 2019 і про освітні можливості закладу.

Окрім цього, розроблено графічні банери та тематичні репортажі щодо 62 заходів (державні, професійні та університетські свята, пам'ятні дати). Забезпечено висвітлення у веб-просторі проєкту для школярів «Відкрий для себе Каразінський». Здійснювалися підготовка та висвітлення на веб-майданчиках відео-, фото- та текстових матеріалів щодо участі ХНУ імені В. Н. Каразіна у міжнародному проєкті сприяння академічній доброчесності для донесення до університетської спільноти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її принципів.

Проведено моніторинг належного функціонування вебсайтів факультетів та навчально-наукового інституту у частині інформування абітурієнтів про вступ до Каразінського університету.

Здійснено аналіз 20 вебсайтів факультетів та ННІ «Каразінська школа бізнесу», а також веб-представництва 123 кафедр. Виявлено, що з 5 726 освітніх програм, за якими здійснюється підготовка в університеті, на вебсайтах факультетів та кафедр репрезентовано 3 745 (65,3 % від загального обсягу). Також моніторинг здійснювався за такими індикаторами: наявність на сайті інформації про викладачів, а також актуальної інформації щодо вступу, актуальних назв підрозділів та інформації про керівництво, актуальних новин, дизайну (сучасного інтерфейсу).

Згідно з даними веб-аналітичних систем, у 2018/2019 навчальному році вебсайт ХНУ імені В. Н. Каразіна відвідали понад 350 тис. користувачів, здійснивши майже 2,35 млн переглядів.

Для інформаційного супроводу вступної кампанії в інтернет-середовищі функціонує спеціалізований вебсайт «Абітурієнт Каразінського» (*start.karazin.ua*), який відвідали за 2018/2019 навчальний рік понад 75 000 користувачів, здійснивши майже 1 млн переглядів. Із них 73,6 % є новими користувачами. Запущено версію сайту 2019 року відповідно до вимог та положень умов і правил прийому. За цей самий період вебсайт “*International Applicants Karazin University*” відвідали майже 10 тис. користувачів, здійснивши понад 80 тис. переглядів.

Через освітню платформу «Класна оцінка» було розіслано інтерактивний електронний лист абітурієнтам Харківської, Сумської, Полтавської, Донецької, Луганської та Січеславської областей (25 000 листів), а також розміщено на вебсайтах шкіл Харківської області (347 вебсайтів) тематичний банер про День відкритих дверей 7 квітня 2019 року.

Запущено першу хвилю таргетованої реклами у соціальній мережі *Instagram* із метою реклами Дня відкритих дверей, що проходив 17 лютого 2019 року, а також університетського акаунту. Згаданою рекламою охоплено аудиторію у кількості 80 873 особи з Харківської, Сумської, Полтавської, Донецької, Луганської, Січеславської та Запорізької областей у віці 16–20 років.

Для оперативного інформування громадськості щодо діяльності Каразінського університету, зокрема наукових, освітніх та культурних заходів, програм підготовки, перебігу вступної кампанії ХНУ імені В. Н. Каразіна репрезентовано офіційними сторінками в таких соціальних мережах, як *Facebook*, *Google+*, *Twitter*, *Instagram*. Зокрема, у *Facebook* – 14 344 користувачів (+2 492 порівняно з минулим роком), в *Instagram* – 10 561 (+5 213 порівняно з минулим роком). Із 26 лютого 2019 року працює Telegram-канал для абітурієнтів *StartKarazin* (164 підписників) та основний канал університету *KarazinUniver* (565 підписників), де розміщується інформація щодо вступу та про життя Каразінського. Крім того, в мережі репрезентовано офіційні сторінки

профспілкової організації студентів, аспірантів та докторантів, «*UNK – Блог студентів Каразіна*», Студентської ради, Студентського інтернет-радіо, а також сторінки підрозділів, магістерських програм підготовки тощо.

Активно розвивається канал Каразінського університету на *YouTube*, за участі Університетської медіастудії. На каналі розміщено відеоматеріали, які висвітлюють університетські події, а також тематичні відео у рубриках «Університет у ТБ-архівах», «Кафедри та факультети» тощо. У межах каналу розміщено понад 200 авторських матеріалів. Наразі канал має понад 3,3 тис. унікальних глядачів, які за останні пів року здійснили понад 5 тис. переглядів відеороликів. Загальний обсяг охоплення аудиторії — 49,5 тисяч.

Для розповсюдження іміджевого контенту залучено інформаційні майданчики, лояльні до Каразінського університету: профілі медійних персон у соціальних медіа; профілі користувачів соціальних медіа зі значною кількістю поціновувачів; 122 офіційні та неофіційні сторінки підрозділів ХНУ імені В. Н. Каразіна і проєктів, до яких долучається університет. Також застосовано механізми контекстної реклами.

Університет співпрацює з *Google Inc* (пакет *Google Apps for Education*). Аналітичні дані свідчать, що університетська спільнота активно використовує, зокрема, *Google* Календар, онлайн-сервіси для роботи з документами і зберігання файлів *Google* Документи та *Google* Диск, які дозволяють підтримувати та розвивати веб-комунікативну складову освітньо-наукового процесу. Студенти та викладачі широко використовують *Google* Клас. Наразі сервісом користуються понад 3 045 студентів денної та заочної форм навчання. Стабільно розвивається корпоративна поштова служба (@karazin.ua), що налічує 2 886 облікових записів (станом на 15 червня 2019 року).

Науковці та наукові колективи університету з метою веб-репрезентації власної діяльності, оцінки стану і динаміки показників затребуваності, активності та індексу впливу беруть участь у таких проєктах: *Google* Академія,

ResearchGate, ResearcherID та Academia.edu. На поточний момент зареєстровано понад 1 500 профілів.

У рейтингу присутності в інтернет-мережі *Webometrics* за січень 2019 року вебсайт Каразінського університету посідає 2 275 місце у світі та п'яте – в Україні.

Діяльність газети «Харківський університет»

2018/2019 навчальний рік минув для редакції газети «Харківський університет» досить ефективно: працювали під гаслом «Назустріч 215-й річниці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна». У навчальному році вийшли 12 випусків газети «Харківський університет».

Колектив редакції газети працює стабільно, номери газети виходять регулярно. Працює вебсайт газети. Затримок із фінансуванням видання не спостерігалось. Слід відзначити зростання вартості поліграфічних послуг. Якщо за 2017/2018 навчальний рік робочий чорно-білий номер газети «Харківський університет» коштував близько 5 010 грн, то згідно з новим Договором № 7/2019 від 23.01.2019 р. з виготовлення поліграфічної продукції, – наразі 6 020 грн. Якщо кольоровий випуск газети коштував близько 7 000 грн, то нині він коштує 8 600 грн. Отож, 4-шпальтовий чорно-білий номер подорожчав на 1 000 грн, а класичний кольоровий зріс у ціні майже на 2 000 грн. Видання тримає першість серед газет ЗВО Харкова у номінаціях: «Високий імідж видання» та «Наука і науковець у Каразінському університеті». Колектив редакції нагороджено Почесною грамотою Національної спілки журналістів України, відзначено подякою і премією ректора. Із 12 випущених номерів газети, кольорових – два: до Дня народження університету і до 1 вересня. Знакові номери – до ювілею юридичного факультету, до Дня Науки у травні 2018 року і номер, присвячений Студентському науковому товариству

університету в березні 2018 року. Найвищою популярністю на сторінках видання користуються ювілейна рубрика, присвячена зустрічі 215-ої річниці Харківського університету: «Університет від “А” до “Я”». Темарій рубрики заповнюють читачі: пропонують «літери», продовження вже опублікованих тем, ведуть обговорення. Особливо активно розгорнулося обговорення літери «А» – адміністративно-господарча частина. Учасники дискусії відзначають, що вперше в новітній історії Каразінського університету зроблено наголос саме на цій частині діяльності ЗВО. Активно діяли традиційні рубрики: «Підрозділи університету», «Зупинена мить», «Інтерв'ю в номер», «За Кодексом Каразінських цінностей», «Група моя студентська», «Гуртожиток – наш дім», «Перемоги», «Захисти», «Університетська наука», «Університетський викладач», «Рейтинги кафедр» та ін. Портфель редакції є завжди наповненим на 2–3 номери вперед.

XI. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Запланований обсяг загального бюджету Каразінського університету складає у 2019 році 882 млн 240 тис. грн. Надходження і видатки загального та спеціального фондів ХНУ імені В. Н. Каразіна у 2017–2019 роках відображено на рис. 11.1, 11.2, в табл. 11.1, 11.2.

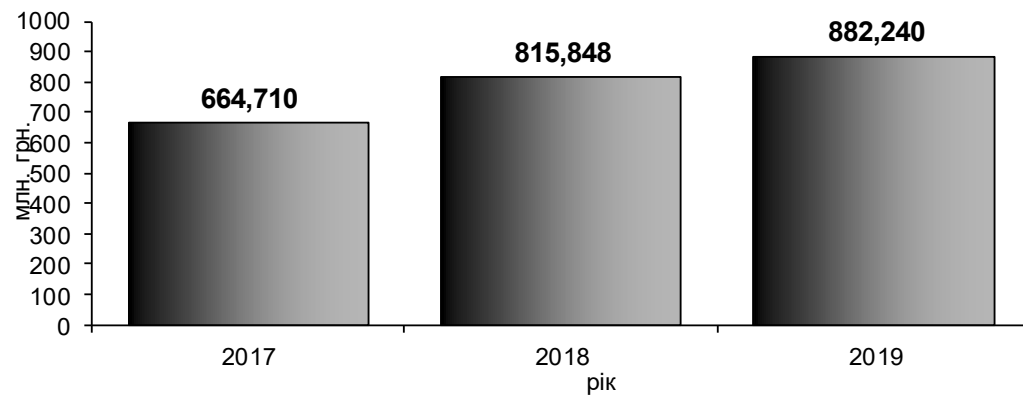

Рис. 11.1. Загальні надходження до бюджету Каразінського університету у 2017–2019 роках

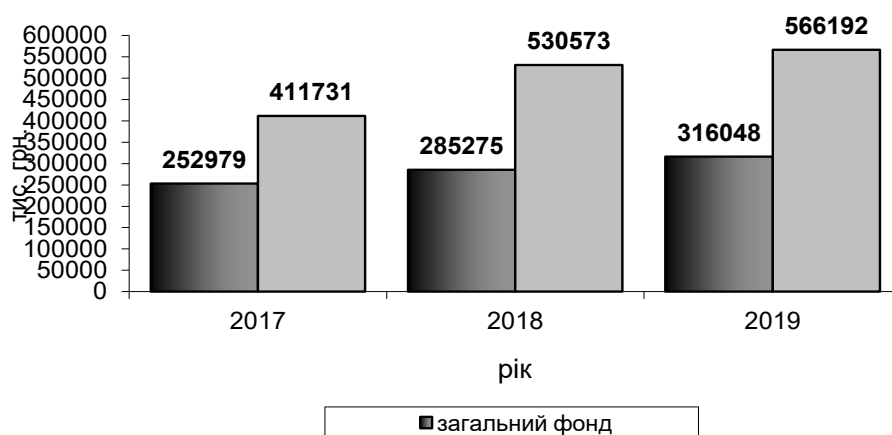

Рис. 11.2. Надходження до загального та спеціального фондів Каразінського університету у 2017–2019 роках

Таблиця 11.1

Надходження та фактичні видатки загального фонду Каразінського університету у 2018–2019 роках, тис. грн

Показник	2018 рік		Станом на 1 липня 2019 року	
	Річний план	Фактичні видатки	Річний план	Фактичні видатки
Заробітна плата та нарахування	211 318,0	211 318,0	237 268,0	131 880,0
Стипендії	51 751,0	51 751,0	50 332,0	22 062,0
Комунальні послуги	15 972,0	15 972,0	25 851,0	16 707,0
Видатки на харчування, грошова компенсація на придбання одягу та навчальної літератури студентам із числа дітей-сиріт	2 399,0	2 399,0	2 597,0	1 333,0
Оплата послуг	-	-	-	-
РАЗОМ	281 440,0	281 440,0	316 048,0	171 982,0

Таблиця 11.2

Фактичні видатки спеціального фонду Каразінського університету у 2018–2019 роках, тис. грн

Показник	2018 рік	Станом на 1 липня 2019 року	
		Річний план	Фактичні видатки
Заробітна плата та нарахування	268 056,0	333 680,0	202385,0
Комунальні послуги	52 801,0	57 942,0	18706,0
Утримання ЗВО (предмети, матеріали, відрядження, видавнича діяльність, оплата послуг та інші видатки)	76 535,0	50 564,0	23486,0
Капітальний ремонт, обладнання	133 181,0	124 006,0	26425,0
РАЗОМ	530 573,0	566 192,0	271002,0

Заробітну плату працівників Каразінського університету у 2019 році – порівняно з 2018 роком – збільшено у зв'язку зі:

1) збільшенням з 1 січня 2019 року мінімальної заробітної плати до 4 173 грн – відповідно до ст. 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» від 23.11.2018 р. № 2696-VIII;

2) збільшенням з 1 січня 2019 року посадових окладів працівників на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1037 «Про оплату праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», постанови Кабінету Міністрів України від 23.01.2019 р. № 36 «Про підвищення посадових окладів науково-педагогічних працівників»;

3) змінами в якісному складі науково-педагогічного персоналу за рахунок одержання наукового ступеня та вченого звання значною кількістю науково-педагогічних працівників.

Таким чином, середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного персоналу збільшилася – порівняно з 2018 роком – на 21,4 %, навчально-допоміжного – на 17 % (рис. 11.3).

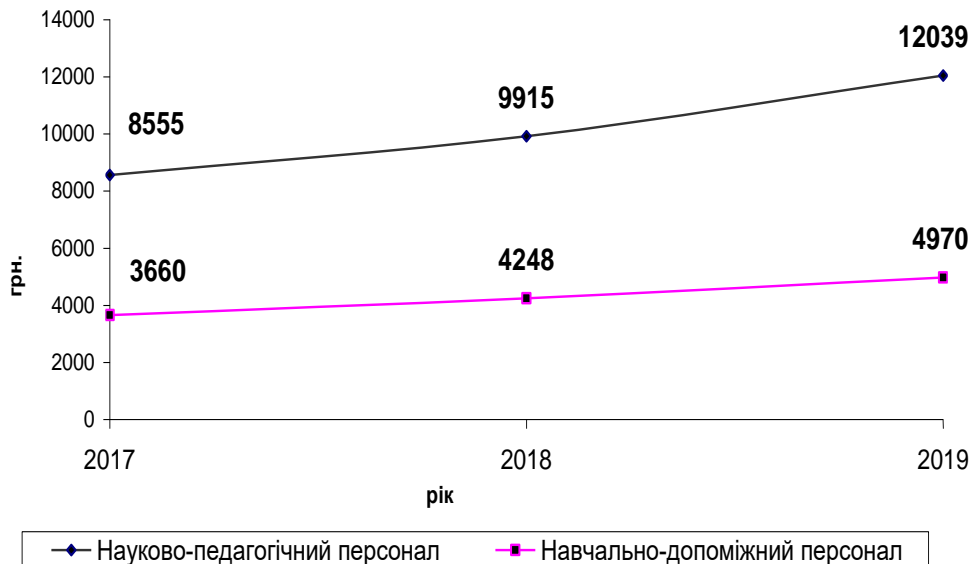

Рис. 11.3. Середньомісячна заробітна плата у 2017–2019 роках

У 2018/2019 навчальному році відбулося зростання загальної кількості студентів-контрактників порівняно з 2017/2018 навчальним роком. Збільшення кількості студентів відбулося на факультетах: медичному, міжнародних

економічних відносин та туристичного бізнесу, а також у Навчально-науковому інституті «Каразінська школа бізнесу». Спостерігалось збільшення надходження коштів до бюджету університету, які зросли на 27 816 036,47 грн (станом на 1 червня 2019 року) у зв'язку зі збільшенням валютних надходжень та зимовим набором іноземних студентів.

Відомості про надходження коштів за навчання наведено на рис. 11.4–11.5.

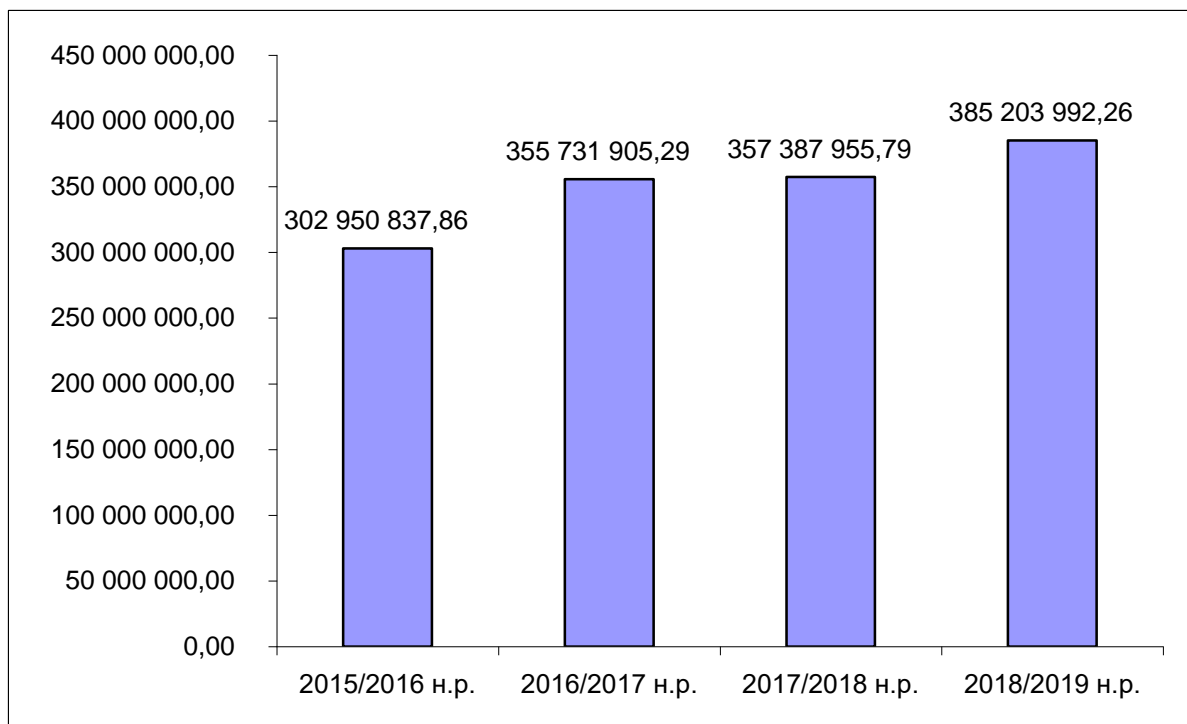

Рис. 11.4. Динаміка надходження коштів за навчання (грн)

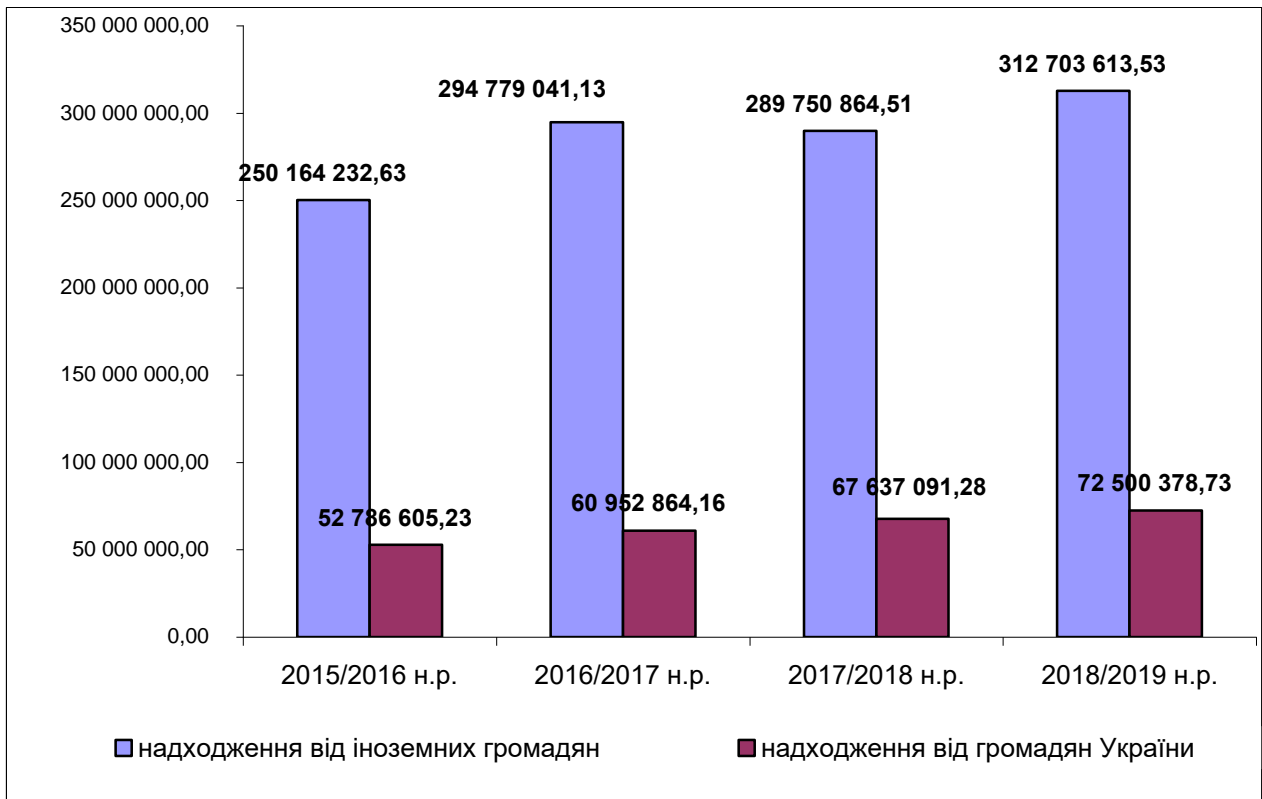

Рис. 11.5. Динаміка надходження коштів від контрактних студентів (грн)

ХІІ. ВИКОНАННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ, А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ

Протягом 2018/2019 навчального року адміністрація Каразінського університету разом із профспілками дбала про посилення соціального захисту працівників університету. Прийнято зміни та доповнення до Колективного договору на 2015–2019 роки, які відображують економічні реалії теперішнього часу.

Узгоджено «Комплексні заходи з охорони праці та техніки безпеки у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна на 2019 рік» в обсязі 933,3 тис. грн. Щорічно проводиться атестація робочих місць із важкими та шкідливими умовами праці, за результатами якої працівники отримують надбавки до заробітної плати, додаткові відпустки до 7 календарних днів, спецхарчування та інше. На атестацію робочих місць витрачено майже 29 тис. грн.

Співробітники, які працюють у шкідливих умовах, щорічно проходять медогляд: у 2018/2019 навчальному році на це виділено 120 тис. грн.

Здійснюється підвищена оплата за роботи у важких та шкідливих умовах. У разі виявлення шкідливих умов праці працівники мають право на скорочену тривалість робочого тижня. За результатами проведеної атестації робочих місць умови праці можуть бути визнані особливо важкими і особливо шкідливими. Таким співробітникам встановлено доплату до посадового окладу до 24 %, додаткову відпустку, скорочено тривалість робочого тижня. За звітний період такі доплати склали 644 тис. грн.

Велика увага приділяється економічному стимулюванню якісної та напруженої праці: за звітний період надбавок та доплат працівникам виплачено 33,871 млн грн; премій – 13,615 млн грн.

Виплата премій за досягнення у виконанні завдань Програми розвитку склала 4,523 млн грн.

Виплати за почесні звання «Заслужений професор», «Заслужений викладач» та «Заслужений науковий співробітник» склали 268 тис. грн.

Великою повагою користуються наші ветерани: до знаменних дат ветеранам другої світової війни та учасникам АТО виплачено премій у сумі 71,0 тис. грн, а з профбюджету – 10,0 тис. грн; заохочення до ювілеїв склали понад 278 тис. грн.

На матеріальну допомогу співробітникам виділено більше 1,485 млн грн, а з профбюджету – 597,7 тис. грн.

Під контролем адміністрації і профспілок постійно перебуває і організація громадського харчування в університеті. Адміністрація веде конструктивний діалог з орендарями пунктів харчування щодо оптимізації цін та розширення асортименту.

Не залишається поза увагою організація лікування та відпочинку співробітників Каразінського університету. Надано дотації з профспілкового бюджету до 16 санаторних путівок.

До дитячих оздоровчих таборів видано 65 путівок («Зміна» – 18, «Бермінводи» – 35, інші – 12).

Працівники ХНУ імені В. Н. Каразіна та члени їхніх сімей отримали 180 путівок до спортивно-оздоровчого табору «Фігурівка».

Також працівники Каразінського університету мають змогу влітку відпочити із сім'ями на узбережжі Чорного та Азовського морів (Затока, Кирилівка). Із цією метою видано 51 путівку.

Порівняно з результатами минулого навчального року, показники зросли за вищенаведеними позиціями з 15 % до 50 %, це пов'язано зі змінами в Законодавстві України (підвищення мінімальної заробітної плати,

прожиткового мінімуму та ін.) і, відповідно, зі змінами та доповненнями до Колективного договору.

У 2019 році планується прийняття нового Колективного договору на 2020–2024 роки, де буде враховано всі можливі зміни у чинному законодавстві щодо соціального захисту, оздоровлення та відпочинку працівників Каразінського університету.

Соціально-економічний захист та підтримка осіб, які навчаються в ХНУ імені В. Н. Каразіна, здійснюється відповідно до Угоди між адміністрацією університету та первинною профспівковою організацією студентів, аспірантів і докторантів. Угода затверджується конференцією трудового колективу університету.

Основними напрямками роботи із соціальної підтримки осіб, які навчаються в Каразінському університеті, були соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку студентів, аспірантів і докторантів.

Відповідно до Постанови КМУ № 1050 та рішення Вченої ради університету, створено стипендіальну комісію, більш ніж 50 % якої складають студенти, серед яких – представники студентського самоврядування і профспівкового активу.

За рахунок коштів, отриманих від розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів Каразінського університету на вкладному (деPOSITному) рахунку у банку, протягом звітного періоду було виплачено:

- матеріальну допомогу малозабезпеченим студентам і аспірантам, студентам із числа дітей-сиріт, інвалідів і чорнобильців, а також матеріальну допомогу на оздоровлення на загальну суму 30 875 грн;

- премії студентам і аспірантам за успіхи у навчанні, активну участь у науковій, громадській та спортивній діяльності, публікації у виданнях, що

індексуються наукометричною базою *Scopus (Web on Science)*, перемогу у наукових та культурних конкурсах на загальну суму 478 527 грн.

За рахунок коштів університету здійснювалися виплати студентам-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування (у віці 18–23 років), на придбання навчальної літератури на загальну суму 573 480 грн.

За рахунок коштів первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів університету здійснювалися виплати у зв'язку з важким матеріальним становищем, із метою заохочення за активну громадську діяльність, а також виплати на оздоровлення студентів на загальну суму 190 675 грн.

Студентам пільгових категорій, зазначеним у Постанові КМУ України № 975, на підставі рішення Вченої ради університету та наказу ректора було встановлено пільги на оплату за гуртожиток у розмірі від 50 до 100 % вартості проживання. 877 студентів, які не мають права на пільги, за підтримки адміністрації університету та консультаційної допомоги профкому оформили необхідні документи для отримання субсидій.

Значна увага з боку адміністрації та профспілкової організації приділялася оздоровленню студентів та організації їхнього відпочинку. Під час зимових та літніх канікул профкомом було організовано відпочинок на Чорному морі та у Карпатах для 117 студентів із Каразінського університету.

Завдяки зусиллям профспілкової організації студенти забезпечені пільговим проїздом у метрополітені. За звітний період студентам, які вступили до ХНУ імені В. Н. Каразіна, а також тим, які загубили свій квиток, було оформлено 3 315 пільгових документів. Загальний рівень забезпечення студентів безконтактними електронними картками на пільговий проїзд сягає 75 %.

Восени стартував вже третій сезон соціального проекту "*Karazin Student's Card*", який надає змогу заощаджувати студентам університету в більш ніж 100

зкладах м. Харкова. Протягом звітнього періоду до проєкту долучилися 1 631 студент з Каразінського університету.

Традиційно до новорічних свят студенти, які мають дітей, та студенти з числа дітей-сиріт отримують солодкі подарунки від профкому студентів та безкоштовні квитки для відвідування дитячих вистав.

Значну роль у формуванні світоглядної позиції та ціннісних орієнтацій молоді відіграє позааудиторна робота. Протягом звітнього періоду в Каразінському університеті проводилися різноманітні культурно-просвітницькі заходи. Поряд із традиційними – такими, як «Красуня університету», конкурс творчості першокурсників «*Alma-mater*», Каразінський зимовий бал, святкування Дня посвяти у студенти та урочистого випускного, Дня Пам'яті та примирення, а також вшанування пам'яті загиблих під час Другої світової війни, відбулося відкриття унікального студентського простору «*Karazin Student Hall*».

За звітній період у «*Karazin Student Hall*» із метою створення умов для вільного розвитку студентів шляхом їхнього залучення до різноманітних видів освітньої та творчої діяльності, з ініціативи Студентської ради університету та Первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів було проведено безліч заходів для студентів: кінопокази, семінари, дні факультетів, майстер-класи, тренінги, лекції освітнього проєкту «*Karazin talks*». Також було проведено заходи від Департаменту науки і освіти Харківської міської ради нагородження школярів у межах проєкту «Каразінська медіа школа» та ГО Фонд «Професійний розвиток Харкова»: форум «Вакцинація – крок до захисту».

Профкомом було проведено святкову вечірку у КРЦ «Місто» до Міжнародного Дня студента та Дня народження університету. Студентськими активами факультетів проведено святкування Масляної, Дні факультетів, Каразінський зимовий бал, літературно-гітарні вечори, кінопокази та зустрічі з

відомими людьми. Розповсюджувались квитки зі знижками до театрів, Харківської філармонії, розважальних місць м. Харкова та на музичні концерти.

Також проводилася активна робота з популяризації спорту серед членів профспілки. Вже традиційними стали «Кубки студентського профкому» з п'яти видів спорту (волейбол, настільний теніс, бадмінтон), проводився Кубок із боулінгу. Вперше було проведено Кубок студентського профкому з пляжного волейболу.

Серед традиційних напрямів діяльності також можна відзначити випуск Щоденника першокурсника та методичного посібника для осіб, які навчаються, – «Пам'ятка студента».

У Каразінському університеті створено всі умови для діяльності художніх колективів «Сонцеворот», «Фаворит», хору університету. Усі колективи забезпечені окремими приміщеннями для проведення репетицій.

ХІІІ. ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ

За минулий навчальний рік господарчими службами Каразінського університету виконувалися роботи та вживалося відповідних заходів, спрямованих на підготовку навчальних корпусів, лабораторій, баз практикумів та житлового фонду до роботи в осінньо-зимовий період 2018–2019 рр.

Зокрема, службою головного інженера отримано необхідні дозволи щодо експлуатації теплових господарств в опалювальний період, виконано поточні ремонти та інші теплові роботи з підготовки систем опалення, водопостачання, водовідведення, газового постачання та вентиляції, а саме:

- перевірка контрольно-вимірювальних приладів та лічильників на всіх об'єктах Каразінського університету на суму 74,3 тис. грн;
- гідравлічні випробування трубопроводів на суму 84,7 тис. грн;
- технічні обстеження обладнання теплових пунктів на суму 110 тис. грн;
- заміна радіаторів опалення 1 120 секцій на суму понад 1 млн грн;
- заміна та ремонт запорної арматури в кількості 1 245 одиниць на суму 224 тис. грн;
- ремонт іншого устаткування та допоміжного обладнання на суму 430,0 тис. грн.

РАЗОМ – на суму понад 2,0 млн грн.

Службою головного механіка виконано роботи та вжито заходів щодо належного утримання ліфтового господарства, а саме :

- технічне обслуговування ліфтів на суму 199,9 тис. грн;
- повний та частковий огляд вантажно-підйомного обладнання на суму 175 тис. грн;

– інші роботи на суму 110 тис. грн

Протягом підготовки до осінньо-зимового періоду службою головного енергетика було виконано електромонтажні роботи в аудиторіях, кабінетах та інших приміщеннях, де проводився поточний та капітальний ремонт. У процесі виконання цих робіт були замінені електричні мережі, кабелі живлення, електричні шафи, електроосвітлювальна арматура, захисна апаратура. Тривала заміна ламп розжарювання на енергозберігаючі світлодіодні. Виконано профілактичні та ремонтні роботи теплових пунктів. Обсяг виконаних робіт складає понад 2,5 млн грн.

Згідно з Програмою енергозбереження Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2017–2022 роки, протягом 2019 року проводилися заходи та роботи, пов'язані з модернізацією та заміною застарілого обладнання, упровадженням нових, сучасних технологій на енергетичних об'єктах та інженерних мережах університету. У межах підготовки до осінньо-зимового періоду підрядними організаціями виконано робіт на загальну суму понад 9,7 млн грн. Здійснено капітальний ремонт теплових пунктів гуртожитку № 9 за адресою пр. Л. Свободи, 51 на суму 535 тис. грн та Північного навчального корпусу (майдан Свободи, 6) на суму 1,5 млн грн.

Заплановано придбання палива для твердопаливних котлів у кількості 82 т. Відділом капітального будівництва, реконструкції та поточного ремонту виконано робіт усього на суму понад 51 млн грн, у тому числі – робіт із капітального ремонту на суму 29,4 млн грн:

- Головний навчальний корпус (майдан Свободи, 4) – 1 726,79 тис. грн (приміщення № XVIII цокольного поверху корпусу № 3; благоустрій прилеглої території корпусу № 1А);
- Північний навчальний корпус (майдан Свободи, 6) – 1 223,86 тис. грн (аудиторія для заняття вокалом на 3-му поверсі; вхідні двері корпусу № 3);

- капітальний ремонт гуртожитків №№ 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 – на суму 11 650,16 тис. грн, у тому числі:

- гуртожиток № 2 – 791,62 тис. грн;
- гуртожиток № 4 – 1 707,27 тис. грн;
- гуртожиток № 5 – 1 251,12 тис. грн;
- гуртожиток № 6 – 62,00 тис. грн;
- гуртожиток № 7 – 1 472,30 тис. грн;
- гуртожиток № 9 – 1 759,30 тис. грн;
- гуртожиток № 10 – 2 814,62 тис. грн;
- гуртожиток № 11 – 1 791,93 тис. грн.

Інші об'єкти університету – 14 783,16 тис. грн:

- спорткомплекс «Каразінський» – ремонт теплового пункту підлоги, водопостачання, каналізації, освітлення, припливно-витяжної вентиляції, зали атлетизму, огороження – 1 628,66 тис. грн;
- будівля лабораторії (вул. Маліновського, 5-Б) – ремонт покрівлі та віконних прорізів, монтаж системи опалення, утеплення стелі – 489,14 тис. грн;
- навчальний корпус, розташований за адресою пр. Курчатова, 31, – приміщення корпусу та системи опалення – 1 671,63 тис. грн;
- будівля тенісних кортів – віконні прорізи – 287,84 тис. грн;
- біобазу «Гайдари» – ремонт інженерних мереж – 1 184,75 тис. грн;
- НДІ Астрономії – ремонт приміщень, облаштування водостічної системи, фасаду та запасного виходу з приміщення № 39, внутрішнє опорядження приміщень № 37, 38, 39 – 2 755,14 тис. грн;
- їдальня (студентський клуб), розташована за адресою вул. О. Яроша, 11, – ремонт приміщень, заміна вікон та дверей, ремонт системи водопроводу та каналізації, електромонтажні роботи, вентиляція залу – 6 766,00 тис. грн.

Із поточного ремонту навчальних корпусів та гуртожитків у Каразінському університеті виконано робіт на суму 3,6 млн грн, у тому числі:

- Північний навчальний корпус (майдан Свободи, 6) – 1 833,59 тис. грн;
- гуртожиток № 2 – 107,41 тис. грн;
- гуртожиток № 4 – 177,28 тис. грн;
- гуртожиток № 5 – 100,86 тис. грн;
- гуртожиток № 6 – 192,97 тис. грн;
- гуртожиток № 9 – 1 182,51 тис. грн.

Також виконано роботи з реконструкції системи теплопостачання з облаштуванням котельні у будівлі, розташованій за адресою: вул. Вальтера, 14-А, – на суму 7,8 млн грн.

Прийнято 15 будиночків у комплекті для Біологічної станції університету – на суму 10 млн грн.

Ремонтно-будівельною службою Каразінського університету виконано робіт на загальну суму понад 8,53 млн грн, у тому числі:

- власними зусиллями відремонтовано понад 110 приміщень майже на всіх факультетах та підрозділах університету, спортивно-оздоровчому таборі «Фігурівка» та гуртожитку № 5 – на суму 3,5 млн грн;
- зусиллями підрядних організацій виконано робіт на суму понад 5,03 млн грн. Це навчальні корпуси за адресами: майдан Свободи, 4, 6, вул. Мироносицька, 1, просп. Курчатова, 31, гуртожитки №№ 2, 4, 9, 10, 11, Музей природи, будівля тенісних кортів, склад НДЧ.

Господарчою службою у 2018/2019 навчальному році проводилася робота з підтримання належного стану приміщень Каразінського університету та прилеглої до будівель території. У минулому навчальному році проведено заміну старих металевих контейнерів на нові стандарти «євро» (50 одиниць).

Зібрано і вивезено 7,2 тис. куб. м побутових твердих відходів, 250 куб. м будівельних відходів.

У щорічному двомісячнику (квітень – травень) Всеукраїнської акції «За чисте довкілля» взяли участь понад 1 200 працівників та студентської молоді Каразінського університету. Було приведено до належного санітарного стану закріплені за університетом території, у тому числі – навчальних корпусів, гуртожитків, Ботанічного саду та баз навчальної практики. Прибрано 80 га територій, висаджено 30 туй і 135 кущів. Засіяно травою газонів і квітників – 980 кв. м.

Для обладнання навчальних аудиторій закуплено в минулому навчальному році 350 парт, 1 200 стільців, 60 комп'ютерних столів.

Відділи і кафедри факультетів Каразінського університету було забезпечено офісними меблями на суму понад 250 тис. грн.

Для матеріального забезпечення господарчої служби витрачено понад 900 тис. грн.

Автотранспортним підрозділом освоєно понад 2,5 млн грн. Придбано 3 автомобілі:

- вантажний мікроавтобус *Fiat Doblo taxi* – 2 авто;
- пасажирський автобус *IVECO* на 19 пасажирських місць – 1 авто.

XIV. Рейтинг кафедр природничо-математичного профілю за результатами діяльності у 2018/2019 навчальному році

№ з/п	Структурний підрозділ	Кафедра	Завідувач кафедри	Кількість штатних одиниць			Кількість балів	Рейтинг
				Науково-педагогічні працівники	Наукові працівники	Разом		
1	Фізичний	Теоретичної фізики імені академіка І.М. Ліфшиця	Рашба Г. І.	5,4		5,4	136,3	25,2
2	Фізичний	Фізики низьких температур	Шкловський В. О.	4,75	1	5,75	141,3	24,6
3	Екологічний	Моніторингу довкілля та природокористування	Максименко Н. В.	5		5	105,5	21,1
4	Екологічний	Екологічної безпеки та екологічної освіти	Некос А. Н.	5,75		5,75	116,8	20,3
5	Фізичний	Астрономії та космічної інформатики	Шкуратов Ю. Г.	6,75		6,75	132,0	19,6
6	Фізико-технічний	Матеріалів реакторобудування та фізичних технологій	Литовченко С. В.	8,75	14,25	23	421,3	18,3
7	Фізико-технічний	Теоретичної ядерної фізики та вищої математики імені О.І. Ахієзера	Ходусов В. Д.	8	2,75	10,75	194,0	18,0
8	Фізичний	Фізики кристалів	Гриньов Б. В.	3,85	1,3	5,15	82,4	16,0
9	Геології, географії, рекреації і туризму	Соціально-економічної географії і регіонаознавства	Немец Л. М.	10,25		10,25	157,8	15,4
10	Екологічний	Екології та неоекології	Медведев В. В.	5,5		5,5	78,8	14,3
11	Математики і інформатики	Фундаментальної математики	Ямпольський О. Л.	15,25	1,75	17	233,8	13,8
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Фізики надвисоких частот	Звягінцев А. О.	4,65	4,5	9,15	118,5	13,0
13	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Прикладної електродинаміки	Горобець М. М.	5,35	5,5	10,85	137,5	12,7
14	Фізико-енергетичний	Фізики нетрадиційних енерготехнологій та екології	Ткаченко В. І.	6,25		6,25	78,3	12,5
15	Фізико-технічний	Ядерної та медичної фізики	Трусова В. М.	8,9	16,6	25,5	317,5	12,4
16	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Космічної радіофізики	Тирнов О. Ф.	5,05	10,65	15,7	179,6	11,4
17	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Теоретичної радіофізики	Колчигін М. М.	6,25	16	22,25	235,5	10,6
18	Фізико-енергетичний	Теплофізики, молекулярної фізики та	Мацевитий Ю. М.	5,75		5,75	57,8	10,0

		енергоефективності						
19	Фізико-технічний	Прикладної фізики та фізики плазми	Гаркуша І. Є.	9,5	13,35	22,85	223,7	9,8
20	Геології, географії, рекреації і туризму	Фізичної географії та картографії	Прасул Ю. І.	12,75		12,75	117,3	9,2
21	Хімічний	Органічної хімії	Дорошенко А. О.	8,05	2,25	10,3	94,0	9,1
22	Хімічний	Хімічної метрології	Юрченко О. І.	7,9		7,9	70,6	8,9
23	Фізико-енергетичний	Охорони праці та безпеки життєдіяльності	Адаменко М. І.	1,75		1,75	14,8	8,4
24	Хімічний	Прикладної хімії	Чебанов В. А.	8,3	4,05	12,35	104,0	8,4
25	Біологічний	Мікології та фітоімунології	Шкорбатов Ю. Г.	4,5	0,5	5	42,0	8,4
26	Геології, географії, рекреації і туризму	Мінералогії, петрографії та корисних копалин	Фик І. М.	5	0,75	5,75	47,5	8,26
27	Фізичний	Фізики твердого тіла	Зиман З. З.	4,25		4,25	35,0	8,2
28	Комп'ютерних наук	Безпеки інформаційних систем і технологій	Рассомахін С. Г.	16,5		16,5	131,0	7,9
29	Фізичний	Фізичної оптики	Галунов М. З.	4	0,9	4,9	37,8	7,7
30	Комп'ютерних наук	Електроніки і управляючих систем	Стервєсов М. Г.	9,75	1	10,75	82,5	7,7
31	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Фізичної і біомедичної електроніки та комплексних інформаційних технологій	Бердник С. Л.	8,8	20,5	29,3	224,4	7,7
32	Хімічний	Неорганічної хімії	В'юник І. М.	8,7	3,25	11,95	90,5	7,6
33	Біологічний	Фізіології і біохімії рослин та мікроорганізмів	Тимошенко В. Ф.	8		8	59,3	7,4
34	Хімічний	Фізичної хімії	Мчедлов-Петросян М. О.	8,75	4,35	13,1	96,4	7,4
35	Фізико-енергетичний	Інформаційних технологій в фізико-енергетичних системах	Немченко К. Е.	9,75		9,75	71,5	7,3
36	Математики і інформатики	Теоретичної та прикладної інформатики	Зарецька І. Т.	12	0,85	12,85	92,5	7,2
37	Біологічний	Молекулярної біології та біотехнології	Божков А. І.	8,85		8,85	62,0	7,0
38	Геології, географії, рекреації і туризму	Геології	Матвєєв А. В.	7		7	47,3	6,8
39	Фізичний	Експериментальної фізики	Пойда В. П.	12	2,2	14,2	86,5	6,1
40	Хімічний	Хімічного матеріалознавства	Коробов О. І.	9,15	2,5	11,65	70,8	6,1
41	Біологічний	Ботаніки та екології рослин	Гамуля Ю. Г.	7		7	42,0	6,0
42	Математики і інформатики	Прикладної математики	Коробов В. І.	14	3,25	17,25	99,2	5,8
43	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Квантової радіофізики	Маслов В. О.	5,85	9,8	15,65	84,7	5,4
44	Біологічний	Генетики і цитології	Атраментова Л. О.	12,3		12,3	66,5	5,4
45	Комп'ютерних наук	Моделювання систем і технологій	Ткачук М. В.	11,25		11,25	60,8	5,4
46	Комп'ютерних наук	Штучного інтелекту та програмного забезпечення	Куклін В. М.	14		14	74,8	5,3

47	Фізичний	Загальної фізики	Лазоренко О. В.	6,95		6,95	34,0	4,9
48	Геології, географії, рекреації і туризму	Гідрогеології	Удалов І. В.	6,25		6,25	30,5	4,9
49	Комп'ютерних наук	Теоретичної та прикладної системотехніки	Шматков С. І.	11,25		11,25	54,8	4,9
50	Біологічний	Зоології та екології тварин	Токарський В. А.	11,65	2,3	13,95	67,2	4,8
51	Медичний	Клінічної неврології, психіатрії та наркології	Міщенко Т. С.	15,25		15,25	72,0	4,7
52	Медичний	Акушерства та гінекології	Грищенко М. Г.	18		18	75,8	4,2
53	Біологічний	Біохімії	Перський Є. Е.	20		20	78,5	3,9
54	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем факультет	Молекулярної і медичної біофізики	Берест В. П.	9,25	4	13,25	51,5	3,9
55	Фізичний	Вищої математики	Чібісов Д. В.	8		8	29,5	3,7
56	Математики і інформатики	Вищої математики та інформатики	Лисиця В. Т.	12,75		12,75	47,0	3,7
57	Медичний	Педіатрії 1	Чернуський В. Г.	21,25		21,25	63,5	3,0
58	Медичний	Загальної та клінічної патології	Проценко О. С.	40,5		40,5	115,5	2,9
59	Медичний	Загальної практики - сімейної медицини	Ніколенко Є. Я.	41,25		41,25	103,3	2,5
60	Медичний	Анатомії людини	Шерстюк С. О.	24,5		24,5	58,5	2,4
61	Медичний	Педіатрії 2	Шевченко Н. С.	30,5		30,5	71,0	2,3
62	Біологічний	Фізіології людини та тварин	Бондаренко В. А.	24,5		24,5	53,0	2,2
63	Медичний	Гігієни та соціальної медицини	Сотнікова-Мелешкіна Ж. В.	41,75		41,75	78,8	1,9
64	Медичний	Внутрішньої медицини	Тихонова Т. М.	51,5		51,5	94,0	1,8
65	Медичний	Загальної та клінічної імунології та алергології	Лядова Т. І.	47,4		47,4	82,0	1,7
66	Медичний	Хірургічних хвороб	Хворостов Є. Д.	36		36	57,0	1,6
67	Медичний	Хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії	Кудревич О. М.	68,75		68,75	86,0	1,3
68	Медичний	Пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації	Бринза М. С.	25,25		25,25	22,0	0,9

Рейтинг кафедр гуманітарного та соціально-економічного профілю за результатами діяльності у 2018/2019 навчальному році

№ з/п	Структурний підрозділ	Кафедра	Завідувач кафедри	Кількість штатних одиниць			Кількість балів	Рейтинг
				Науково-педагогічні працівники	Наукові працівники	Разом		
1	Історичний	Історіографії, джерелознавства та археології	Посохов С. І.	9		9	142,0	15,8
2	Історичний	Історії стародавнього світу та середніх віків	Сорочан С. Б.	6,5		6,5	78,0	12,0
3	Історичний	Нової та новітньої історії	Станчев М. Г.	7,5		7,5	81,3	10,8
4	Філософський	Теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада	Перепелиця О. М.	22		22	211,0	9,6
5	Історичний	Історії України	Калініченко В. В.	7,5		7,5	71,8	9,6
6	Психології	Прикладної психології	Кряж І. В.	12,9		12,9	117,1	9,1
7	Соціологічний	Соціології	Сокурянська Л. Г.	13		13	117,0	9,0
8	Іноземних мов	Ділової іноземної мови та перекладу	Шевченко І. С.	34,25		34,25	292,5	8,5
9	Юридичний	Кримінально-правових дисциплін	Житний О. О.	9,5		9,5	79,0	8,3
10	Філологічний	Історії української літератури	Матушек О. Ю.	13		13	107,5	8,3
11	Юридичний	Конституційного, муніципального права	Воронов М. М.	6,5		6,5	52,5	8,1
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова	Казакова Н. А.	24,25		24,25	185,7	7,7
13	Економічний	Економічної теорії та економічних методів управління	Гриценко А. А.	15,5		15,5	117,3	7,6
14	Економічний	Маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	Євтушенко В. А.	24		24	181,3	7,6
15	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанного бізнесу	Данько Н. І.	8		8	60,0	7,5
16	Філософський	Політології	Фісун О. А.	14,7		14,7	104,7	7,1
17	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Туристичного бізнесу та країнознавства	Парфіненко А. Ю.	28,25		28,25	199,5	7,1
18	Іноземних мов	Перекладознавства імені Миколи Лукаша	Ребрій О. В.	18,75		18,75	128,0	6,8
19	Юридичний	Державно-правових дисциплін	Головка О. М.	23,35		23,35	159,0	6,8
20	Філософський	Теорії культури і філософії науки	Петренко Д. В.	20,5		20,5	137,7	6,7

21	Іноземних мов	Німецької та французької мов	Руднева І. С.	14		14	94,0	6,7
22	Соціологічний	Політичної соціології	Дублікаш Т. М.	7,65		7,65	50,5	6,6
23	Філософський	Валеології	Коновалова О. О.	10,75	1,25	12	78,3	6,5
24	Психології	Психологічного консультування і психотерапії	Кочарян О. С.	5,35		5,35	34,0	6,3
25	Історичний	Історії Східної Європи	Духопельников В. М.	4,75		4,75	29,5	6,2
26	Юридичний	Цивільно-правових дисциплін	Венедіктова І. В.	12		12	74,5	6,2
27	Соціологічний	Прикладної соціології та соціальних комунікацій	Аксьонов С. С.	17,8		17,8	109,9	6,2
28	Соціологічний	Соціології управління та соціальної роботи	Євдокімова І. А.	8,25		8,25	50,5	6,1
29	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Міжнародного бізнесу та економічної теорії	Дерід І. О.	13,25		13,25	79,3	6,0
30	Філологічний	Історії російської літератури	Московкіна І. І.	8,25		8,25	49,3	6,0
31	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	Кафедра управління та адміністрування	Третяк В. П.	20	6,75	26,75	159,0	5,9
32	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	Міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки	Новікова Л. В.	16,5		16,5	97,5	5,9
33	Філософський	Українознавства	Чорний Д. М.	16,1		16,1	93,7	5,8
34	Іноземних мов	Методики та практики викладання іноземної мови	Птушка А. С.	25,25		25,25	143,0	5,7
35	Економічний	Економіки та менеджменту	Дорошенко Г. О.	16,5		16,5	93,0	5,6
36	Юридичний	Міжнародного і європейського права	Сирод Т. Л.	10,25		10,25	57,0	5,6
37	Філологічний	Російської мови	Педченко Л. В.	9,2		9,2	49,3	5,4
38	Економічний	Економічної кібернетики та прикладної економіки	Меркулова Т. В.	15,2		15,2	81,3	5,3
39	Філологічний	Української мови	Філон М. І.	18		18	96,0	5,3
40	Іноземних мов	Англійської філології	Самохіна В. О.	27		27	141,3	5,2
41	Психології	Загальної психології	Олефір В. О.	9		9	46,3	5,1
42	Економічний	Статистики, обліку та аудиту	Соболев В. М.	15		15	76,5	5,1
43	Соціологічний	Медіакомунікацій	Стародубцева Л. В.	8		8	40,7	5,1
44	Іноземних мов	Німецької філології та перекладу	Кривенко В. П.	19		19	89,0	4,7
45	Соціологічний	Методів соціологічних досліджень	Кізілов О. І.	8,25		8,25	37,0	4,5
46	Філологічний	Журналістики	Хавкіна Л. М.	10,55		10,55	46,8	4,4
47	Економічний	Міжнародної економіки та світового господарства	Задорожний Г. В.	11		11	41,0	3,7
48	Психології	Педагогіки	Камишан А. І.	7,5		7,5	25,5	3,4
49	Економічний	Фінанси, банківська справа та страхування	Глуценко В. В.	17,75		17,75	56,3	3,2

50	Іноземних мов	Англійської мови	Шамаєва Ю. Ю.	38,75		38,75	109,3	2,8
51	Філологічний	Загального та прикладного мовознавства	Гуторов В. О.	10		10	28,0	2,8
52	Економічний	Математичних методів в економіці	Когут Є. О.	13,1		13,1	35,0	2,7
53	Філологічний	Історії зарубіжної літератури і класичної філології	Чекарева Є. С.	20,25		20,25	50,0	2,5
54	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	Соціально-економічних дисциплін	Дягілев В. Є.	10		10	24,0	2,4
55	Іноземних мов	Східних мов та міжнародної комунікації	Віротченко С. А.	24		24	49,5	2,1
56	Іноземних мов	Романської філології і перекладу	Черкашина Т. О.	26,1		26,1	49,0	1,9
57	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	Мовної підготовки 1	Ушакова Н. І.	49,75		49,75	92,5	1,9
58	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	Природничих наук	Коренева І. В.	14,5		14,5	16,0	1,1
59	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	Мовної підготовки 2	Валіт О. С.	23		23	23,0	1,0

ПІДСУМКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ

Коллективом університету виконано основні завдання на 2018/2019 навчальний рік. Серед пріоритетних завдань на наступний навчальний рік можна виділити такі: підвищення результативності наукової роботи та інноваційної діяльності, забезпечення розширення фінансової бази наукових досліджень, збільшення кількості періодичних наукових видань університету, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних публікацій *Scopus* та *Web of Science*; запровадження внутрішньої системи попередньої акредитації освітніх програм відповідно до критеріїв, визначених у Положенні про акредитацію, затверженому МОН України; запуск першої черги запровадження інтегрованої інформаційної системи управління університетом (електронний документообіг між співробітниками й підрозділами університету, автоматизовані системи управління фінансовими та кадровими ресурсами; електронна система персонального планування роботи та звітування науково-педагогічних працівників тощо); завершення першочергової реконструкції спортивного комплексу «Каразінський», ремонт спортивних залів у Головному та Північному корпусах університету. Здійснення ремонтних робіт у Музеї природи. Проведення ремонту у гуртожитках університету. Завершення створення Музею астрономії; розгортання широкої програми освітньої діяльності в парадигмі *Long Life Learning*, пропонування харків'янам великої кількості різноформатних навчальних програм відповідно до їхніх потреб та інтересів; активізація реалізації програми інклюзивної освіти, завершення створення університетського простору, зручного для людей із особливими потребами; суттєве збільшення кількості англійських освітніх програм.